Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.
№ 66 (28682)
6 КРАСАВІКА 2018 г.
ПЯТНІЦА
Родная газета на роднай мове
ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
+TV ПРАГРАМА

Вёска: як затрымаць кадры?
СТАР. 4

Кіно будзе. Калі... высахне
СТАР. 5

Фермерства ў Беларусі. Праблемы росту
МС

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ДВОРНІК, старшыня Гомельскага аблвыканкама:

«У рабоце са зваротамі грамадзян аптымальныя шляхі вырашэння пытанняў дапамогуць вызначыць комплексны падыход і аналіз. І вельмі важна кіравацца законам і логікай. Калі, скажам, сёння чалавек прыйшоў у сяло з жаданнем працаваць, дайце яму зямлі столькі, колькі ён хоча і, галоўнае, можа апрацаваць. Зразумела, у рамках заканадаўства і не на шкоду суседзям».

ISSN 1990 - 763X

КАЦЯРЫНІНЫ КУЛІЧЫ

Жыхарка вёскі Луткі Столінскага раёна Кацярына ЛЯСЬКО рыхтуецца да Вялікадня. Як і многія яе аднавяскоўкі, Кацярына Пятроўна карыстаецца старадаўнімі народнымі рэцэптамі — загадзя замешвае цеста, паліць у печы і выпякае духмяныя велікодныя булкі.
Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

■ Рынак вакансій

Мінчане хочуць працаваць дырэктарамі,

а жыхары Брэстчыны — жывёлаводамі

Колькі часу ідзе ў беларусаў на пошук работы? Які рэгіён лідзіруе ў зарплатным рэйтынгу? Ці супадаюць папулярныя прафесіі ў наймальнікаў і саіскальнікаў? Якім спецыялістам абяцаюць толькі «мінімалку», а каму гатовы плаціць 20 тысяч рублёў? Пра гэта і іншае — у аглядзе рынку працы.

У поўным росквіце сіл, але без работы

Зарэгістраванае беспрацоўе некалькі месяцаў трымаецца на ўзроўні 0,5 працэнта. Традыцыйна большасць тых, хто сядзіць без работы, — мужчыны. На іх долю прыпадае 64 % ад агульнай колькасці незанятых грамадзян. Шмат беспрацоўных ва ўзроставых катэгорыях 40—49 і 55—57 гадоў. Амаль пятая частка з ліку незанятых — моладзь ад 16 да 30 гадоў.

Хто аказваецца ў шэрагах беспрацоўных? Тэндэнцыі тыя ж, што і год, і два таму. Чвэрць тых, хто стаіць на ўліку ў органах занятасці, — беларусы, якія доўга не працуюць. 22 % — звольненыя па пагадненні бакоў. Яшчэ 8,7 % былі звольнены з уважлівай прычыны, 4,2 % — па ўласным жаданні, 3,9 % — за парушэнне працоўнай дысцыпліны. Кожны трынаццаты беспрацоўны выйшаў з месца пазбаўлення волі ці лячэбна-працоўнага прафілакторыя. Нядаўніх выпускнікоў каледжаў, ліцэяў і універсітэтаў сярод незанятых грамадзян нямнога — 1,6 %. Мала на ўліку ў якасці беспрацоўных і былых прадпрымальнікаў — усяго 0,5 %.

У сярэднім, каб знайсці работу, беларусу патрабуецца два месяцы. Мужчыны спраўляюцца з гэтай задачай на тры дні хутчэй за жанчын. А моладзь паспявае працаўладкавацца за 1,6 месяца. СТАР. 4

■ Блакітныя «палеткі»

ЧАКАЕМ НАДВОР'Я ДЛЯ... КАРПА

Сёлета вырошчваць яго не так затратна

Карп, шчупак, белы амур і сом. Велізарнымі сеткамі рыбу цягнуць да берага. Апускаюць у машыны. І перавозяць у спецыяльныя басейны. А адтуль і да нашага стала...

Рэнтабельны 7 з 20

Па словах экспертаў, беларусы з'ядаюць да 175 тысяч тон рыбы ў год. «Спажыванне такое — закупляецца ад 120 да 165 тысяч тон у год, плюс каля 10 тысяч тон мы вырошчваем зараз самі. Дзесьці 80 % таго, што вырабляем, — карп. Зараз даводзіцца, каб яго было менш, з'явілася разнастайнасць за кошт будаўніцтва новых індустрыяльных комплексаў, дзе разводзіцца фарэль, асетр. Рух ідзе наперад», — паведаміла **начальнік галоўнага ўпраўлення інтэнсіфікацыі жывёлагадоўлі Мінсельгасхарча Наталля СОНІЧ.**

Спецыяліст адзначае, што да 2020 года рыбнаму комплексу неабходна выйсці на вытворчасць 18,2 тысячы тон таварнай рыбы. Гэта павінна быць 15,8 тысячы тон сажалкавай рыбы, 1187 тон азёрнай і каля 1,2 тоны каштоўных парод рыб. СТАР. 3

НА ШЛЯХУ ДА АДНАЎЛЕННЯ

З першых вуснаў даведацца пра сітуацыю ў Сірыі меў магчымасць Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з міністрам па справах палаца Прэзідэнта Сірыі Мансурам Азамам. На гэтым тыдні ён прыехаў у Беларусь з пяцідзённым візітам.

Мансур Азам перадаў кіраўніку беларускай дзяржавы асабісты ліст ад Прэзідэнта Сірыі Башара Асада. У ім, як растлумачыў міністр журналістам, сірыйскі лідар падзякаваў Аляксандру Лукашэнку за пазіцыю нашай краіны і адносіны да Сірыі і яе народа. Прэзідэнт Беларусі пацвердзіў, што наша дзяржава падтрымлівае сірыйскі народ у барацьбе з тэрарызмам.

Акрамя таго, размова ішла пра аднаўленне эканомікі і інфраструктуры Сірыі (каля 70 % інфраструктурных аб'ектаў у краіне разбурана). Вялікая ўвага была ўдзелена перспектывам мірнага развіцця Сірыі. Беларускі вопыт у будаўніцтве сацыяльна значных аб'ектаў, як бальніцы і школы, можа спатрэбіцца гэтай дзяржаве.

Сірыйскі міністр адзначыў, што такая сустрэча з Прэзідэнтам Беларусі з'яўляецца «зялёным сігналам» для супрацоўніцтва, які неабходны для канкрэтных крокаў на ўзроўні ўрадаў. Мансур Азам расказаў, што беларускі і сірыйскі ўрады цесна супрацоўнічаюць, рыхтуецца сумеснае пасяджэнне, у якім прымуць удзел міністэрствы прамысловасці, сельскай гаспадаркі і харчавання і іншыя дзяржаўныя структуры. Плануюць, што яно адбудзецца ў найбліжэйшыя месяцы ў Дамаску. Мансур Азам заўважыў, што ў аднаўленні краіны Сірыя разлічвае на ўдзел Беларусі і тых краін, якія выступалі ў падтрымку сірыйскага народа.

Падчас свайго візіту ў Беларусь міністр па справах палаца Прэзідэнта Сірыі наведаў у тым ліку МАЗ. Прадпрыемства прапрацоўвае магчымасць рэалізацыі кантрактаў на пастаўку ў Сірыю 157 самазвалаў і 200 аўтобусаў, а таксама арганізацыю зборачнай вытворчасці.

У 2015—2017 гадах сірыйскаму боку ад Беларусі перададзены тры партыі гуманітарнай дапамогі: прадукты харчавання, лекі, адзінчае адзенне і абутак, тры аўтамабілі МАЗ. Летась у жніўні 80 сірыйскіх сірот і дзяцей баявых афіцэраў, якія загінулі ў контртэрарыстычных аперацыях, адпачывалі і аздараўляліся ў Беларусі. Сёлета плануецца арганізаваць аздараўленне да 500 сірыйскіх дзяцей. Першыя з іх — 144 чалавекі — прыязджалі ў студзені ў «Зубраня». Яшчэ дзве групы плануецца прыняць у маі — чэрвені.

Надзея АНІСОВІЧ.

Парламенцкі дзённік

У ПЕРСПЕКТЫВЕ — ЧАРТАРЫ НА КУБУ

Новы кубінскі пасол прапануоўвае арганізаваць прамы чартарны рэйс у яго краіну з вылетам з Беларусі. Пра гэта Хуан Вальдэс Фігероа заявіў падчас сустрэч з кіраўнікамі палат беларускага парламента. Яны былі арганізаваны з нагоды пачатку яго дыпламатычнай місіі ў нашай краіне.

Па словах пасла, тры тысячы беларусаў летась наведалі Кубу ў якасці турыстаў, а ўсяго ў краіну ўехала каля пяці мільёнаў тых, хто жадаў адпачыць. Дыпламатычны прадстаўнік мяркуе, што можна павялічыць колькасць гасцей з Беларусі, выбудоўваючы адпаведныя ўмовы. Напрыклад, увесці чартарныя рэйсы з Беларусі на Кубу.

Такая прапанова зацікавіць не толькі беларусаў, але і жыхароў суседніх краін, перакананы ён. «Калі мы створым з «Белавія» чартарныя рэйсы на Кубу, магчыма, паменшым кошт білетаў на пералёт, час, які на гэта затрачваецца», — адзначыў пасол на сустрэчы з Уладзімірам Андрэйчанкам, старшынёй Палаты прадстаўнікоў. Такімі краінамі могуць стаць Літва, Латвія, а таксама Польшча і Украіна. Думку пра арганізацыю рэйсаў дыпламат агучыў і старшыні Савета Рэспублікі Міхаілу Мясніковічу, які сказаў, што гэта прапанова будзе вывучана.

На думку Міхаіла Мясніковіча, варта больш актыўна працаваць у сферы фармацэўтыкі, стварыць сумесныя вытворчасці лекавых прэпаратаў.

Вераніка ПУСТАВІТ

ДА НЯДБАЙНЫХ ПРЫМУЦЬ МЕРЫ

Даручэнне Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі па праверцы арганізацый АПК і выяўленні праблемных пытанняў будзе выканана тэрмінова, запэўніў падчас наведвання Круглянскага раёна Магілёўскай вобласці генеральны пракурор Беларусі Аляксандр КАНЮК, перадае БЕЛТА.

— Кіраўнік дзяржавы загадаў нам жорстка рэагаваць на ўсе факты нядбайнасці, разбазарвання і крадзяжу маёмасці, — паведаміў ён. — Пры гэтым наша галоўная задача не проста выявіць, але і ліквідаваць парушэнні ў самыя кароткія тэрміны. Вельмі важна, і я папярэдзіў на нарадзе рабочай групы 4 красавіка пракурораў і іншыя ведамствы, каб праверкамі не перашкодзілі пасяўной, а ўсё было зроблена акуратна і ва ўзаемасувязі.

Нагадаем, што рабочыя групы па праверцы сітуацыі ў сельскагаспадарчых арганізацыях працуюць з 5 красавіка. У іх увайшлі прадстаўнікі Камітэта дзяржкантролю, Генеральнай пракуратуры, МУС і Следчага камітэта. Мерапрыемствы праводзяцца ў форме маніторынгаў. Асноўны акцэнт падчас праверак будзе зроблены на праблемных пытаннях, што прагучалі на рэспубліканскім семінары-нарадзе аб развіцці вёскі і павышэнні эфектыўнасці аграрнай галіны краіны. Разам з гатоўнасцю гаспадарак да вясенняй сяўбы ў цэнтры ўвагі будуць і пытанні эфектыўнага выкарыстання тэхнікі, сельскагаспадарчых аб'ектаў, навядзення парадку на зямлі, своечасовасці выплаты заробку работнікам, захаванасці паліва, недапушчэння фактаў прыпісак і г. д.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ГАЛОЎНАЕ — СУМЛЕННАСЦЬ І ПРЫСТОЙНАСЦЬ

На гэта звярнуў увагу Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падчас назначэння міністра лясной гаспадаркі, намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта і генеральнага дырэктара БелТА. Беларускі лідар адзначыў, што гэта важна «ў адносінах з працоўнымі калектывамі, з іншымі. Сумлення ўсё павінна быць. Усё ў законах не прапішаш. І, калі дзесьці не хапае заканадаўчай базы, дзейнічай па сумленнасці».

Віталь ДРОЖЖА цяпер займае пасаду міністра лясной гаспадаркі. Сваю працоўную дзейнасць ён пачаў у Лагойскім лягсгасе на пасадзе рабочага. Потым служыў, быў ляснічым Чырванашабабаўскага ляснііцтва Лагойскага лягсгаса, галоўным інспектарам аддзела кантрольна-рэвізійнай работы і дзяржаўнага кантролю за лесам Міністэрства лясной гаспадаркі Беларусі. З 2008 па 2013 год кіраваў Бабруйскім лягсгасам. Пасля гэтага і да новага назначэння працаваў на пасадзе генеральнага дырэктара Нацыянальнага парку «Браслаўскія азёры».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што новы чалавек на такой пасадзе — гэта поўная перавага: «Вы чалавек чысты, і рукі ў вас чыстыя, вопыт ёсць. Дзейнічайце і не глядзіце па баках». Прэзідэнт папярэдзіў, што «хацелася б, каб вы гэтую вашу добрую якасць — што вы нікому нічога не абавязаны і ні на кога не завязаны, як у нас гавораць, — увасобілі ў жыццё. Лёгка вам не будзе. Вы ведаеце маё стаўленне да прыроды і лесу».

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што самае галоўнае — навесці парадак: «Каб за хабар леснікі і ляснічыя не сплаўлялі лес і каб гэты лес за дробязь, капейкі, за цэнты не трапляў на захад, а адтуль яны нам з гэтага лесу не везлі мэблю». Аляксандр Лукашэнка дадаў, што да лесу патрэбны дзяржаўны, гаспадарчы падыход. Таксама Прэзідэнт закрануў тэму высадкі новых саджанцаў. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што трэба не толькі аднаўляць лес там, дзе яго высякаюць, але і займаць вольныя плошчы. Аляксандр Лукашэнка расказаў, што сам плануе сёлета заняцца пасадкай маладых дрэў.

Уладзімір ЖАЎНЯК быў назначаны на пасаду намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі. Ён нарадзіўся ў Хойніках, скончыў спачатку Новасібірскае вышэйшае ваенна-палітычнае агульнавайсковае вучылішча, потым — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. З 2002 года працаваў галоўным спецыялістам, саветнікам-кансультантам аддзялення заканадаўства па пытаннях нацыянальнай бяспекі, праваахоўных і судовых органаў Нацыянальнага цэнтра законапраектнай дзейнасці пры Прэзідэнце Беларусі, а з 2006-га стаў намеснікам начальніка гэтага аддзялення. Праз два гады ўзначаліў упраўленне заканадаўства аб нацыянальнай бяспецы і праваахоўнай дзейнасці Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь. З 2014 года да новага назначэння працаваў на пасадзе намесніка дырэктара Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў сферы ідэалогіі неабходна асучасніць сістэму: «Таму што ездзіць па працоўных калектывах і з імі весці дыялог, размаўляць — гэта вельмі важна, заўсёды з людзьмі трэба размаўляць. Але гэтага ўжо мала. Ва ўсе працоўныя калектывы не паедзеш і з дзесяцю мільёнамі не пагаворыш». На гэтай пасадзе Уладзімір Жаўняк будзе курыраваць ідэалагічную работу, грамадскія арганізацыі і СМІ. Аляксандр Лукашэнка расказаў, што адпаведныя кірункі некаторы час таму спрабавалі аддаць у сферу адказнасці першага намесніка. «Але ад гэтай ідэі, шчыра кажучы, сёння і я, і кіраўнік Адміністрацыі адмаўляемся. Нам патрэбны такі чалавек, які будзе ўмець і сам размаўляць з людзьмі, і займацца са сродкамі масавай інфармацыі, грамадскімі арганізацыямі, іх, і іншымі пытаннямі, якія датычацца ідэалогіі нашай дзяржавы», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Тым часам першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта працягне адказваць за такія кірункі, як адукацыя, культура, спорт і міжнародная дзейнасць.

Ірына АКУЛОВІЧ зараз будзе працаваць на пасадзе генеральнага дырэктара БелТА. Яна была абраная членам Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі шостага склікання ад Магілёўскай вобласці, з'яўляецца членам Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве. З 2009 года працавала дырэктарам тэлерадыёкампаніі «Магілёў».

Аляксандр Лукашэнка станоўча ацаніў тое, што Ірына Акуловіч прыйшла «знізу». Свой працоўны шлях у журналістыцы яна пачала з пасады ўласнага карэспандэнта. «Хацелася б, каб вы не проста падтрымалі той трэнд, які быў зададзены Жуком (папярэднім генеральным дырэктарам БелТА. — **Аўт.**) да вас, але, каб яшчэ на прыступку падняліся вышэй», — звярнуў увагу Прэзідэнт.

Надзея АНІСОВІЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ДОНАЛЬД ТРАМП АДПРАЎЛЯЕ НАЦГВАРДЫЮ НА МЯЖУ З МЕКСІКАЙ

Яна будзе абараняць ЗША ад мігрантаў і «членаў бандыцкіх груповак».

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп распарадзіўся прыцягнуць Нацыянальную гвардыю — рэзервістаў, якія прайшлі ваенную службу, — да аховы мяжы ЗША з Мексікай. Такое рашэнне амерыканскі лідар растлумачыў тым, што «сітуацыя на паўднёвай мяжы дасягнула крытычнага пункта» — з-за патокаў мігрантаў, кантрабанды і наркотыкаў. У самой Мексіцы рашэнне ўспрынялі негатыўна: кандыдаты ў прэзідэнты краіны назвалі крок Дональда Трампа абразлівым і пагрозлівым масавымі пратэстамі.

Дональд Трамп заклікаў улады Мексікі і Кангрэс ЗША прыняць тэрміновыя меры для аховы амерыкана-мексіканскай мяжы ўвесь апошні тыдзень. Так, 1 красавіка амерыканскі прэзідэнт пагразіў Мексіцы тым, што ЗША выйдуць з Паўночнаамерыканскай зоны свабоднага гандлю (НАФТА), калі суседняя краіна не «спыніць патокі наркотыкаў і людзей, якія ідуць праз паўднёвую мяжу».

ВЯРХОЎНЫ СУД БРАЗІЛІІ ДАЗВОЛІЎ АРЫШТАВАЦЬ НА 12 ГАДОЎ ЭКС-ПРЭЗІДЭНТА, ЯКІ ГАТОВЫ ЗНОЎ ВЫЙГРАЦЬ ВЫБАРЫ

Вярхоўны суд Бразіліі дазволіў змясціць экс-прэзідэнта рэспублікі Луіса Інасіу Лулу да Сілву ў турму для выканання абвінавáўчага прысуду па справе аб карупцыі.

Дэбаты па справе былога нацыянальнага лідара доўжыліся больш за 10 гадзін і транслíраваліся на YouTube. У студзені сёлета суд другой інстанцыі павялічыў тэрмін турэмнага зняволення Лулы да Сілвы з дзевяці гадоў і шасці месяцаў да 12 гадоў і аднаго месяца. Ён з'яўляецца фігурантам сямі крымінальных спраў. У ліпені мінулага года суд вынес вердыкт па адной з іх, прызнаўшы экс-прэзідэнта вінаватым у карупцыі і адмыванні грошай і асудзіўшы яго да дзевяці гадоў і шасці месяцаў турэмнага зняволення. Яму таксама было забаронена займаць дзяржаўныя пасады на працягу 19 гадоў.

Такім чынам, Лула да Сілва ўжо амаль напэўна будзе пазбаўлены права зарэгістраваць сваю кандыдатуру на выбарах прэзідэнта Бразіліі, якія пройдуць у кастрычніку. Нягледзячы на шматлікія абвінавачванні ў карупцыі, былы кіраўнік дзяржавы (Лула да Сілва займаў гэты пост у 2003—2011 гадах) усё яшчэ лічыцца фаварытам прэзідэнцкай гонкі: ужо зараз за яго гатовы прагаласаваць амаль 34 працэнты выбаршчыкаў.

СМІ: ЗША НА ДНЯХ АБВЕСЦЯЦЬ АБ НОВЫХ САНКЦЫЯХ СУПРАЦЬ РАСІЙСКІХ АЛІГАРХАЎ

Адміністрацыя прэзідэнта ЗША Дональда Трампа ў найбліжэйшы час аб'явіць аб увядзенні санкцый супраць некалькіх расійскіх алігархаў, звязаных з Уладзімірам Пуціным, у рамках справы аб умяшанні ўладаў РФ у амерыканскія выбары 2016 года.

Пра гэта паведамляе тэлеканал CNN са спасылкай на высокапастаўленыя крыніцы ў Белым доме. Як стала вядома журналістам, афіцыйна аб новых абмежавальных мерах будзе абвешчана ўжо на гэтым тыдні. Тым часам агенцтва Reuters удакладняе, што новыя санкцыі супраць Расіі могуць стаць «самымі агрэсіўнымі» за апошні час і накіраванымі менавіта супраць расійскай бізнес-эліты. Гэты крок, які непасрэдна закране людзей, блізкіх да Пуціна, адлюстроўвае жаданне Вашынгтона, каб Расія панесла адказнасць за ўмяшальніцтва ў выбары.

Газета The Washington Post, у сваю чаргу, тлумачыць, што новыя санкцыі будуць эканамічнымі.

■ На слыху

БЛОГЕР = ЖУРНАЛІСТ?

Абмяркоўваем змяненні ў Закон аб СМІ

На інтэрнэт-старонках многіх выданняў і ў сацыяльных сетках такое абмеркаванне адбываецца ўжо некалькі дзён. Учора да яго падключыўся Беларускі саюз журналістаў.

Пра тое, што прапанаваныя змены наведуць парадак у медыясферы, казаў **старшыня Беларускага саюза журналістаў Анатоль ЛЕМЯШОНАК**.

— У тых, хто выступае ў інтэрнэце, ёсць пэўныя перавагі: недакладнасць можна ўзяць і выправіць, — разважаў кіраўнік прафесійнага саюза. — У газеце надрукаванае слова ўжо не высечаш сякерай. З іншага боку, спроба паўплываць на судовыя рашэнні ў журналістаў СМІ заўсёды была немагчымая. Зараз жа, калі адбываецца падзея, якая хвалюе грамадства, пачынаецца яе бурнае абмеркаванне на форумах, у каментарыях да публікацый ў інтэрнэце — яшчэ да завяршэння расследавання, да вынясення прысуду і тэарэтычна можа паўплываць на рашэнне суддзі. Зараз будзе наведзены з гэтым парадак. Вы хацелі быць журналістамі — калі ласка, але ёсць Закон аб СМІ.

Спікеры ў Доме журналіста (офіс БСЖ) пагадзіліся, што неабходнасць прававога рэгулявання медыйнай сферы даўно наспела. **Намеснік старшыні Беларускага саюза журналістаў Сяргей СВЕРКУНОЎ** прывёў прыклад абмеркавання сучаснай сітуацыі ў СМІ, якое адбылося некалькі гадоў таму на прафесійным семінары ў Рэчыцы. «Рэдактар раённай газеты прыводзіў прыклад: блогер фейкавымі навінамі забяспечвае вялікую колькасць праглядаў сваёй старонкі, прыцягвае рэкламадаўцаў, атрымлівае грошы, але не нясе адказнасці ні за дакладнасць распаўсюджанай інфармацыі, ні за наступствы распаўсюджвання падману, не плаціць падаткі, — расказаў ён. — Вельмі правільна, што Палата прадстаўнікоў вынесла на абмеркаванне журналісцкіх арганізацый прапановы па змяненні Закона аб СМІ. Думаю, у пярвічных, абласных арганізацыях людзі выкажуцца з гэтай нагоды».

Дзмітрый ПАРТОН, старшыня камітэта па прэміях і прафесійнай этыцы журналіста Беларускага саюза журналістаў, дырэктар дырэкцыі інтэрнэт-вяшчання СТБ, заўважыў, што адставанне заканадаўства ад развіцця IT-тэхналогій было вельмі зручна некаторым медыя. Газета павінна адказваць на лісты, несці адказнасць за каментарыі наведвальнікаў свайго сайта. Разам з тым маса буйных інтэрнэт-рэсурсаў, дзе чытачоў непараўнальна больш, засталіся за бортам гэтых патрабаванняў і іх гэта задавальняе. Хоць еўрапейскі вопыт паказвае, што любыя медыя нясуць адказнасць за каментарыі, якія размяшчаюць».

Сродкі масавай інфармацыі павінны называцца сродкамі масавай інфармацыі, пагадзіўся з калегамі **медыяэксперт, аўтар кнігі, прысвечанай прафесійнай этыцы журналіста, Анатоль ГУЛЯЕЎ.**

— Іншая справа, што мне ў гэтых прапановах не падабаецца тое, што датычыцца рэгістрацыі... Бясспрэчна, журналісты павінны працаваць у прававым полі, і змяненні ў Закон аб СМІ павінны быць унесеныя, але, калі дзяржава робіць больш жорсткімі нейкія рамкі, калі незарэгістраваныя як СМІ інтэрнэт-рэсурсы, якія па факце такімі з'яўляюцца, не атрымліваюць акрэдытацыю, наўрад ці гэта правільна, — выказаў думку ён.

Палітычны аглядальнік Белтэлерадыёкампаніі Андрэй КРЫВАШЭЕЎ у сваю чаргу дадаў, што тэма знікнення ананімнасці ў каментарыях, якая актыўна абмяркоўваецца ў сувязі з прапанаванымі зменамі, надуманая. «Ніякай ананімнасці ў інтэрнэце быць не можа, усе, хто заходзяць у сеціва, не ананімныя. Трэба быць вельмі прасунутым у сучасных тэхналогіях чалавекам, каб захоўваць долю ананімнасці. Прычым, калі ўзнікне патрэба ў буйнога сеткавага рэсурсу выявіць месцазнаходжанне чалавека, гэта будзе зроблена дастаткова аператыўна», — сказаў журналіст.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

■ Камунальныя стасункі

БАТАРЭІ ЗАСТАЮЦЦА ЦЁПЛЫМІ, ПАКУЛЬ...

Адключэнне ацяплення ў жылфондзе і на аб'ектах сацыяльнай і культурнай сферы ў Мінску пакуль не плануецца, магчыма, адпаведнае рашэнне будзе прынята да сярэдзіны красавіка, паведамляе намеснік старшыні Мінгарвыканкама Віктар ЛАПЦЕЎ.

«Разглядаючы гэта пытанне, трэба выключна арыентавацца на ўмовы надвор'я», — лічыць намеснік старшыні. Калі сярэднясутачная тэмпература на працягу трох дзён пратрымаецца на ўзроўні плюс 8 градусаў і цяплей, тады і будуць падставы для адключэння. «Пакуль што такое рашэнне не прымалася, графік адключэнняў не складаўся. Думаю, гэта адбудзецца да сярэдзіны красавіка», — сказаў Віктар Лапцеў.

А ўсё ж такі, цяпло ў сталіцы эканомяць. Прынамсі, з чацвярга ў Мінску пачынаюць адключаць ацяпленне ў адміністрацыйных будынках і на прадпрыемствах. Адпаведнае рашэнне прынята ў Мінгарвыканкаме 4 красавіка.

Сяргей КУРКАЧ

■ Прагноз

Сонечна і без дажджоў

А ў панядзелак прыгрэе да плюс 22 градусаў

Сапраўды камфортнае надвор'е чакаецца ў нас у гэтыя выхадныя, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Надвор'е будзе «дыктаваць» антыцыклон, які перамесціцца з боку Заходняй Еўропы. Па начах будзе халаднавата, але ў дзённыя гадзіны пры невялікай воблачнасці чакаецца камфортная, без ападкаў, пагода. Уначы і раніцай у некаторых раёнах магчымы слабы туман. Тэмпература паветра ўначы ў суботу складзе ад мінус 2 да плюс 3 градусаў, але ў нядзелю ўначы па паўднёвым захадзе яна не апусціцца ніжэй 4—5 цяпла. У суботу ўдзень чакаецца 10—15 цяпла, па паўднёвым захадзе паветра прагрэецца да плюс 17 градусаў. У нядзелю будзе яшчэ цяплей, і тэмпература паветра ў другой палове дня складзе ад плюс 13 градусаў на паўночным усходзе да 20 цяпла на паўднёвым захадзе краіны.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пачатку працоўнага тыдня захаваецца цёплае надвор'е. Заморазкі ўначы знікнуць зусім. У панядзелак будзе пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 1 да плюс 8 градусаў, удзень чакаецца 15—22 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ

ЧАКАЕМ НАДВОР'Я ДЛЯ... КАРПА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэта планы, а пакуль усё не так добра. З 20 найбуйнейшых спецыялізаваных рыбных гаспадарак маюць па мінулым годзе станоўчую рэнтабельнасць усяго сем. У чым справа?

На думку Наталлі Соніч, мінулагодні пачатак лета (май — чэрвень) быў значна халаднейшы за норму. У рыбных гаспадарках пачалі масава выкарыстоўваць камбікорм. І корм быў дарагі. Вось чаму па вытворчасці рыбы большасць комплексаў спрацавала ў мінус. У гэтым годзе спецыялісты чакаюць цёплай вясны і спрыяльнага лета. Акрамя таго, удалося зрабіць таннейшым камбікорм для рыб амаль на 50 %.

Ікра чорная незамежная

У гіпермаркетах з'явілася чорная ікра ад аднаго нашага буйнога, але ўсё ж прыватнага вытворцы. Бляшанка 55 грамаў, ікра асятра. Па гусце ядрэнная. Ну і можна быць упэўненым, што ўсё ж ясі ікру асятра, а не нейкі сурагат.

За мінулы год два прыватныя прадпрыемствы вырабілі парадку 1300—1400 кілаграмаў чорнай ікры. Прадукцыю аднаго з беларускіх прадпрыемстваў па вытворчасці чорнай ікры прызналі найлепшай па якасці ў Расіі, паведаміла Наталля Соніч. «Адно з прадпрыемстваў заняло першае месца па якасці ікры ў Расіі, у іх ёсць адпаведны сертыфікат. Па іх словах, гэта рэнтабельна, улічваючы, што іх магутнасці на дадзены момант укамплектаваны толькі на 30 %», — расказала Наталля Соніч.

Па словах экспертаў, у Расіі прадукт атрымліваюць метадам сцэджвання, якасць ікры ў гэтым выпадку значна ніжэйшая. У Беларусі і заходніх краінах аддаюць перавагу забойнаму спосабу, хоць ён і больш затратны.

«Атрымліваецца яе забойным метадам: вырошчваюцца палаваспелыя самкі, іх адвозяць на паспяванне, пасля чаго — ікра і мяса ідуць на перапрацоўку», — растлумачыў **начальнік аддзела рыбалоўнай гаспадаркі і індустрыяльнага рыбаводства «Белвадгаса» Андрэй СЯРГЕЕЎ.**

Сабекошт гэтай рыбы значна вышэйшы, чым у карася або шчупака, бо не толькі мяса асятра ідзе на продаж, але і чорная ікра, якую з гэтых рыбін здабываюць. Уладальнік фірмы пад Мінскам прызнаецца, што «асятровы бізнес укладанняў патрабуе немалых, але і прыбытак уражвае. За кілаграм беларускай ікры замежныя пакупнікі плацяць каля дзвюх тысяч долараў».

Чорную ікру, зробленую ў Беларусі, ахвотна купляюць не толькі ў Расіі, але і ў Азербайджане і Казахстане. Партыя каштоўнага тавару адпраўлялася і ў краіны ЕС, але больш маштабная задача — забяспечыць беларусаў рыбапрадуктамі не самымі дарагімі, але не менш карыснымі, а гэта магчыма за кошт павелічэння аб'ёмаў вытворчасці.

Каштоўны весланос

Усе вытворчыя выпрабаванні праводзяцца на адным з участкаў вытворчай базы пры Інстытуце рыбнай гаспадаркі — селекцыйна-племянным участку «Ізабеліна».

«Участак вельмі важны для нас: там цяпер завяршаецца будаўніцтва інкубатарнага цэха вытворчага комплексу, таму што мы плануем вырошчванне племянной прадукцыі ад вытворцаў чыстых пародных ліній для тыражавання, для рыбалоўных арганізацый і фермерскіх гаспадарак, для зарыблення натуральных вадаёмаў», — расказала **намеснік дырэктара па вытворчасці Інстытута рыбнай гаспадаркі Святлана БАНІНА.**

Па словах **начальніка ўчастка «Ізабеліна» Юрыя РУДОГА**, тут не толькі праводзяцца ўсе эксперыменты і адпрацоўваюцца новыя тэхналогіі, але і захоўваецца калекцыя амаль усіх відаў рыб, якія выкарыстоўваюцца ў беларускай прамысловасці; сярод іх — еўрапейскі сом, лінь, каля чатырох відаў асятровых. Вырошчваюць і спецыяльны від.

«Ёсць экзатычны від, ад якога мы зараз спрабуем атрымаць патомства, — гэта весланос (асятровы від). Яго можна выкарыстоўваць не толькі для вэнджання, але і для вырабу кансерваў для дзяцей», — растлумачыў Руды.

Правіла «трох П»

Лепш за ўсё з рыбы ў нашай сям'і гатуецца і з'ядаецца фарэль і сёмга. Праўда, сям'я ў нас шматдзетная, таму часцей мы бяром больш бюджэтнага і, што галоўнае, мясцовага карпа.

Можна выкарыстоўваць і невялікія цэлыя рыбіны, але мае дзеткі не хочуць доўга перабіраць костачкі. Значыць, лепш узяць філе карпа. Зразумела, што страва будзе больш смачнай, калі яго выразаць непасрэдна са свежай рыбы, аднак не кожны з нас можа гэта рабіць сапраўды прафесійна і хутка.

Адразу нагадаю правіла «трох П» гатавання рыбы: пасаліць, паперчыць і палімоніць. Спачатку кавалачкі рыбы абмачаць у муцэ, пасля ва ўзбітых яйках і ў сухарах. Прычым не трэба шкадаваць ні яек, ні сухароў: ад гэтага залежыць, наколькі хрумсткай атрымаецца скурка, а гэта, як вядома, самая смачная частка рыбы. Выкласці падрыхтаванае філе ў разагрэтае топленае масла і на невялікім агні абсмажыць да прыгожага залацістага колеру. Адразу адкінуць на сурвэтку, каб увабралася лішняе масла, а затым падаваць як самастойную страву або з салатай.

Ад сябе асабіста дадам, што ў ідэале працуе правіла «чатырох П» — вядома ж, варта паесці. Мы гэта зрабілі — смак дзівосны...

Сяргей КУРКАЧ.

■ «Еўрабачанне-2018»

Восьмага мая пад нумарам восем

Прадстаўнік Беларусі выступіць у сярэдзіне першага паўфіналу «Еўрабачання»

Арганізатары міжнароднага песеннага шоу вызначылі чарговасць, у якой канкурсанты выйдуць на сцэну. У прыватнасці, прадстаўнік Беларусі, 24-гадовы ўкраінскі спявак Мікіта Аляксееў, з песняй «Forever» выступіць у першым паўфінале, 8 мая, восьмым па ліку.

Нагадаем, у гэты дзень за 10 пуцёвак у фінал будуць спаборнічаць прадстаўнікі 19 краін (у парадку выступлення): Азербайджана, Ісландыі, Албаніі, Бельгіі, Чэхіі, Літвы, Ізраіля, Беларусі, Эстоніі, Балгарыі, Македоніі, Харватыі, Аўстрыі, Грэцыі, Фінляндыі, Арменіі, Швейцарыі, Ірландыі і Кіпра. Дарэчы, шэраг краін, якія выступаюць і галасуюць у першым паўфінале, ALEKSEEV і каманда артыста наведаюць у межах прома-туру.

Удзельнікі другога паўфіналу выступяць 10 мая ў наступным парадку: Нарвегія, Румынія, Сербія, Сан-Марына, Данія, Расія, Малдова, Нідэрланды, Аўстралія, Грузія, Польшча, Мальта, Венгрыя, Латвія, Швецыя, Чарнагорыя, Славенія і Украіна. Улічваючы, што першую з названых краін другі раз прадставіць этнічны беларус Аляксандр Рыбак, мы зможам хоць і не галасаваць, але маральна падтрымаць земляка. Тым больш, прамую трансляцыю абодвух паўфіналаў традыцыйна можна будзе паглядзець на каналах «Беларусь 1» і «Беларусь 24» або анлайн на сайце конкурсу eurovision.tv.

Фінальны канцэрт еўравізійнага шоу адбудзецца 12 мая і па старой завядзёнцы будзе складацца з выступленняў 20 найлепшых паўфіналістаў (па 10 з кожнага паўфіналу) і артыстаў з «вялікай пяцёркі» краін — арганізатараў шоу: Вялікабрытаніі, Германіі, Італіі, Іспаніі, Францыі, а таксама гаспадыні конкурсу — Партугаліі.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Мінчане хочуць працаваць дырэктарамі

IT не здае пазіцый

У канцы мінулага года сярэдні заробак па краіне амаль дасягнуў запаветных 500 доляраў і склаў 995 рублёў. Аднак у лютым 2018-га ўпаў да 850 рублёў. Праўда, да гэтай адзнакі дацягваюць не ўсе рэгіёны — толькі Мінск, Брэст, Наваполацк, Жодзіна, Салігорскі, Мінскі, Рэчыцкі, Дзяржынскі і Мазырскі раёны. Лідарам па заробках застаецца «сталіца шахцёраў» — тут у сярэднім атрымліваюць 1191 рубель. У пяцёрку раёнаў з самымі нізкімі даходамі ўвайшлі Ушацкі, Мсціслаўскі, Лёзненскі, Мёрскі і Шаркаўшчынскі. У апошнім, па афіцыйнай статыстыцы, работнікам у сярэднім плацяць 490 рублёў.

Згодна з Белстатам, самай прыбытковай сферай застаецца IT, дзе спецыялісты атрымліваюць 3,6 тысячы рублёў. Па дзве тысячы рублёў у месяц плацяць у галіне паветранага пасажырскага транспарту і ў дапаможнай дзейнасці ў сферы фінансавых паслуг і страхавання. Тысячу рублёў перавышаюць таксама заробкі ў горназдабываючай прамысловасці, на вытворчасці коксу і прадуктаў нафтаперапрацоўкі, хімічных прадуктаў, выпуску камп'ютараў і перыферыйнага абсталявання, у аптовым гандлі, гандлі матацыкламі і аўтамабілямі і іх рамонце, многіх кірунках транспартнай дзейнасці. «Па пяцьсот» (у эквіваленце), паводле афіцыйнай статыстыкі, маюць навукоўцы, выдаўцы, тэлевізійнікі, архітэктары.

Медыкам плацяць у сярэднім 676 рублёў, педагогам — 615, сацыяльным работнікам — 509. У нізе зарплатнага рэйтынга размясціліся бібліятэкары, супрацоўнікі архіваў і музеяў (494 рублі ў месяц), а таксама цырульнікі і работнікі салонаў прыгажосці (404 рублі).

Неабходны медыкі і прадаўцы

Свабодных працоўных месцаў у краіне хапае — у Агульнарэспубліканскім банку вакансій налічваецца 59,6 тысячы прапаноў. Кожная пятая з іх — у Мінску. Вырасла патрэба ў рабочых прафесіях: калі на канец 2016 года доля такіх вакансій складала 49 працэнтаў, то на канец 2017-га — 58.

У топ-3 запатрабаваных прафесій традыцыйна ўваходзяць урач, кіроўца аўтамабіля і медыцынская сястра — больш за 2,4 тысячы прапаноў па кожнай са спецыяльнасцяў. Адчуваецца недахоп прадаўцоў і кухараў: для іх адкрыта 1400 і 900 вакансій адпаведна. У Мінскай вобласці сярод самых запатрабаваных прафесій значыцца апаратар машыннага даення, у Віцебскай і Брэсцкай — трактарыст-машыніст, у Гомельскай і Гродзенскай — ветэрынарны ўрач. А ў сталіцы пяцёрку актуальных вакансій замыкае прыбіральшчык памяшканняў.

Саіскальнікаў, у сваю чаргу, больш за ўсё цікавяць месцы падсобных рабочых, эканамістаў, грузчыкаў, бухгалтараў і кіроўцаў аўто. Мінчане часта шукаюць таксама вакансіі інжынера, дырэктара і менеджара, жыхары Мінскай вобласці — юрысконсульта і прадаўца, Віцебскай — прыбіральшчыка і дворніка, Брэсцкай — жывёлавода.

Колькі гатовы плаціць саіскальнікам? У 43 працэнтах выпадкаў прапануюцца заробкі, якія не перавышаюць 400 рублёў. Напрыклад, у Полацку на «мінімалку» (гэта 305 рублёў у месяц) шукаюць прадаўцоў, у Оршы на тыя ж грошы хочуць наняць кухара, а ў Магілёве — сталяра, рэжысёра-пастаноўшчыка і выхавальніка ў дзіцячы садок.

Прыкладна столькі ж вакансій (42 працэнты) — з заробкамі ад 400 да 699 рублёў. Ад 700 да 999 рублёў гатовы плаціць на адным з дзесяці свабодных працоўных месцаў. А больш за тысячу абяцаюць толькі 4 % вакансій.

20 тысяч рублёў для пілота

Што да рэкордна высокіх заробкаў, то ў рэспубліканскай базе ёсць дзевяць прапаноў, дзе гатовы плаціць пяць тысяч рублёў і больш. Усе яны — у сталіцы ці ваколіцах. Такую суму, напрыклад, прапануюць дырэктарам кампаній, што будуць знаходзіцца на тэрыторыі індустрыяльнага парка «Вялікі камень» у Смалявіцкім раёне. З патрабаванняў — вышэйшая адукацыя, свабоднае валоданне кітайскай мовай, вопыт работы ў будаўніцтве і на кіруючай пасадзе ад трох (ці пяці) гадоў.

Кансалтынгавая кампанія шукае кіраўніка праекта. Каб заняць пасаду і мець 5600 рублёў у месяц, трэба добра ведаць англійскую і нямецкую мовы, мець вопыт работы ў сферы бізнес-паслуг за межамі Беларусі ад пяці гадоў. Плюс, пажадана, наяўнасць дыплома замежнага ўніверсітэта.

Сетка крам тавараў для дому гатова плаціць свайму менеджару 6100 рублёў. У задачах — развіваць электронную камерцыю. Што трэба? Мець вопыт у гэтай сферы мінімум два гады, разбірацца ў вэб-аналізе, валодаць англійскай і латышскай мовамі. Сюды ж шукаецца дырэктар на 17 тысяч рублёў у месяц.

Кіраўнік неабходны ў фінскую кампанію, якая аказвае бухгалтарскія і юрыдычныя паслугі. Кандыдат павінен мець 10-гадовы вопыт і ведаць англійскую, фінскую і шведскую мовы. Заробак такі ж высокі, як і патрабаванні — 7300 рублёў.

Адкрыта пасада дырэктара медыцынскай кампаніі. Плацяць 12,8 тысячы ў месяц. Каб уладкавацца, неабходны дыплом аб вышэйшай адукацыі ў галіне фармацэўтыкі, добры ўзровень англійскай мовы, вопыт работы кіраўніком не менш за пяць гадоў і ўпэўненыя навыкі карыстання камп'ютарам.

Самы вялікі заробак, які можна знайсці сёння ў рэспубліканскай базе вакансій, — у камандзіра паветранага судна. Пілоту «Белавія» абяцаюць 20 тысяч рублёў у месяц. У патрабаваннях да кандыдата ўказаны вышэйшая адукацыя, выдатная англійская мова і вопыт ад трох гадоў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

❍ Ёсць пытанне

Што зменіцца ў Працоўным кодэксе?

Падчас вясенняй сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь дэпутаты разгледзяць папраўкі ў Працоўны кодэкс. Вось толькі некалькі момантаў, якія будуць вынесены на абмеркаванне.

У дакуменце хочуць замацаваць паняцце «дыстанцыйная работа». З тымі, хто працуе аддалена, плануюць заключаць звычайны працоўны дагавор. Будуць дзейнічаць тыя ж нормы па рэгламентацыі працоўнага часу, часу адпачынку і атрыманні водпуску, што і ў работнікаў, якія шчыруюць на тэрыторыі наймальніка.

Тым, хто знаходзіцца ў водпуску, дазволяць на гэты час працаваць па сумяшчальніцтве поўны працоўны дзень. Гэтым правам змогуць карыстацца і работнікі, што знаходзяцца ў вымушаных водпусках па ініцыятыве наймальніка.

Наймальнікам, у сваю чаргу, дазволяць часова пераводзіць падначаленых (з іх пісьмовай згоды) на іншую работу ці на іншае прадпрыемства на тэрмін да шасці месяцаў на працягу года. Аплата пры гэтым будзе не ніжэйшай за сярэдні заробак на мінулым месцы.

Прапануюць замацаваць таксама нашумелы бацькаўскі дэкрэт. Работадаўцы абавязаны будуць забяспечваць мужчынам (па іх жаданні) кароткачасовы водпуск пры нараджэнні дзіцяці. Тэрмін такога водпуску — да 14 дзён. Заробак у гэты перыяд за татам захоўвацца не будзе.

Як затрымаць спецыялістаў на вёсцы?

У Віцебскай вобласці плануюць зрабіць многае, каб у глыбінцы хапала кадраў. У прыватнасці, каб стымуляваць працу жывёлагадоўцаў — цяперашніх і будучых, плануюць значна павысіць іх заробкі.

Льготы пры паступленні

Не сакрэт, што на вёсцы не хапае работнікаў, а ў некаторых раёнах і асобна ўзятых гаспадарках — катастрафічна. І праблемная сітуацыя тыповая для краіны. Моладзь у большасці сваёй імкнецца, як той казаў, «зачапіцца» ў буйных гарадах, у сталіцы. І многія выпускнікі ВНУ, інакш кажучы, «касцямі лягуць», а ў вёску не паедуць, ці пакінуць яе як толькі тэрмін адпрацоўкі скончыцца.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай ШАРСНЁЎ сярод праблем недахопу кадраў адной з галоўных лічыць тое, што гарадскія абітурыенты, якія паступаюць, у прыватнасці ў Віцебскую дзяржаўную акадэмію ветэрынарнай медыцыны, прыгарадны аграрны каледж, наўрад ці паедуць у глыбінку.

А насамрэч: бюджэтныя сродкі на навучанне трацяцца, а дзе вынік? Сёння толькі ў жывёлагадоўлі рэгіёна не хапае больш за 500 спецыялістаў.

Кіраўнік абласной вертыкалі ўлады бачыць рашэнне кадравай праблемы на вёсцы ў «бонуснай» сістэме пры паступленні для вяскоўцаў. Скончыўшы вучобу, яны паедуць туды, дзе ёсць сучасныя фермы і добры заробак. Упэўнены, калі на малой радзіме будуць плаціць у разы больш, чым гарадскім равеснікам, дык не пацягне ў горад.

1500 і болей рублёў у месяц

Ідэі, як павысіць заробкі на вёсцы, агучылі на сумесным пасяджэнні прэзідыума Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў і аблвыканкама.

Старшыня камітэта эканомікі аблвыканкама Анжаліка НІКІЦІНА расказала пра нюансы таго, як вынікі працы паўплываюць на аплату: колькі змогуць зарабляць самыя запатрабаваныя спецыялісты, напрыклад, ветэрынарныя ўрачы, заатэхнікі і загадчыкі ферм, і пазнаёміла з «сеткай» лічбаў плануемых выплат па прагрэсіўнай шкале. Каб не ўдавацца ў дэталі, можна сцвярджаць, што, улічваючы прэміяльныя, зарплата ў цэлым можа дасягнуць 1500 і болей рублёў у месяц. Але і гэта не мяжа.

Прапанову абмяркуюць у раёнах, і пасля гэтага яна будзе зацверджана на абласным узроўні. Плануецца, што аналагічныя меры прадугледзяць таксама для даяркі і іншых працаўнікоў вёскі.

Паралельна можна будзе зацікавіць тых, хто з'язджае працаваць за мяжу. Гэтая праблема актуальная на Віцебшчыне, якая мяжуе з Расіяй.

Да таго ж, чаму б гараджанам не пераехаць у вёску, калі там можна зарабіць нават не пяцьсот долараў у эквіваленце, а значна больш? Дарэчы, за пяць гадоў на новае месца жыхарства дзеля работы перасялілі каля 350 сем'яў беспрацоўных.

Адтэрміноўка для маладых спецыялістаў

На пасяджэнні прагучала вельмі цікавая прапанова аб тым, што для маладых аграрыяў, якія працуюць па размеркаванні, неабходна прадугледзець адтэрміноўку ад службы ў арміі. Ідэю губернатар давядзе да кіраўніцтва краіны. Ён упэўнены, што гэта будзе карысна і для войска. Асабліва тых часцей, дзе ёсць тэхніка.

❍ Да тэмы

На Віцебшчыне пачынаюць эксперымент па падрыхтоўцы будучых кіроўцаў сельскагаспадарчых машын.

Акцэнт зроблены на падрыхтоўку, якая адпавядае сучасным патрабаванням. Сярод задуманага — цеснае супрацоўніцтва з вытворцамі тэхнікі. Галоўная мэта, каб хлопцы навучыліся карыстацца новай тэхнікай, што працуе ў полі.

— У прыватнасці, служыць прыйдзе не юнак, без вопыту эксплуатацыі тэхнікі, ды і жыццёвага, а чалавек з дарослай логікай, які ўжо пасталеў — такі падыход, — мяркуе губернатар.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

К публикации Коммунального топографо-геодезического унитарного предприятия «ГОМЕЛЬГЕОДЕЗЦЕНТР» о проведении аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле № 4-А/2018, который состоится 20 апреля 2018 г. (объявление опубликовано в газете «Звязда» 16 марта 2018 г.) добавляется лот № 6 в следующей редакции:

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций	Срок аренды, (лет)	Начальная стоимость, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Затраты на подготовку документации, бел. руб.
6	по ул. Оськина	340100000007072556	0,0727	Для строительства и обслуживания здания розничной торговли	Охранная зона сетей сооружений канализации, электрических сетей, объектов газораспределительной системы	5	5 718,33	300,00	3 407,18

Лот № 6 выставляется на аукцион повторно, извещение опубликовано 17 февраля 2018 г. в газете «Звязда»

Контактный телефон 41-97-86. Информация размещена на сайте: www.gomel.gov.by либо geodezcentr.by

УНП 400230163

белагропромбанк
традиции будущего

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк» сообщает, что в соответствии с решением Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк» от 30 марта 2018 года, на основании предложения Правления ОАО «Белагропромбанк» 13 апреля 2018 года проводится внеочередное Общее собрание акционеров в заочной форме.

Место нахождения общества, место и время проведения собрания: 220036, г. Минск, проспект Жукова, 3, 15.00.

Повестка дня

Об утверждении изменений в Устав ОАО «Белагропромбанк».

Список лиц, имеющих право на участие во внеочередном Общем собрании акционеров, составляется на основании реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 30 марта 2018 года.

С материалами по вопросам повестки дня лица, имеющие право на участие в Общем собрании акционеров, могут знакомиться по месту нахождения Правления ОАО «Белагропромбанк» (г. Минск, проспект Жукова, 3) с 2 апреля по 11 апреля 2018 г. ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, с 8.30 до 12.30.

Для получения бюллетеней для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагропромбанк», его филиалы, региональные дирекции по месту нахождения акционеров, а также иметь при себе документ, удостоверяющий личность (для представителей акционеров – дополнительно документ, подтверждающий полномочия).

Заполненные бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 11 апреля 2018 года по адресу: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3, депозитарий ценных бумаг ОАО «Белагропромбанк» почтовой связью, нарочным по месту нахождения Правления банка, филиалов, региональных дирекций по месту нахождения лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, средствами факсимильной связи по телефону/факсу: 229 64 10 или 229 64 51 с обязательной последующей доставкой (досылкой) оригинала бюллетеня.

Принявшими участие в Общем собрании акционеров считаются лица, заполненные бюллетени которых получены ОАО «Белагропромбанк» в установленном порядке.

Телефон для справок: 8(017) 229 64 10.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 13.01.2017 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551

Извещение о проведении 20 апреля 2018 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ №7»

Предмет торгов (местонахождение, наименование, характеристики продаваемого имущества)	Расположенное по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, г. Столбцы, ул. Набережная, 8, «здание хозяйственно-бытовое» общей площадью 94,5 кв. м (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-39667; составные части и принадлежности: целое одноэтажное кирпичное здание котельной В 1/к с двумя кирпичными пристройками Г1/к, 1); расположенные по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, г. Столбцы, «артезианская скважина» (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-40402; составные части и принадлежности: артезианская скважина 1.Г, состоящая из колодца над артезианской скважиной 1.1 г1, асфальтобетонной площадки 1.2 г2, ограждения 1.3 г3); «железнодорожный тупик на прирельсовой базе» (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-42933; составные части и принадлежности: железнодорожный тупик на прирельсовой базе протяженностью 109,0 м; «мазутохранилище на 180 тонн» (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-42791; составные части и принадлежности: кирпично-железобетонное мазутохранилище 1.Б с тамбуром технологическим 1.1 б1); «мазутохранилище на 180 тонн» (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-42792; составные части и принадлежности: металлическое мазутохранилище 1.А, с тамбуром технологическим 1.1 а1); «битумохранилище на 750 тонн» (инв. номер в ЕГРНИ 622/С-42793; составные части и принадлежности: железобетонное битумохранилище на 750 тонн 1.В, с тамбуром технологическим 1.1 в1); забор сетка рабица (инв. № бухг. 100130)
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер 625450100001003819, площадь – 0,5249 га; назначение: для содержания и обслуживания прирельсовой базы
Сведения о продавце	ОАО «ДСТ № 7», 223021, Минская обл., Минский р-н, 500 м восточнее д. Богатырево, АБК, тел. (8017) 507-61-83
Сведения об организаторе торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62
Начальная цена предмета торгов (снижена на 70 процентов)	43 655,80 бел. руб. с учетом НДС
Размер задатка	4 300,00 бел. руб.
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 7», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 20 апреля 2018 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 09.04.2018 по 18.04.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(033) 333-80-52 (ОАО «ДСТ № 7»)

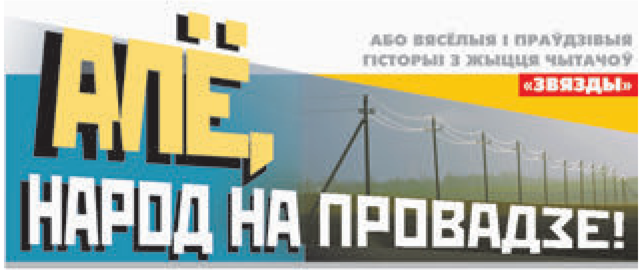

НЕ РАБІ ДУРНОГА...

Вёска наша і была немалая, а потым яшчэ сто дамоў з'явілася: жодзінскія будаўнікі іх для перасяленцаў паставілі.

Але ж сёння многія хаты ўжо пустыя, дзіцячых галасоў не чуваць (хіба ў час канікул). А так — цішыня. Выйду калі на вуліцу, гляну ў адзін бок — нікога не відно, гляну ў другі — таксама. Кажу гаспадару: «Па вуліцы хоць голы бяжы — ніхто не ўбачыць!» Ён у адказ: «А ты паспрабуй — праз гадзіну ўся вёска даведаецца».

Што праўда, то праўда.

...Гэта было задоўга да праклятага Чарнобыля — мы тады на радзіме жылі. І непадалёк ад нас — самадур адзін. Гроб ён пад сябе, што толькі мог. У яго ў асабістай уласнасці нават... людзі былі: жонка, цешча, дачка. Усе трое ў яго ў кулаку, усе пад пятой і без права голасу. Хіба дзіця пабляжку мела ды і тое гады ў рады.

Дык вось у нашай сярэдняй школе праводзіўся чарговы выпускны. Жонка таго куркуля Марына Іванаўна (яна ж — настаўніца і класны кіраўнік) разам з іншымі рыхтавала той вечар, а ўрэшце і сама стала на яго збірацца, бо трэба ж: прычасалася хораша, трохі падмалявалася, прыбралася. Апошні раз зірнула ў люстэрка: усё ў парадку, як быццам? Бо і тварам, што называецца, выйшла, і дзявочы стан захавала, і сукенку ўдалую купіла, а ўжо туфлікі...

— Я пайду, — сказала свайму Васілю.

У мужа ад такога нахабства аж дух заняло, чарней хмары зрабіўся. І спыніць не можа, бо яна ж не на гулянку ідзе, а на працу. Толькі да каго вось гэтак прыбраўшыся?

У галаве ў раўнівага адна за адной сталі «праносіцца» самыя жудасныя карціны: вось яго Марыну запрашае на танец малады фізрук, штосьці шэпча ёй на вушка, прытуляе да сябе... Вось яна за сталом сядзіць плячо да пляча з аграномам, і ён ёй шампанскае лье... Вось яны ўдваіх на вуліцу ідуць падыхаць свежым паветрам...

Ад думак дах у мужчыны ехаў, ён места сабе не знаходзіў. І ўрэшце не вытрымаў, грукнуў кулаком па стале, закрычаў:

— Колькі можна гуляць?! Замужняя баба! Што яна сабе дазваляе?!

Маці гэтай «бабы» паклікала ўнучку. Ад бяды падалей яны выслізнулі з хаты, удзвюх прыйшлі да школы, ціхенька паклікалі Марыну Іванаўну, сказалі, што лепш ёй пайсці дамоў.

Жанчына і без слоў бы ўсё зразумела: тут жа (як ні цяжка было!) развіталася са сваімі выпускнікамі і калегамі, рушыла ў бок дома, тузанула за ручку дзверы.

Ды не тут тое было: зачынены. А гаспадар — у хаце.

Жанчыны пастукалі ў адну шыбу, у другую. Васіль — «не пачуў».

— Татка, гэта я, Каця. І мама тут, і бабуля. Калі ласка, адчыні нам, — папрасілася малая.

Але нават яе бацька гэтым разам не паслухаў.

Што было рабіць? Туляцца пад вокнамі холадна, ды і стаміліся, прасіцца да некага ў хату — сорамна. Так што пайшлі Васілёвы «дзеўкі» ў лазню і неяк там пераначылі.

Толькі на досвітку яны вярнуліся ў хату. Гаспадар ім нічога не сказаў, яны яму — таксама (бо што з таго толку?). А вось вёска...

Яна толькі і гутаркі зранку мела, што пра чарговы «подзвіг» раўнівага: людзі і смяяліся з яго, і бэсцілі...

А ён аднаго зразумець не мог: адкуль даведаліся? Бо ніякай жа сваркі ні ў хаце, ні ля хаты, усё ціха было: ні стуку, ні груку. І на вуліцы пуста — хоць голы бяжы...

Трэба разумець, сарока на хвасце разнесла.

А таму — не рабі дурнога і не бойся нікога.

Дзіна Дубадзелава,
в. Леніна, Добрушскі раён.

ПАЛЁТ ЖУРАЎЛЯ,
альбо «Кіна не будзе»

...Калі ў вёсцы закрылі пачатковую школу (я туды ў першы клас адхадзіў), будынак не пуставаў — там паказвалі кіно. Па выхадных яго прывозіў «козлік» пясочнага колеру, а «круцілі» — два старыя халасцякі, два Іваны (абодва, дарэчы, досыць прывабныя, у модных крымпленавых касцюмах)...

Яшчэ і з гэтай прычыны ўся акруга збівалася ў найбольшы класны пакой. Дарослыя займалі месцы за партамі, малыя ды падшыванцы садзіліся на падлогу. Там, вядома ж, нязручна было, але хто на гэта зважаў? Галоўнае — што бясплатна! А ўжо цікава... Якраз тады на «вялікім экране» я ўпершыню пабачыў «Няўлоўных мсціўцаў», «Табар ідзе ў неба», «Золата Макены». Што казаць — кінашэдэўры. Нашы расчуленыя жанчыны хусцінкамі выціралі слёзы, мужыкі, здаралася, паспявалі выскачыць на перакур, выпіць па чарцы віна і нават нечым заесці.

Кінамеханікаў, як арганізатараў культурнага жыцця, частавалі таксама. І, зразумела ж, не толькі ў нас...

Факт, што ў той дзень кіно чамусьці не прыехала. Назаўтра — таксама. Гаспадар адзінага ў вёсцы тэлефона пазваніў «куды трэба» і хутка даведаўся, што ў хлопцаў невялікія непрыемнасці. Вяртаючыся з суседняй вёскі, у якой яны «круцілі» кіно для ўсяго вяселля (?!), машына пад «кіраўніцтвам» аднаго з халасцякоў з'ехала ў канаву. Ніхто ў час гэтага здарэння, дзякуй богу, не пацярпеў, апроч «козліка» (яму добра «пабілі носа») ды самой кінастужкі. Амаль тыдзень яна сушылася на вяроўках для бялізны: палова «кіна» на падворку аднаго Івана, палова — на падворку другога.

Па іроніі лёсу той пацярпелы фільм насіў адметную назву «Палёт жураўля».

Генадзь Мішчук,
в. Вотчына, Маларыцкі раён.

ЯКАЯ КАРЫСЦЬ АД ВЕРШАЎ?

І сапраўды — якая?

Дзякуючы «Звяздзе», яе рубрыцы «Хто каго?», я навучыўся крыху рыфмаваць. Жонка мая (светлай памяці!) наконт гэтага жартам казала: «Вось Танін Вася (гэта муж яе стрыечнай сястры) сам рамонт у кватэры зрабіў — колькі грошай сям'і сэканоміў, а ты ўсё глупствам нейкім займаешся...»

Можа, гэта і праўда, але ж часам і яно дапамагае нам добрую справу зрабіць.

Неяк, значыць, ехаў я ў дызель-цягніку. Вольных месцаў там без ліку было: побач са мной і паблізу — нікога, на другім баку ад прахода — толькі двое, сужэнцы, відаць.

Якраз да іх — бачу — падыходзіць трэці, зводзіць — кліча мужчыну выпіць. Жонка пярэчыць, але ж ён гаспадар, а не падабцаснік...

Сыходзіць.

Праз нейкі час мужчыны, трохі павеселелыя, вяртаюцца назад. Муж нешта гаворыць сваёй палавіне — па-добраму... Але тая ўжо надзьмулася. І нават горш — ускочыла з места і села насупраць мяне.

Мужчыны «падцягнуліся» следам, муж хацеў прыабняць... Ды дзе там...

— Ну дарыце вы яму, — стаў прасіць звадыяш-сабутэльнік.

І гэта марна.

Тады — з салідарнасці — захацеў «падключыцца» і я. Спытаў:

— А можна я вам верш прачытаю?

Жанчына маўчыць (значыць, згодна?), і я пачынаю:

Гэта, мабыць, кожны знае,
Што ў мужой —
грахоў хапае:
Грошай мала прынясе,
Чарку лішнюю кульне:
Тады жонка (й не ліхая)
І «пілуе», і аблае...
А чужая — ужо другая:
Разумее, спагадае...
Таму іншы раз мужчыну
Чорт штурхае ў рабрыну.

Жанчына выслухала ўсё і ўсміхнулася — спачатку мне, потым мужу. «Халодная вайна» паміж імі, падобна, скончылася.

...Мір ці перамір'е наступілі б, напэўна, і так. Але ж пазней: за гэты час колькі клетак нервовых згарэла б! А дзякуючы вершу — яны захаваліся.

Мікалай Старых,
г. Гомель.

ПРЫЧЫМ МІЛІЦЫЯ, КАЛІ... КОЗЫ ДОМА

Многія сёння трымаюць коцікаў, сабачак, курэй, трусоў.

А я дык найбольш даражыла каровай: разумная гэта жывёліна, а ўжо старанная... Мая апошняя — Красуля — летам штодня давала нам па два вядры вельмі добрага малака. Хоць і не дарма: і накарміць яе трэба было, і падаіць. З гадамі гэта ўсё цяжэй і цяжэй...

Вось і задумалі мы карову змяніць на казу. У інтэрнэце прачыталі, што малако яе па колькасці вітамінаў блізкае да мацярынскага, што для нас, людзей пажылых, яно вельмі карыснае — сілы вяртае. А ўжо лечыць дык усе хваробы: і сэрца, і страўнік, і нервы...

Пасля прачытанага нам толькі і заставалася, што апытаць сабе ў некага козачку, пакаштаваць малака дый перавезці на свой падворак.

Так у нас з'явілася цяжарная «бландзінка» Маруся, а потым — і двое казлянят: таксама бялюткіх, маленькіх, з круглымі пыскамі. Яны — Буся і Муся — то наперабой лезлі да мяне на рукі, стараліся «пацалаваць», то насіліся па ўсім хляве, то ўважліва сачылі, як я набіраю збожжа, як скідваю з вышак сена... Пацеха, карацей, дый годзе!

Але ж неяк у марозную раніцу зайшла я ў хлеў і разгубілася: нямашака маіх гадаванцаў. Стала клікаць іх, абышла, абгледзела ўсе закуточкі — прапалі.

Вярнулася ў хату. Дзеду кажу:

— Укралі казлянят! Я іх два месяцы няньчыла, гадавала, а нехта прыйшоў і забраў...

— Быць не можа, — не паверыў мне гаспадар. — Ты добра глядзела?

— Дык схадзі, — кажу, — лепей паглядзі... А мне ў міліцыю трэба званіць.

Непрыемная гэта справа...

Пакуль шукала патрэбныя словы ды з духам збіралася, — муж у хату прыйшоў. І з парога мне:

— Ідзі — паглядзі, куды твае чарцяняты схаваліся. Па драбіне на вышкі ўзлезлі...

Цяпер ужо я яму не паверыла.

І... дарэмна, бо мае Муся з Бусяй, відаць, у пошуках цёплага месца і сапраўды апынуліся на гарышчы: «зашыліся» ў сена — толькі вушкі адтуль тырчаць.

Вось такія мае непаседы. На Вялікдзень сын завязе іх у Жыткавіцкі раён: любімай цешчы ў падарунак.

Н. Мацвеева,
Бярэзінскі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

РРБ современный европейский банк

Закрытое акционерное общество «Акционерный банк реконверсии и развития»

220034, г. Минск, ул. Краснозвездная, 18

www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 января 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	4 082	5 193
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	2	21 337	4 646
5	Средства в банках	1104	3	4 996	10 746
6	Ценные бумаги	1105	4	13 623	72 987
7	Кредиты клиентам	1106	5	103 446	57 333
8	Производные финансовые активы	1107		19	7
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6	29 237	27 206
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	7	1 199	98
12	Отложенные налоговые активы	1111	8	31	12
13	Прочие активы	1112	9	1 309	2 615
14	ИТОГО активы	11		179 279	180 843
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201	10	-	-
17	Средства банков	1202	11	15 062	12 076
18	Средства клиентов	1203	12	118 974	124 833
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	13	1 322	3 125
20	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207	14	820	908
23	ВСЕГО обязательства	120		136 178	140 942
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211	15	20 429	20 429
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213	16	1 174	981
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	17	8 256	6 835
29	Накопленная прибыль	1215	18	13 242	11 656
30	ВСЕГО собственный капитал	121		43 101	39 901
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		179 279	180 843

ОТЧЕТ о прибылях и убытках
за 2017 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	19	15 275	20 283
2	Процентные расходы	2012	19	7 363	12 608
3	Чистые процентные доходы	201	19	7 912	7 675
4	Комиссионные доходы	2021	20	2 994	3 183
5	Комиссионные расходы	2022	20	792	758
6	Чистые комиссионные доходы	202	20	2 202	2 425
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	(119)	(41)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	22	1 738	3 888
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	23	143	(7)
11	Чистые отчисления в резервы	207	24	1 498	391
12	Прочие доходы	208	25	1 963	2 616
13	Операционные расходы	209	26	10 102	11 596
14	Прочие расходы	210	27	386	377
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		1 853	4 192
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		212	337
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		1 641	3 855
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	31	0,0120	0,0304
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала
за 2017 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала: уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 1 января 2016 г.	3011	19 535	-	975	8 641	6 231	35 382
1.1	В том числе: результат от изменений учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	894	-	6	3015	604	4 519
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	3 855	664	4 519
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	894	x	6	(900)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x	-	x	-
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
2.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	60	(60)	-
2.8	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2017 г.	3013	20 429	-	981	11 656	6 835	39 901
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 1 января 2017 г.	3011	20 429	-	981	11 656	6 835	39 901
5	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	193	1 586	1 421	3 200
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	1 641	1 558	3 199
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	193	(193)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x		x	-
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x		x	-
5.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	137	(137)	-
5.8	прочие изменения	30126	-	-	-	1	-	1
6	Остаток на 1 января 2018 г.	3013	20 429	-	1 174	13 242	8 256	43 101

Сведения о совокупном доходе
за 2017 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	18	1 641	3 855
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		1 558	664
2.1	В том числе: переоценка основных средств, объектов незавершенного строительства и оборудования к установке	3012121	17	1 558	664
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		3 199	4 519

ОТЧЕТ о движении денежных средств
за 2017 год

(в тысячах белорусских рублей)

N п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70100	29	15 548	19 079
3	Уплаченные процентные расходы	70101	29	(7 687)	(12 428)
4	Полученные комиссионные доходы	70102	29	3 078	3 116
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103	29	(793)	(758)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	29	292	(41)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	29	1 813	3 473
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	29	131	3
10	Прочие полученные доходы	70108	29	3 792	2 564
11	Прочие уплаченные расходы	70109	29	(9 272)	(10 121)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110	29	50	(518)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		6 952	4 369
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	29	(580)	324
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	29	272	356
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	29	(6 338)	1 561
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	29	(47 390)	5 028
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204	29	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	29	(273)	1 517
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(54 309)	8 786
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	29	-	(12 781)
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	29	2 644	(6 446)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	29	(7 368)	(1 769)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303	29	(1 819)	3 077
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	29	-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	29	(305)	(561)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		(6 848)	(18 480)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		(54 205)	(5 325)
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	29	(2 673)	(1 907)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101	29	725	1 199
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104	29	(87 943)	(457 027)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105	29	152 986	462 650
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	29	63 095	4 915
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп собственных акций	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		-	-
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		-	-
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		236	(703)
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		9 126	(1 113)
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	29	X	19 806
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	29	28 932	X

Председатель Правления В. В. Дранкевич

Главный бухгалтер Т. И. Карчмит

Дата подписания 12 марта 2018 года

BDO
Телефон: +375 17 308 74 50
Факс: + 375 17 308 74 51
www.bdo.by
ООО «БДО»
пр-т Победителей, 103,
8-й этаж, пом. 7
Минск, Беларусь
220020

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
ПО ПУБЛИКУЕМОМУ ГОДОВОМУ ОТЧЕТУ

Акционерам, Совету Директоров, Аудиторскому комитету Правлению Закрытого акционерного общества «Акционерный банк реконверсии и развития»
Исх. № 04-05/21
Дата: 16.03.2018

Аудиторское мнение

Реквизиты аудируемого лица:
Наименование: Закрытое акционерное общество «Акционерный банк реконверсии и развития» (сокращенное наименование банка — ЗАО «РРБ-Банк»).
Место нахождения: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Краснозвездная, 18.
Сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации выдано на основании решения Национального банка Республики Беларусь № 37 от 22 февраля 1994 года.
УНП 100361187.

Нами в соответствии со специальным аудиторским заданием, полученным от ЗАО «РРБ-Банк», проведен аудит публикуемого годового отчета ЗАО «РРБ-Банк», подготовленного на основе годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2017 год.

Мы выразили немодифицированное аудиторское мнение в отношении полной годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности ЗАО «РРБ-Банк» в аудиторском заключении от 16 марта 2018 года.

По нашему мнению, прилагаемый публикуемый годовой отчет соответствует во всех существенных отношениях бухгалтерской (финансовой) отчетности, на основе которой он был подготовлен.

В целях более точного понимания финансового положения ЗАО «РРБ-Банк» по состоянию на 1 января 2018 года и результатов его финансово-хозяйственной деятельности за 2017 год, публикуемый годовой отчет следует изучать вместе с полной годовой бухгалтерской (финансовой) отчетностью, на основе которой он был подготовлен, и с нашим аудиторским заключением по этой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы несем ответственность за выраженное нами мнение о прилагаемом публикуемом годовом отчете ЗАО «РРБ-Банк», основанное на результатах аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность в том, что показатели прилагаемого публикуемого годового отчета ЗАО «РРБ-Банк» соответствуют показателям годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, на основе которой публикуемый годовой отчет ЗАО «РРБ-Банк» был подготовлен.

Аудит включал изучение доказательств, подтверждающих показатели в публикуемом годовом отчете. В аудит также входило изучение используемых способов ведения бухгалтерского учета и существенных оценок, сделанных персоналом Банка, ответственным за ведение бухгалтерского учета и подготовку годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности и прилагаемого публикуемого годового отчета в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для подготовки прилагаемой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

Директор/Управляющий партнер BDO в Беларуси — А. Н. Шкодин (квалификационный аттестат аудитора № 0000657 от 10.03.2003, рег. № 650)

Аудитор, возглавлявший аудит — М. В. Рассолько (свидетельство о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе № 100 от 16.03.2017, квалификационный аттестат аудитора № 0002375 от 14.12.2016, рег. № 2130)

Дата аудиторского заключения: 16 марта 2018 года
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь
Сведения об аудиторе:
Наименование: Общество с ограниченной ответственностью «БДО»
Место нахождения: Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр. Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7
Сведения о государственной регистрации: Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15 ноября 2013 года
УНП 190241132

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 47-20-56.

Продавец: Открытое акционерное общество «Орша-Сервис», 211391, Витебская обл., г. Орша, ул. Герцена, д. 4-А, тел. (0216) 51-25-15

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 240/С-19761 площадью 115,2 кв. м, наименование – здание конторы базы, назначение – здание административно-хозяйственное, по адресу: Витебская обл., Оршанский район, г. Орша, ул. Владимира Ленина, 230П;. Капитальное строение с инв. № 240/С-29416 площадью 52 кв. м, наименование – здание бытовки, назначение – здание неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., Оршанский район, г.Орша, ул. Владимира Ленина, 230П/1. Имущество расположено на зем. участке с № 242400000001004361 площадью 0,0814. **Начальная цена:** 11 550 руб. без НДС. **Задаток:** 1 155 руб.

Повторный аукцион состоится 07.05.2018 в 11.00 по адресу: г. Орша, ул. Герцена, д. 4-А, в ОАО «Орша-Сервис». Срок внесения задатков и приема документов: с 06.04.2018 с 8.30 по 04.05.2018 до 17.30.

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 240/С-17088 площадью 902,8 кв. м, наименование – мелкооптовая база, назначение – здание специализированное организаций оптовой торговли, материально-технического снабжения и сбыта продукции. Составные части и принадлежности: одноэтажное каменное здание мелкооптовой базы, по адресу: Витебская обл., Оршанский район, г. Орша, ул.1 Мая, 109. Капитальное строение с инв. № 240/С-28848 площадью 2,5 кв. м, наименование – здание туалета, назначение – здание специализированное иного назначения, по адресу: Витебская обл., Оршанский район, г. Орша, ул. 1 Мая, 109. Составные части и принадлежности: одноэтажное здание туалета с асфальтной площадкой, железобетонным ограждением, металлическими воротами. Имущество расположено на зем.участке № 242400000001000512 площадью 0,4682. **Начальная цена:** 57 600 руб. без НДС. **Задаток:** 5 760 руб.

Повторный аукцион состоится 06.06.2018 в 11.00 по адресу: г. Орша, ул. Герцена, д. 4-А, в ОАО «Орша-Сервис». Срок внесения задатков и приема документов: с 06.04.2018 с 8.30 по 05.06.2018 до 17.30.

Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, BIC MTBKBY22, УНП 390477566, получатель платежа ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок заключения договора купли-продажи: 10 рабочих дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: возмещение затрат по оценке имущества, оплата НДС сверх цены продажи объекта. Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по оценке имущества на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них), при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00 по месту нахождения имущества. Ранее опубликованное извещение: газета «Звязда» 21.10.2017, 28.11.2017, 04.01.2018, 24.02.2018. С полной информацией о порядке проведения торгов, оформления участия и определения победителя аукциона можно ознакомиться на сайте www.marketvit.by. Конт. тел.: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2017 г.

Организация	ООО «Искринка-Девелопмент»
Учетный номер плательщика	192509137
Вид экономической деятельности	Сдача внаем имущества
Организационно-правовая форма	Общество с ограниченной ответственностью
Орган управления	Юридическое лицо без ведомственной подчиненности
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220036, г. Минск, ул. Р. Люксембург, д. 163, к. 4

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	1 403	1 457
Нематериальные активы	120	-	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	3	3
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	123
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**1 406**	**1 583**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	-	-
в том числе: материалы	211	-	-
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	-	-
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	1	1
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	105	11
Краткосрочные финансовые вложения	260	123	-
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	1	-
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**230**	**12**
БАЛАНС	**300**	**1 636**	**1 595**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	3	3
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	-	-
Добавочный капитал	450	99	99
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1 503	1 475
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**1 605**	**1 577**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**-**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	31	18
в том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	7	10
по авансам полученным	632	16	1
по налогам и сборам	633	8	7
по социальному страхованию и обеспечению	634	-	-
по оплате труда	635	-	-
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	-	-
прочим кредиторам	638	-	-
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**31**	**18**
БАЛАНС	**700**	**1 636**	**1 595**

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – декабрь 2017 г.

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	169	168
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	-	-
Валовая прибыль	030	169	168
Управленческие расходы	040	(116)	(108)
Расходы на реализацию	050	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	53	60
Прочие доходы по текущей деятельности	070	69	73
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(85)	(92)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	37	41
Доходы по инвестиционной деятельности	100	-	-
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	-	-
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	-	-
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	-	-
в том числе:			
проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	-	-
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	-	-
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	37	41
Налог на прибыль	160	(9)	(10)
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-
Чистая прибыль (убыток)	210	28	31
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	28	31
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Руководитель Е. О. Мыринов

Главный бухгалтер Т. Э. Александрова

5 апреля 2018 г.

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания жилых домов

Неманский сельский исполнительный комитет 10 мая **2018 года** по адресу: аг. Могильно, ул. Комсомольская, 57, зал заседаний, в 15.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов.

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения) (бел. руб.)
Лот № 1	Неманский сельисполком	Д. Броды-1, ул. Центральная, 1В	0,1489	625682900601000037	1 600	54,00
Лот № 2	Неманский сельисполком	Д. Броды-1, ул. Центральная, 2А	0,1197	625682100301000040	1 350	0,00
Лот № 3	Неманский сельисполком	Д. Ракошичи, ул. Луговая, 2А	0,1500	625682108701000160	1 600	1211,42
Лот № 4	Неманский сельисполком	Д. Кухтичи, ул. Карачуна, 136А	0,1500	625682103901000309	2 650	1 456,73

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов. Имеется возможность подключения к электроснабжению. К земельному участку в д. Кухтичи, ул. Карачуна, 136 А имеется возможность подключения газоснабжения.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет № BY08AKBB36410625000396000000 Неманского сельского исполнительного комитета, филиал № 500 Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк» код банка AKBBBY21500, код платежа 04901, УНН 600110100.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Могильно, ул. Комсомольская, 57, кабинет управляющего делами, с 8.00 до 17.00 по рабочим дням **по 3 мая 2018 года** включительно.

Участники аукциона должны представить следующие документы:

- **заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;**
- **заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка;**
- **копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);**
- **представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность.**

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность.

Заключительная регистрация – с 9.30 до 14.45 в день проведения аукциона.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников.

Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробную информацию об аукционах, условиях участия можно узнать по телефонам: (801718) 43337, 43317.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении повторных торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества по поручению Управления по Могилевской области и Бобруйского межрайонного отдела Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь

ЛОТ № 1. **31/100 доли капитального строения с инв. № 710/С-1389 – Жилой дом 23, расположенного по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, пер. Декабристов, 23.** Начальная цена продажи 20 023,20 бел. руб. Сумма задатка 2 002,32 бел. руб.

ЛОТ № 2. **Капитальное строение с инв. № 710/С – 22909 – Гараж 434**, назначение – одноэтажный кирпичный гараж, расположенное по адресу: Могилевская обл, г. Бобруйск, ГСК-12, гараж 434. Начальная цена продажи 4160,00 бел. руб. Сумма задатка 416,00 бел. руб.

ЛОТ № 3. **Капитальное строение с инв. № 714/С-22118 – Баня**, расположенное по адресу: Могилевская обл, Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. Юбилейная, 57. **Капитальное строение с инв. № 714/С-21457 – Линия электропередачи (доля в праве 139/100)**, расположенное по адресу: Могилевская обл, Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. Юбилейная, 57. Начальная цена продажи 30 495,74 бел. руб. Сумма задатка 3049,57 бел. руб.

ЛОТ № 4. **Изолированное помещение с инв. № 700/D-89921– Встроенное помещение** (назначение – торговое помещение), расположенное по адресу: Могилевская обл, г. Могилев, ул. Болдина, 11. Начальная цена продажи 73 535,04 бел. руб. Сумма задатка 7353,50 бел. руб.

ЛОТ № 5. **Капитальное строение с инв. № 720/С-14815 – Садовый домик**, расположенный по адресу: Могилевская обл., Горецкий р-н, г. Горки, садоводческое товарищество «Садовод», участок № 1205. Начальная цена продажи 380,55 бел. руб. Сумма задатка 38,06 бел. руб.

Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, номер счета в формате IBAN BY21BPSB30121543370109330000, BIC банка BPSBBY2X
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 27 апреля 2018 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 – офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 26 апреля 2018 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона на расчетный счет Организатора аукциона

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» от 07.10.17 (лот № 1), 17.05.17 и 25.07.17 (лот № 2), 10.05.17 и 06.07.17 (лот № 3), 19.07.17 и 27.09.17 (лот № 4), 11.10.16, 09.12.16, 07.02.17 и 01.04.17 (лот № 5)

Дополнительную информацию можно получить по тел.: +375 222 72-41-14, +375 29-624-26-25, +375 44 738-18-99

Печати и штампы Общества с ограниченной ответственностью **«Поликсин»** УНП 391104802 **считать недействительными** в связи с их утратой»

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ЗАО «Вирас», г. Минск, ул. Казинца, д. 64А, пом. 4Н, комн. 21
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов
Месторасположение – г. Минск, ул. Казинца, д. 64А

Наименование (назначение)	Общ. пл. кв. м	Инв. номер	Адрес (номер дома)	Начальная стоимость, бел. руб. без учета НДС	Шаг аукциона, бел. руб. без учета НДС
Лот № 1					
Административное помещение	368,1	500/D-708041786	д. 64А-94	**294 600,00**	14 730,00
Лот № 2					
Склад металлических изделий	30	500/D-707994965	д. 64А, пом. 2Н	**7 800,00**	390,00

Порядок ознакомления	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом электронных торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственное лицо: Пинчук С. Н., контактный телефон +375 29 623 32 40

Задаток 1 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение **3 (трех)** рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 13.02.2018

Дата, время и место проведения электронных торгов: 27.04.2018 в 11.00 (первый лот), второй лот с интервалом 20 минут, на ЭТП «ИПМ-Торги» (**www.ipmtorgi.by).** Аккредитованному участнику, подавшему на адрес организатора торгов пакет документов и прошедшему предварительную регистрацию, ЭТП предоставляется время до начала торгов в режиме реального времени для заключительной регистрации (начало заключительной регистрации за 2 часа до начала электронных торгов). В случае непрохождения регистрации участник к торгам не допускается. После прохождения регистрации участник получает доступ в аукционную комнату, где ожидает старта торгов в режиме онлайн

Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация): 25.04.2018 до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703**

Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Гараскоп стрыжак на красавік

6 красавіка, пятніца. Нядрэнны дзень: ёсць усе шанцы, што стрыжка дапаможа ўмацаваць валасы, зрабіць іх больш густымі і здаровымі. Сёння выбірайце класіку і лепш не эксперыментуйце, бо спробы могуць аказацца няўдалымі.

7 красавіка, субота. Уладальнік прычоскі, зробленай у гэты дзень, на працягу значнага тэрміну будзе выдатна выглядаць, а ў яго асабістым жыцці ўсё будзе складвацца вельмі ўдала.

8 красавіка, нядзеля. Калі ў вас ломкія, цёмныя і вельмі тонкія валасы, падстрыжыце іх сёння, каб зрабіць больш жорсткімі і густымі. Рост валасоў замарудзіцца, але карані ўмацуюцца. Але будзьце асцярожныя, стрыжка можа паўплываць на вашы адносіны з супрацьлеглым полам. І ўплыў гэты, цалкам магчыма, будзе не самым лепшым.

9 красавіка, панядзелак. Сёння стрыжка ўзмоцніць вастрыню інтуіцыі, што дапаможа дасягнуць пастаўленых мэт. Афарбоўванне дадасць прывабнасці, што павысіць вашу ўпэўненасць у сабе. Для атрымання энергіі неабходна зрабіць лёгкую прычоску, якая кучаравіцца.

10 красавіка, аўторак. Калі ўсё дастала, то самы час змяніць жыццё, зрабіўшы кардынальна кароткую стрыжку, асабліва калі ў вас цяпер доўгія валасы. Пры афарбоўванні пазбягайце чорнага і цёмна-каштанавага колераў, а калі носіце цёмнае адценне і пры гэтым хочаце, каб ваша існаванне стала прасцейшым і больш прыемным, то выберыце святлейшы колер.

11 красавіка, серада. Не самы спрыяльны дзень для стрыжкі. Калі хочаце астрыгчы доўгія валасы, можна паспрабаваць, але ёсць магчымасць, што яны пачнуць выпадаць. Валасы расчэсвайце на працягу дня па колькасці поўных гадоў. Гэта дапаможа пазбавіцца ад негатыву і прыцягнуць у жыццё пазітыў.

12 красавіка, чацвер. Стрыжка валасоў супрацьпаказаная. Яна можа дрэнна адбіцца на вашым псіхічным стане.

13 красавіка, пятніца. Неспрыяльны дзень для стрыжкі. Нават простае падраўноўванне кончыкаў можа прывесці да сур'ёзнай дэпрэсіі — будзе здавацца, што свет рухнуў.

14 красавіка, субота. У гэты дзень лепш не падносіць да сваіх валасоў нажніцы, бо ваша задума не будзе мець поспеху. Вяртанне да натуральнага колеру дапаможа ўмацаваць паразуменне з людзьмі.

15 красавіка, нядзеля. Стрыгчыся нельга! У гэты дзень ваша сувязь з асабістым анёлам-захавальнікам максімальна моцная. Калі нешта мяняць у знешнасці, то можна парушыць гэтую сувязь.

16 красавіка, панядзелак. Стрыгчыся непажадана. У плане прыгажосці стрыжка вас хутка расчаруе, а з эзатэрычнага пункту гледжання яна яшчэ можа і ўключыць ланцужок няўдач.

17 красавіка, аўторак. Калі вы даўно марылі аб кардынальных зменах іміджу — лепшага дня не знайсці. Кароткая стрыжка, на якую вы так доўга не адважваліся, адкрые новыя гарызонты ў прафесійнай і асабістай сферах. А вось афарбоўванне варта перанесці на больш удалы дзень.

18 красавіка, серада. Спрыяльны дзень для стрыжкі. Валасы пачнуць актыўна расці, кончыкі перастануць секчыся, а прычоска атрымаецца выдатнай. Афарбоўка зробіць валасы бліскучымі і надасць жыццёвай сілы.

19 красавіка, чацвер. Стрыжка, выкананая ў гэты дзень, умацуе матэрыяльны стан свайго ўладальніка.

20 красавіка, пятніца. Стрыжка ў гэты месяцавы дзень прывядзе да дэпрэсіі. Колер валасоў можна змяніць, але нязначна.

21 красавіка, субота. Паход да цырульніка ў сёмы месяцавы дзень прыцягне да вашай персоны нядобразычліўцаў і масу няўдач. Адкладзіце ненадоўга стрыжку, і вы збережацеся ад вялікай бяды.

22 красавіка, нядзеля. Вельмі спрыяльны дзень для стрыжкі — гэта дапаможа захаваць жыццёвую энергію і зберажэ ад дарэмнага расходвання энергіі на крыўды і расчараванні.

23 красавіка, панядзелак. Удалы дзень для поўнай змены іміджу. Стрыжка пацягне за сабой ачышчэнне арганізма, пазбаўленне ад негатыўных эмоцый. І для афарбоўкі рэкамендуецца выбраць менавіта гэты дзень.

24 красавіка, аўторак. Спрыяльны дзень. Стрыжка павялічыць матэрыяльны дабрабыт, забяспечыць добры рост валасоў.

25 красавіка, серада. Любыя дзеянні з валасамі ў гэты дзень здольныя прывесці да паляпшэння інтэлектуальнай дзейнасці, а стрыжка можа абвастрыць інтуіцыю і нават надзяліць дарам прадбачання.

26 красавіка, чацвер. Сёння стрыжка добра паўплывае на вашу прывабнасць і здароўе, асабліва на дыхальную сістэму. Дзякуючы таму, што месяц убывае, валасы будуць расці павольней, і гэта дапаможа захаваць прычоску надоўга.

27 красавіка, пятніца. Сёння варта крыху падраўняць канцы валасоў. Радыкальная стрыжка не вітаецца. Афарбоўка ажакацца ўдалай, які б колер вы ні выбралі.

28 красавіка, субота. Усе віды дзеянняў з валасамі сёння прывядуць да сямейнага дабрабыту і шчасця.

29 красавіка, нядзеля. Не самы ўдалы дзень для стрыжкі: валасы будуць адрастаць даволі павольна, а прычоска не задаволіць. Фарбавацца таксама не варта: колер хутка страціць насычанасць.

30 красавіка, панядзелак. Дзень для стрыжкі валасоў абсалютна неспрыяльны. Скарацілі даўжыню, вы толькі прынесяце сабе масу нязручнасцяў: валасы стануць непаслухмяныя, а працэдура ўкладкі зойме масу часу.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.30	19.54	13.24
Віцебск —	6.18	19.46	13.28
Магілёў —	6.21	19.45	13.24
Гомель —	6.19	19.39	13.20
Гродна —	6.46	20.09	13.23
Брэст —	6.49	20.07	13.18

Месяц

Поўня 31 сакавіка.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны

Пр. *Арцёма, Захара, Пятра, Сцяпана, Уладзіміра, Якава.*
К. *Ады, Ізольды, Вільгельма, Пятра, Часлава.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

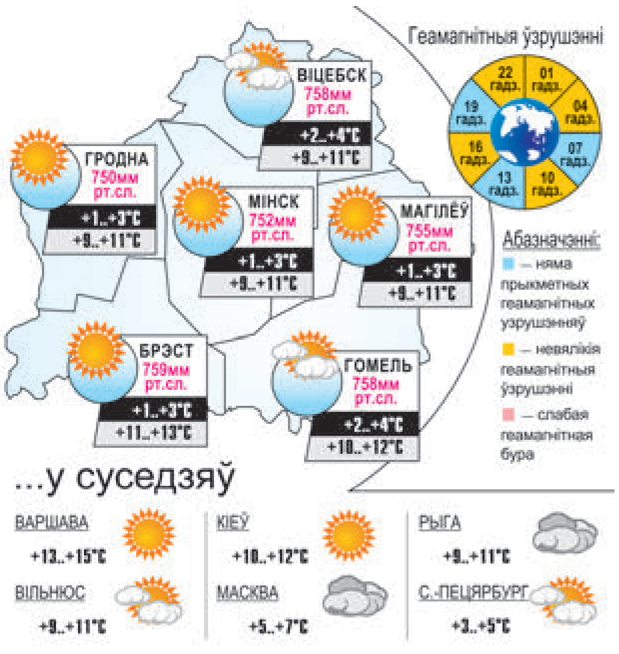

Даты | Падзеі | Людзі

6 КРАСАВІКА

1893 год — нарадзіўся (в. Калодчына, цяпер у Вілейскім раёне) Язэп Емяльянавіч Гаўрылік, дзеяч рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі. Адзін з заснавальнікаў Радашковіцкай беларускай гімназіі імя Ф. Скарыны (1922), удзельнічаў у рабоце Таварыства беларускай школы. У 1928 годзе абраны дэпутатам у польскі сейм. Адзін са стваральнікаў і старшыня рэвалюцыйна-дэмакратычнай і нацыянальна-вызваленчай арганізацыі «Змаганне». У жніўні 1930 года арыштаваны польскімі ўладамі як «дзяржаўны злачынца». З верасня 1932 года — у СССР. Працаваў у Мінску загадчыкам сектара Народнага камісарыята асветы БССР. У 1933-м рэпрэсаваны. Расстраляны ў 1937 годзе, рэабілітаваны ў 1956-м.

1915 год — нарадзіўся (г. Віцебск) Фёдар Львовіч Шапіра, фізік-ядзершчык, член-карэспандэнт АН СССР, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар МДУ імя М. Ламаносава. Працаваў у Фізічным інстытуце АН СССР, намеснікам дырэктара Лабараторыі нейтроннай фізікі Аб'яднанага інстытута ядзерных даследаванняў. Аўтар навуковых прац па фізіцы рэактараў, ядзернай і нейтроннай фізіцы. Упершыню выявіў ультрахалодныя нейтроны і даследаваў іх уласцівасці. Удзельнік стварэння імпульснага рэактара на хуткіх нейтронах. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памёр у 1973 годзе.

1908 год — нарадзіўся Вано Ільіч Мурадэлі, грузінскі і расійскі кампазітар, народны артыст СССР. У 1938—1939 гадах — адказны сакратар Саюза кампазітараў СССР. У 1942—1944-м — начальнік і мастацкі кіраўнік Цэнтральнага ансамбля ВМФ СССР. Аўтар опер «Вялікая дружба», «Кастрычнік», аперэт «Дзяўчына з блакітнымі вачыма» і «Масква—Парыж—Масква», папулярных песень. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Памёр у 1970 годзе.

1930 год — пастановай ЦВК СССР заснаваны ордэн Леніна і ордэн Чырвонай Зоркі.

1933 год — нарадзіўся Станіслаў Андрэевіч Любшын, расійскі акцёр тэатра і кіно, народны артыст РСФСР. Здымаўся ў фільмах «Альпійская балада», «Шчыт і меч», «Не страляйце ў белых лебедзяў» і іншых.

1945 год — падчас Усходне-Прускай аперацыі 1945 года пачалася Кёнігсбергская наступальная аперацыя войскаў 3-га Беларускага фронту (Маршал Савецкага Саюза А. М. Васілеўскі) ва ўзаемадзеянні з Балтыйскім флотам.

1953 год — у СССР было афіцыйна паведамлена аб спыненні так званай справы ўрачоў. Пачатак палітычнай «адлігі».

УСМІХНЕМСЯ

Новыя радары ДАІ паказваюць адразу ў рублях.

Сустрэліся двое.

— Саша, хацеў у цябе спытаць. Задача вось якая...

— Пачакай, пачакай, табе параду ці кансультацыю?

— А ў чым розніца?

— Парада — бясплатная, кансультацыя — за грошы.

— Параду, вядома!

— Мая табе парада: запішыся на кансультацыю.

У суседа — перфаратар, затое ў мяне — піяніна. Рамонты канчаюцца, а музыка вечная!

— Вой, Вова, мне столькі грошай трэба! На эпіляцыю, манікюр, педыкюр, меліраванне, касметыку... Хоць разарвіся!

— Вось няшчасная! Затое як мне пашанцавала — адразу прыгожы нарадзіўся!

Банк, з якога мяне звольнілі тры гады таму, купіў банк, у якім я працую цяпер, і мяне зноў звольнілі. Няўжо толькі дзеля гэтага і куплялі?

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1240.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 5 красавіка 2018 года.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

6 красавіка 2018 г. № 14 (447)

стар. 3

Менш — не значыць горш

стар. 13

«Райская даліна» Таццяны

стар. 15

«Зялёны горад» Навагрудак

ТЭМА ТЫДНЯ

НЕВЯЛІКІ СЯМЕЙНЫ БІЗНЕС

Фермер БАРУШКА лічыць сябе сярэднячком і паспяхова пераадольвае хваробы росту

Аляксандр Барушка — адзін з першых на Бярозаўшчыне, хто ўзяўся за фермерскую гаспадарку. Было гэта ў 2000 годзе. Цяпер Аляксандр Іванавіч з усмешкай згадвае сход, на якім прымалі рашэнне выдзеліць тры гектары калгаснай зямлі. Унутрана ён падрыхтаваўся пачуць нешта накшталт: «Першая ластаўка новай формы гаспадарання», а пачуў: «Першы адшчапенец». Што называецца, асадзілі з парога. Тады зразумеў, што давядзецца пераадольваць негатыўнае стаўленне, у пэўным сэнсе псіхалогію непрыняцця.

Першыя тры гектары

Цяпер яны з жонкай усе гэтыя з'явы называюць хваробамі росту. «Мы ведалі, на што ішлі,— падхоплівае размову Вера Віктараўна. — Галоўнай для нас была работа. Мы хацелі самі паспрабаваць атрымаць нейкі вынік, прымяніўшы веды і вопыт. Ну а праблемы? Яны ўвесь час былі і будуць, іх трэба вырашаць».

Аляксандр і Вера Барушкі пажаніліся падчас вучобы ў Горацкай сельгасакадэміі. У іх была магчымасць застацца ў ВНУ з улікам Вераніна чырвонага дыплома. Такое запрашэнне паступала... Але яны паехалі па размеркаванні на радзіму Аляксандра — у Бярозаўскі раён. На першае дзесяцігоддзе іх працы прыйшліся і развал Саюза, і розныяпературбацыі ў сельскай гаспадарцы. Правільней сказаць, працы Аляксандра Іванавіча, бо жонцы работу давялося сумяшчаць з дэкрэтнымі водпускамі: чацвёра дзяцей выгадавалі Барушкі.

Яшчэ ў 1989 годзе, на першай хвалі ўзнікнення кааперацыйнага руху, першых спроб прыватнай ініцыятывы Аляксандр з таварышам узялі ў арэнду калгасны сад. Але тады не атрымалася... Свой адбітак наклала менавіта негатыўнае стаўленне аднавяскоўцаў. Калгасны сад раней успрымалі як нічый альбо свой. Значыць, кожны, хто хацеў, браў там яблыкі ў любой колькасці. Садавіну можна было здаць нарыхтоўшчыкам, зварыць з яе варэнне ці пакласці ва ўласны склеп. І раптам — гаспадар, арандатар! Адным словам, давялося адмовіцца, хоць і высадзілі побач са старымі плантацыямі ладны кавалак маладога саду. Аднак ідэя пачаць сваю справу не пакідала. Той негатыўны вопыт паслужыў урокам. З часам, як ужо гаварылася, першыя тры гектары зямлі Барушкі атрымалі. Тады пасадзілі капусту і атрымалі нядрэнны ўраджай.

стар. 4

Валянціна КУРСЕВІЧ:

«ДАПАМАГЧЫ КАНКРЭТНЫМ ЛЮДЗЯМ КАНКРЭТНЫМІ СПРАВАМІ»

Жонка, маці, жанчына, гаспадыня, дэпутат, медык. Ці лёгка сумяшчаць усе абавязкі? Пра гэта і іншае карэспандэнт распытала намесніка старшыні пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы, практыкуючага кардыёлага Валянціну КУРСЕВІЧ.

— Валянціна Вацлаваўна, вы балатаваліся ў дэпутаты па Заслаўскай выбарчай акрузе № 77, куды ўваходзяць аграгарадок Лясны і вёска Бараўляны, якія практычна зрасліся і ўяўляюць сабой «мегаполіс». У Бараўлянах таксама сканцэнтравана шмат медыцынскіх устаноў: рэспубліканскага, абласнога, раённага падпарадкавання. Па дапамогу сюды едуць людзі з усёй краіны. І вядома, неабходна шмат чаго вырашаць, каб камфортна адчувалі сябе не толькі мясцовыя жыхары, але і пацыенты, тыя, хто прыязджае іх наведваць. Што ўжо ўдалося зрабіць? І на што варта звярнуць увагу ў перспектыве?

— Паколькі я сама ўрач, то зацікаўлена ў тым, каб аграгарадок Лясны і вёска Бараўляны працягвалі развівацца і ўладкоўвацца. У гэтым кірунку ўжо шмат зроблена. За апошнія гады ў добраўпарадкаванне населеных пунктаў укладзены значныя фінансавыя сродкі і матэрыяльныя рэсурсы. І вядома, сфера аховы здароўя будзе ўмацоўвацца і ў далейшым, пра што сведчаць канкрэтныя планы. У прыватнасці, у Мінскай цэнтральнай раённай бальніцы ўзводзіцца тэрапеўтычны корпус на 180 месцаў. Аб'ект плануецца здаць у другім паўгоддзі 2018-га. Яго ўвод дазволіць палепшыць аказанне медыцынскай дапамогі жыхарам Мінскага раёна, дзе налічваецца больш як 220 тысяч насельніцтва. І колькасць жыхароў штогод павялічваецца амаль на 7 тысяч. Толькі ў адным Бараўлянскім сельсавеце пражывае 55 тысяч чалавек. Зразумела, што патрэбны дадатковыя магутнасці ў галіне медыцыны. Акрамя таго, прадугледжана ўдасканаленне спецыялізаванай дапамогі. З гэтай мэтай вызначаны, так бы мовіць, пункты на базе цэнтральных раённых бальніц: Бараўляны, Салігорск, Маладзечна і Барысаў, якія дазволяць павысіць якасць аказання медыцынскіх паслуг.

Змены датычацца літаральна ўсіх раздзелаў медыцыны: траўматалогія, неўралогія, кардыялогія і іншыя.

стар. 3

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

3D-тэхналогіі для стаматалогіі

Міхаіл Мясніковіч падчас рабочай паездкі наведаў паліклініку

Урачы 12-й гарадской клінічнай стаматалагічнай паліклінікі даўно разгадалі сакрэт «галівудскай» усмешкі сваіх пацыентаў. Складнікаў усяго два: прафесіяналізм спецыялістаў і якаснае абслугоўванне. Пра работу калектыву і навоўвядзенні старшыні Савета Рэспублікі расказаў галоўны ўрач паліклінікі Уладзімір Краўчонак. Як на практыцы ідуць справы, Міхаіл Мясніковіч пацікавіўся ў пацыентаў, якія адзначылі выдатныя суадносіны «цана — якасць» на платныя паслугі.

12-я гарадская — адзіная паўнапрофільная стаматалагічная паліклініка ў Першамайскім раёне Мінска. З 2008-га да 2010 года ўстанова прайшла маштабную рэканструкцыю. Пасля знешняга абнаўлення змены закранулі і матэрыяльна-тэхнічную базу, і кадры.

— За гэты перыяд мы за пазабюджэтныя сродкі купілі камп'ютарны тамограф, які сёння з'яўляецца залатым стандартам дыягностыкі. Вельмі добра ў паліклініцы развіта імплантацыя. Мы ставім каля 700 імплантаў у год. Сярод дзяржаўных устаноў у гэтай сферы мы з'яўляемся лідарамі. У паліклініцы вырабляюцца ўсе віды зубных пратэзаў, аказваюцца ўсе стаматалагічныя і тэрапеўтычныя паслугі з поўным наборам матэрыялаў, інструментаў, тэхналогій, якія сёння ёсць у стаматалогіі свету, — расказаў Уладзімір Краўчонак.

Цяпер галоўнае жаданне медыкаў — свой 3D-прынтар, які адкрые новыя магчымасці для пашырэння спектра паслуг.

Унёсак для малой радзімы

Мар'яна Шчоткіна ўзяла ўдзел у семінары-нарадзе ў Кобрыне

Грамадзянская супольнасць павінна прымаць актыўны ўдзел у развіцці малой радзімы. Пра гэта заявіла намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Мар'яна Шчоткіна падчас абласнога семінара-нарады па пытаннях жыццезабеспячэння насельніцтва і павышэння якасці жыцця ў 2018 годзе ў Кобрыне.

«Мясцовыя ўлады павінны сканцэнтраваць усе намаганні для павышэння якасці жыцця насельніцтва. Дробязей у гэтым пытанні няма. Але выніку можна дасягнуць толькі сумеснымі намаганнямі, уключаючы грамадзянскую супольнасць. Малая радзіма для кожнага з нас мае асаблівае значэнне. Важна, каб людзі самі прымалі ўдзел у яе развіцці», — падкрэсліла Мар'яна Шчоткіна.

Паспяховае партнёрства

Парламенцкая дэлегацыя правяла перагаворы ў Кітаі

Члены Савета Рэспублікі ў складзе парламенцкай дэлегацыі, што наведала на мінулым тыдні КНР, сустрэліся з намеснікам дырэктара Дэпартамента камерцыі кітайскай правінцыі Хубэй Юн Яцэ. Былі абмеркаваны пытанні гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, умацавання міжпарламенцкіх сувязяў.

Юн Яцэ праінфармаваў пра дзейнасць кампаній правінцыі ў Беларусі ў рамках Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень». У прыватнасці, гаворка ішла аб забудове галоўнага адміністрацыйнага комплексу парка, а таксама аб планах кітайскага бізнесу па стварэнні ў Беларусі лагістычнага цэнтра.

Акрамя таго, Беларусь і Кітайская правінцыя Хубэй дамовіліся пашыраць супрацоўніцтва. Адпаведная дамоўленасць дасягнута па выніках сустрэчы парламенцкай дэлегацыі Беларусі з намеснікам старшыні Пастаяннага камітэта Сходу народных прадстаўнікоў правінцыі Хубэй Ван Лін.

Правінцыя Хубэй зацікаўлена ў сумесных з беларускім бізнесам праектах у сферы машынабудавання, транспарту, металургіі, вытворчасці лазернага абсталявання. «Наша правінцыя — буйны цэнтр машынабудавання Кітая, дзе вырабляецца больш за 3 млн адзінак аўтатранспарту ў год, — адзначыла намеснік старшыні Ван Лін. — Прыкладам паспяховага партнёрства з Беларуссю ў прамысловасці стала стварэнне сумеснага прадпрыемства «Волат-Санцзян», якое спецыялізуецца на выпуску гідраўлічнага абсталявання. Хацелася б, каб такіх праектаў было больш». Сярод магчымых напрамкаў супрацоўніцтва былі названы чыгуначны транспарт, сельская гаспадарка, навука, адукацыя, культура, турызм.

Марыя ДАДАЛКА, Вераніка ПУСТАВІТ.

ГЛЯДЗІЦЕ, ХТО ПРЫЙШОЎ!

Мы разумеем сваю адказнасць

У Магілёўскай вобласці склад кіраўнікоў раённых саветаў дэпутатаў абнавіўся на дзве трэці. Свае веды і арганізатарскія здольнасці тут рэалізуюць лідары з розных сфер дзейнасці. Шмат дзе гэтую пасаду занялі былыя намеснікі старшынь выканкамаў. У кожнага назапашаны карысны кіраўніцкі досвед, ёсць веданне балючых месцаў раёна і жаданне зрабіць аграгарадкі і вёскі яшчэ больш прыгожымі і прыдатнымі для жыцця. Нашы суразмоўнікі ахвотна падзяліліся з «МС» планамі на найбліжэйшую будучыню.

— Справа гэта для мяне новая, таму зараз актыўна асвойваю ўсё, што трэба ведаць, — запэўнівае **старшыня Асіповіцкага раённага Савета дэпутатаў Сяргей СУВЕЕЎ,** які раней працаваў у сістэме адукацыі. — І мне, дарэчы, у гэтым дапамагае «МС». Чытаю газету ад першага да апошняга радка. Па сваёй дэпутацкай справе мы ўжо шмат чаго зрабілі. Правялі арганізацыйныя сесіі (у нас 11 сельсаветаў), абралі старшынь, іх намеснікаў, зацвердзілі планы работы на 2018 год. Зараз займаемся стварэннем органаў тэрытарыяльна-грамадскага самакіравання. Прыводзім у належны выгляд пасля зімы населеныя пункты, асабліваю ўвагу ўдзяляем могілкам, прыборцы смецця, рамонту кантэйнерных пляцовак, аднаўляем дзе трэба агароджу.

Плануем праводзіць выязныя мерапрыемствы. У другім квартале, напрыклад, збіраемся наведаць дзіцячую школу мастацтваў № 1, паглядзець, як там ідуць справы. У нас ёсць дэпутат, які мае дачыненне да гэтай школы. Яшчэ адзін дэпутат прапанаваў правесці выязное пасяджэнне ва ўстанове «Маяк», дзе ён працуе. І гэта ў нас таксама ў планах, бо трэба, каб дэпутаты лепш ведалі эканамічны і культурны патэнцыял свайго раёна. Людзі прыйшлі з розных галін, ім карысна паглядзець, як усё функцыянуе ў цэлым. У нас і сельская гаспадарка развітая, і прамысловасць, і чыгунка... Але адна справа — пачуць, і зусім іншая — убачыць.

Слаўгарадскі раён добра вядомы сваімі праектамі па арганізацыі самазанятасці насельніцтва. Гэтым вопытам **старшыня Слаўгарадскага раённага Савета дэпутатаў Святлана ЯЗЕРСКАЯ** дзялілася нават з удзельнікамі выязнога пасяджэння Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі ў Магілёве.

— У нас добры вопыт работы па Дэкрэтах № 3 і № 1. Працуем з сацыяльна небяспечнымі асобамі, садзейнічаем развіццю прадпрымальніцтва, дапамагаем насельніцтву рэалізоўваць праекты. Трэба, каб людзі затрымліваліся ў раёне, працавалі, каб павялічваліся іх даходы, — кажа яна.

Да назначэння на новую пасаду Святлана Язерская працавала намеснікам старшыні райвыканкама па сацыяльных пытаннях.

— Папярэдняя мае абавязкі дзесьці пераклікаліся з цяперашнімі, — прызнаецца дэпутат. — Інфармаванне насельніцтва і работа з ім — гэтым і раней я займалася. На сустрэчах з дэпутатамі размаўляем пра іх дзейнасць у акругах, каб яны маглі арганізаваць работу на месцах, трымалі цесную сувязь з насельніцтвам, органамі мясцовага самакіравання. Па максімуме трэба сканцэнтраваць сілы на добраўпарадкаванні, навядзенні парадку пасля зімы. Надвор'е надштурхоўвае. Супала так, што вясна сёлета позняя, а Радаўніца ранняя — будзем працаваць

У аграгарадку практычна няма дома, дзе не было б гусей. А раней вёска была ўся «гусіная». У нас там нават Гусінае свята восенню праводзіцца.

У Бялыніцкім раёне дэпутаты таксама збіраюцца ў знамянальны для малой радзімы год зрабіць нешта карыснае на месцах.

— Звернем увагу на эстэтыку, стварэнне нейкіх архітэктурных формаў, — удакладняе **старшыня Бялыніцкага раённага Савета дэпутатаў Андрэй ГАНЧУК.** — На гэтым тыдні, напрыклад, пры фінансавай дапамозе тутэйшага СПК «Калгас «Радзіма» навадзілі парадак у аграгарадку Вішоў. Высеклі кустоўе, зрабілі абрэзку дрэў, падраўнялі агароджу. Наогул працы ў раёне шмат. Асобна займаемся абследаваннем калодзежаў. Яшчэ адзін важны кірунак — удасканальванне работы па закупе малака ў насельніцтва. Гэта і нейкая матэрыяльная падтрымка мясцовым жыхарам, і адначасова карысць для раёна. Трэба зрабіць так, каб не было замінак са зборам малака, выплатай грошай людзям. Каб у іх была матывацыя займацца павелічэннем пагалоўя буйной рагатай жывёлы.

аператыўна. Адначасова рыхтуемся да Сырнага фэсту, ён ужо хутка — 29 красавіка. У ім удзельнічаюць нашы падсобныя гаспадаркі, сыравары. Ужо створаны штаб па падрыхтоўцы да гэтага свята, абмяркоўваем планы.

— Збіраемся актыўна выконваць праграму навядзення парадку на зямлі, — дзеліцца планамі **старшыня Касцюковіцкага раённага Савета дэпутатаў Мікалай ПЛАТОНАЎ.** — Сёлета Год малой радзімы, і мы збіраемся зрабіць нешта адметнае ў кожным сельсавеце. У Белай Дуброве, напрыклад, старшыня сельскага Савета прапанаваў устанавіць малую скульптурную форму. Думаем стварыць кампазіцыю з дзяўчынкай, якая гоніць гусей на рэчку.

Наш тэлефонны званок застаў **старшыню Чэрыкаўскага раённага Савета дэпутатаў Анжэлу НОВІКАВУ** ў дарозе.

— Вывучаем тыя пытанні, якія патрабуюць хуткага вырашэння, — коратка растлумачыла яна. — У сувязі з гэтым правялі некалькі сходаў, узялі на кантроль жыццёва важныя пытанні грамадзян. Збіраемся пераглядзець і ўдасканаліць работу па навядзенні парадку. І дзейнічаць трэба неадкладна, бо лічаныя дні застаюцца да праваслаўных свят. Будзем паслядоўна выконваць усе тыя задачы, якія стаяць перад намі. Мы вельмі добра ведаем, якая адказнасць ляжыць на нас перад выбаршчыкамі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

СМЕЦЦЕВАЯ СТРАТЭГІЯ

АДХОДЫ — У ЦЯПЛО, СВЯТЛО І ЭНЕРГІЮ

Не менш як палову камунальных адходаў Беларусі мяркуюць перапрацоўваць у 2035 годзе. Гэта мэта Нацыянальнай стратэгіі па абыходжанні з цвёрдымі камунальнымі адходамі (ЦКА) і другаснымі матэрыяльнымі рэсурсамі (ДМР). Каб дасягнуць заяўленых паказчыкаў, неабходна ўкараненне новых тэхналогій — энергетычнага выкарыстання і біялагічнай апрацоўкі адходаў, мадэрнізацыя палігонаў і ўкараненне дэпазітна-залогавай сістэмы збору ўпакоўкі.

Існуючая сістэма раздзельнага збору смецця дазваляе за год збіраць 30 % шклянОй і 20 % пластыкавай тары ад агульных аб'ёмаў упакоўкі, якія рэалізуюцца на рынку. Пры гэтым замежны вопыт працы такіх сістэм паказвае, што дзякуючы ім для паўторнага выкарыстання рэальна можна збіраць 80—90 % упакоўкі.

— Падобных паказчыкаў дасягнуць цяжка, аднак дзве трэці беларусаў, як паказваюць апытанні, гатовыя ўдзельнічаць у такой сістэме. Мяркуецца, яна запрацуе ў Беларусі ў 2020 годзе. Пакуль вядуцца падрыхтоўчыя мерапрыемствы, — расказала **Надзея ТАТАРЫНЦАВА, намеснік дырэктара ДУ «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў».** — Пры гэтым аператарам ці адміністратарам дэпазітна-залогавай сістэмы прынцыпова будзе некамерцыйная арганізацыя, створаная толькі для кіравання сістэмай.

Кампенсацыя за раздзельна сабраную другасную сыравіну летась склала крыху больш за 32 млн рублёў. Сёлета на гэта дзяржавай прадугледжана 45,3 млн рублёў.

Увядзенне сістэмы разам з удасканаленнем і развіццём існуючай сістэмы абыходжання з другаснымі рэсурсамі праз закупку тэхнікі, будаўніцтва кантэйнерных пляцовак, стварэнне дадатковых магутнасцяў па сартаванні дазволіць выбраць з камунальнага смецця 25—30 % сыравіны для другаснага выкарыстання, упэўнена спецыяліст. Разам з тым паралельна трэба мадэрнізаваць месцы захавання адходаў з рэкультывацыяй і будаўніцтвам новых палігонаў і закрыццём мініпалігонаў, якія не адпавядаюць сучасным патрабаванням бяспекі.

— Далейшае павелічэнне выкарыстання цвёрдых адходаў магчыма толькі шляхам прымянення новых тэхналогій: энергетычнага выкарыстання і біялагічнай апрацоўкі адходаў. Ужо распачаты пілотны праект у Гродне па вытворчасці альтэрнатыўнага РДФ-паліва са смецця для выкарыстання яго на цэментных заводах, — дадала Надзея Татарынцава. — Па выніках будзе прымацца рашэнне аб павелічэнні аб'ёмаў вытворчасці, у тым ліку і ў іншых рэгіёнах.

Найвастрэй праблема па выкарыстанні адходаў паўстае перад Мінскам. Тут утвараецца найбольш смецця, а магутнасцяў палігонаў не хапае. Дапамагчы сталіцы можна, стварыўшы тут завод па спальванні адходаў магутнасцю 500 тысяч тон на год з вырабам цеплавой і электрычнай энергіі. На яго будаўніцтва прадугледжана 300 млн еўра.

Ірына СІДАРОК.

«Дапамагчы канкрэтным людзям канкрэтнымі справамі»

На базе Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя Аляксандрава ў Бараўлянах планунецца ўвесці ў дзеянне гасцініцу для людзей, якія прыехалі здалёк і не паспелі зрабіць абследаванне за адзін дзень. Яны змогуць тут спыніцца. Вельмі актуальным застаецца пытанне забеспячэння жыллём работнікаў аховы здароўя. У вёсцы Ляскоўка планунецца будаўніцтва трох дамоў для медыкаў Мінскага раёна. У перспектыве мяркуецца рэканструяваць аб'екты нерухомасці, якія не выкарыстоўваюцца, пад інтэрнаты для работнікаў аховы здароўя.

Разам з тым, будуць будавацца дзіцячыя сады, школы. У той жа Ляскоўцы з 1 верасня 2018 года адкрыецца новая школа на 720 месцаў.

— Вы па прафесіі медык, але людзі звяртаюцца да вас не толькі па пытаннях аховы здароўя...

— Так, на першым месцы — праблемы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, на другім — рамонт і рэканструкцыя дарог, затым сацыяльная сфера, ахова здароўя, адукацыя.

У сельскіх Саветах дэпутатаў мы вядзём прыёмы па асабістых пытаннях грамадзян. Папярэдне за два-тры дні да пачатку вывешваем аб'явы, каб чалавек мог своечасова сарыентавацца. Людзі прыходзяць з рознымі пытаннямі. Што датычыцца Заслаўя, то жыхароў хвалюе будаўніцтва новых бальніцы і паліклінікі. У сувязі з гэтым правялі сустрэчу з медработнікамі Мінскага раёна, у якой прымалі ўдзел начальнік галоўнага ўпраўлення аховы здароўя Мінаблвыканкама Наталля Баярская, намеснік старшыні Мінскага раённага выканаўчага камітэта Аляксандр Мякіннік. У інвестыцыйную праграму цэнтральнага рэгіёна на 2018 год унесены будаўнічы праект, архітэктурныя ўжо падрыхтаваны.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

На парадку дня таксама пытанне якасці вады ў Мінскім раёне. Да 2020 года планунецца пабудаваць станцыю абезжалезвання ў Заслаўі.

> Кожны жыхар Беларусі павінен мець права на якасную, даступную і своечасовую медыцынскую дапамогу. Здаровая нацыя — значыць, моцная сям'я, і адсюль квітнеючая дзяржава.

У гэтым населеным пункце мы сустракаліся таксама з жыхарамі мікрараёна Хмелеўка па пытаннях добраўпарадкавання. У выніку на вуліцы Анусінскай з'явілася цвёрдае пакрыццё. Распрацаваны план асфальтавання і ўладкавання іншых вуліц. Неадназова праводзіць сустрэчы з жыллёва-камунальнымі службамі, водаканалам Мінскага раёна па добраўпарадкаванні ваеннага гарадка Аколіца, які знаходзіцца на тэрыторыі Астрашыцкагарадоцкага сельсавета. І нават разам правялі суботнік. Ужо ўнесены пэўныя карэктывы ў капітальны рамонт дамоў, упарадкаванне тэрыторый. Пытанні, якія падымаюць на прыёмах грамадзяне, наколькі гэта магчыма, імкнёмся вырашаць. Да мяне звярталіся людзі, якія шмат гадоў працуюць ва ўстановах аховы здароўя, з просьбай пасадзейнічаць — аднавіць аўтобусны прыпынак каля садовага таварыства «Узгор'е». З дапамогай кіраўніцтва «Мінаблдарбуда» ў чэрвені аб'ект увялі ў дзеянне. З аналагічнай праблемай пасля будаўніцтва кальцавой дарогі сутыкнуліся і жыхары вёскі Траскоўшчына. У планах на 2018 год прадугледжана будаўніцтва прыпыначнага пункта і ў гэтай вёсцы.

— Дапамога канкрэтным людзям канкрэтнымі справамі ўмацоўвае аўтарытэт народнага абранніка. Але ж ваша камісія робіць нямала ўнёсак ва ўдасканаленне заканадаўства па ахове здароўя, умацаванні сямейных адносін, развіцці фізічнай культуры. Што новага апошнім часам з'явілася ў гэтай сферы?

— У 2017 годзе наша камісія працавала над законапраектам па аказанні дзяржаўнай дапамогі сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей. У законапраект уносіліся дапаўненні і змяненні некалькі гадоў таму — дэпутатамі пятага склікання. Асноўная ўвага тады ўдзялялася мерам па стымуляванні нараджальнасці: пры з'яўленні ў бацькоў другога, трэцяга і наступнага дзіцяці. Гэта дало свой плён: у 2016 годзе ў Беларусі ўпершыню нараджальнасць перавысіла смяротнасць. Змяненні, якія мы прапанавалі летась, датычыліся падтрымкі найбольш неабароненых у сацыяльных адносінах груп насельніцтва: сем'яў, дзе бацькі-інваліды выхоўваюць дзяцей, і тых сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў. Раней жанчыны, якія сталі на ўлік у тэрмін да 12 тыдняў цяжарнасці ў дзяржаўных установах, мелі правы на атрыманне дапамогі па цяжарнасці і родах. Зараз такім правам карыстаюцца і будучыя маці, якія стаяць на ўліку ў недзяржаўных установах аховы здароўя. Гэта, лічу, вельмі важны пункт. Другі значны законапраект, які прымалі, датычыцца фізічнай культуры і спорту. Сюды ўвайшлі многія змяненні і дапаўненні па функцыях валанцёраў, сцюардаў і іншае.

Сёлета камісія будзе працаваць над законапраектам аб донарстве. Дакумент скіраваны на прыярытэт бясплатнага донарства ў Рэспубліцы Беларусь. Надзвычай актуальны і законапраект аб трансплантацыі органаў і тканак. У 2017 годзе праведзена звыш 500 аперацый. І тут, канешне, мае вялікае значэнне юрыдычны бок пытання. На чарзе таксама абмеркаванне Кодэкса аб сям'і і шлюбе.

— Што, на вашу думку, галоўнае ў сферы аховы здароўя?

— Кожны жыхар Беларусі павінен мець права на якасную, даступную і своечасовую медыцынскую дапамогу. Здаровая нацыя — значыць, моцная сям'я, і адсюль квітнеючая дзяржава. Далёка хадзіць не трэба: па статыстыцы колькасць людзей, якія вядуць здаровы лад жыцця, штогод павялічваецца. Кожны чацвёрты беларус займаецца фізкультурай і спортам. І гэта неабходна прапагандаваць. Хваробу лягчэй прадухіліць, чым затым лячыць. Тым больш што на гэта трацяцца шмат дзяржаўных грошай. Прафілактычная работа павінна пачынацца з падлеткаў, моладзі, школьнікаў. Іх варта накіроўваць на тое, што яны не павінны сядзець толькі за падручнікамі. Вядома, вучэбныя праграмы складаныя, і кіраўнік дзяржавы паставіў задачу іх перапрацаваць, адаптаваць да новых эканамічных умоў. Разам з тым, трэба, каб фізкультура была пад асаблівым кантролем. Для гэтага ў нашай краіне робіцца шмат, укладваюцца вялікія матэрыяльныя і фінансавыя сродкі. Не кожны чалавек стане спартсменам, але весці здаровы лад жыцця павінны ўсе.

— Валянціна Вацлаваўна, пра вас вельмі цёпла адгукаюцца людзі: кажуць, вы вельмі ўважлівая і чула ставіцеся да пацыентаў, у палату заходзіце з усмешкай... Але не ўсе вашы калегі паводзяць сябе так. Чаму?

— Медыцыну трэба любіць, сюды не павінны трапляць выпадковыя людзі. Гэта маё асабістае меркаванне. Акрамя экзаменаў, якія здаюць абітурыенты, неабходныя псіхалагічныя тэсты, каб даведацца наколькі ім уласцівы такія чалавечыя якасці, як спачуванне, пачуццё суперажывання, цярплівасць, уменне выслухаць, падтрымаць, падбадзёрыць, супакоіць хворага. Такія рысы характару вельмі важныя для будучага медыцынскага работніка. Не важна, гэта ўрач з вышэйшай адукацыяй або медсястра, санітарка. Ад уважлівага стаўлення з іх боку залежаць настрой і здароўе пацыентаў. Вядома, усе мы людзі са сваімі праблемамі: бытавымі, сямейнымі. Але, калі вы прыходзіце на работу, то павінны пакінуць усе непрыемнасці за парогам.

— Вы чалавек заняты: сустрэчы з выбаршчыкамі, сесіі, нарады, работа. Не крыўдуюць вашы сямейныя, што вы мала ўдзяляеце ім увагі?

— У маёй сям'і ўсе ўрачы. Муж рэаніматолаг, сын — хірург-анколаг, нявестка — кардыёлаг. Таму мяне разумеюць, падтрымліваюць і ідуць насустрач.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

РАЗГЛЕДЗЕЛІ НА СЕСІІ

МЕНШ — НЕ ЗНАЧЫЦЬ ГОРШ

Сёлета на Віцебшчыне запланавалі завяршыць аптымізацыю ўстаноў сістэмы адукацыі. Менавіта гэтае пытанне было ў цэнтры ўвагі на сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў.

РАЦЫЯНАЛЬНЫ ПАДЫХОД

Тэма хвалюе многіх жыхароў глыбінкі. Калі закрываюць школу ў вёсцы або сельская сярэдняя школа становіцца базавай, канешне, людзей гэта не радуе. Але ж што рабіць, калі вучні ў дэфіцыце? І штогод іх колькасць скарачаецца...

А пры гэтым трацяцца вялікія сумы на зарплаты настаўнікам, іншым работнікам, на аплату камунальных паслуг, рамонт і гэтак далей.

Старшыня абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ, дарэчы, нагадаў народным абраннікам, што на пачатку аптымізацыі было нямала незадаволеных. Многія часта не разумелі, навошта гэта рабіць. Але ж час паказаў, што быў выбраны правільны «вектар», бо закрываюць або рэарганізуюць толькі бесперспектыўныя ўстановы.

Сэканомленыя сродкі традыцыйна накіроўваюцца выключна на патрэбы адукацыі. Такім чынам паляпшаюцца ўмовы ў іншых школах, садках.

Як адзначыў **начальнік упраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканкама Дзмітрый ХОМА,** за апошнія два гады, дзякуючы аптымізацыі, істотна павялічылася напаўняльнасць класаў у некалькіх раёнах, а паралельна змяншаецца кошт навучання аднаго вучня ў год.

— Увогуле, працу па эканоміі выдаткаў нельга ацэньваць толькі па закрыцці і рэарганізацыі ўстаноў. Гэта — комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на аптымізацыю работнікаў, колькасці класаў, падгруп, класаў з музычнай накіраванасцю, на эканомію ад энергазберагальных мерапрыемстваў. Эфектыўнасць праведзенага — найважнейшы паказчык, — разважае Дзмітрый Хома.

Каб вазіць школьнікаў на заняткі, толькі летась купілі каля 60 аўтобусаў. А для тых хлопчыкаў і дзяўчынак, якім ездзіць вучыцца далёка, стварылі пришкольныя інтэрнаты. Яны ёсць ужо ў 15 з 21 раёна Віцебшчыны.

З МІНУЛАГА Ў БУДУЧЫНЮ

Школы ў глыбінцы і надалей будуць аптымізавацца. Напрыклад, на сесіі было агучана, што 37 будынкаў устаноў адукацыі з'яўляюцца непрыстасаванымі, 10 — у аварыйным стане. У больш чым 10 школах для ацяплення выкарыстоўваюць печы. А ў некалькіх — прыбіральня ў двары.

Будынкі не проста зачыняюць, а старающца выкарыстоўваць у новых мэтах. Для гэтага іх прадаюць на аўкцыёнах, і з 2010 па 2017 год больш за 90 купілі. Запланавана ўцягнуць у гаспадарчы абарот яшчэ 147 будынкаў. І ўсё больш прыкладаў, калі ў экс-школах арганізуюць новую вытворчасць. Дарэчы, школу можна набыць і пад жыллё.

Пра эфект ад аптымізацыі гаварылі і дэпутаты.

Старшыня Браслаўскага раённага Савета дэпутатаў Ніна ПУЧЫНСКАЯ расказала пра вопыт раёна. Там, дарэчы, напаўняльнасць вучнямі ў сельскай мясцовасці прыкладна ў два разы меншая, чым у райцэнтры. Але і ў Браславе школы запоўнены не па поўнай, як той казаў. Ніна Пучынская лічыць, што закрываць школы, дзе вельмі мала вучняў, мэтазгодна. У выніку аптымізацыі на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы існуючых школ ужо накіраваны сотні тысяч рублёў.

А **старшыня Верхнядзвінскага райсавета дэпутатаў Ірына КОЗЕЛ** паведаміла пра магчымасць для развіцця сістэмы адукацыі выкарыстоўваць сродкі Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця.

Дарэчы, у кожным раёне да 2022 года з'явіцца не менш за адну «Школу будучыні». Па абсталяванні яны павінны адпавядаць патрабаванням веку «высокіх тэхналогій». Яскравым прыкладам можна назваць СШ № 1 г. Дубровна, дзе адпаведны праект ужо рэалізаваны.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПОЛЕ БЕЗ БАР'ЕРАЎ

Дзяржава бачыць перспектывы ў падтрымцы фермерскіх гаспадарак

Фермерскі сектар з'яўляецца адным з тых, што дынамічна развіваюцца ў аграрнай сферы. Практычна штогод тут забяспечваецца прырост вытворчасці прадукцыі, дасягаюцца высокія паказчыкі. На дзяржаўным узроўні лічаць перспектыўным гэты кірунак і ствараюць клімат, які паспрыяў бы развіццю гаспадарак фермераў. Разам з тым удзельная вага прыватнага бізнесу на палях краіны застаецца невялікай.

На будучае

Зараз у складзе аграпрамысловага комплексу Беларусі фермерскія гаспадаркі з'яўляюцца самай масавай недзяржаўнай арганізацыйна-прававой формай сельскай гаспадаркі. На 1 студзеня 2018 года ў нашай краіне іх зарэгістравана больш за 3,1 тысячы. Для параўнання: гэта на 3,3 % больш, чым у аналагічным перыядзе мінулага года. Павялічваецца і агульная плошча зямель у фермерскім сектары. За перыяд з 1995-га па 2017 год яна стала большай у 3,3 раза (на 144,4 тысячы га).

Як адзначылі ў Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання, сёння асноўным напрамкам вытворчай дзейнасці фермерскіх гаспадарак з'яўляецца раслінаводства. На яго долю прыпадае каля 90 % ад усёй прадукцыі, якую вырабляюць фермеры. Пры гэтым практычна ў палове прыватных гаспадарак вядучым кірункам з'яўляецца вытворчасць збожжа. Вырошчваннем бульбы займаюцца 12 % прыватнікаў, і каля 9 % — вытворчасцю агародніны.

Нягледзячы на высокія тэмпы прыросту вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі ў фермерскім сектары, удзельная вага яго ў агульнай вытворчасці застаецца нязначнай і складае крыху больш за 2 %. Аднак у краіне, арыентуючыся на паспяховы замежны вопыт, бачаць перспектывы развіцця гэтага напрамку і працягваюць ствараць больш зручныя ўмовы для фермерства.

«Фермерскія гаспадаркі варта разглядаць як патэнцыйных удзельнікаў у вытворчасці агародніны, бульбы, пладоў і ягад. У жывёлагадоўлі свой уклад фермеры могуць унесці ў вырошчванне мясной і малочнай жывёлы, дробных жывёл, пчалярстве», — адзначылі ў прэс-службе міністэрства.

Пачуць фермера

У такіх умовах важна лепш разумець тое, чаго хочуць людзі, як ім дапамагчы.

Як адзначылі ва ўпраўленні дзяржаўнай уласнасці Мінсельгасхарча, сёння фермеры звяртаюцца да іх па пытаннях аказання фінансавай дапамогі ва ўсталяванні межаў зямельных участкаў і першаснага ўладкавання гаспадаркі: маюць патрэбу ў дапамозе па будаўніцтве дарог, ліній радыё- і электраперадачы, аб'ектаў водазабеспячэння, тэлефоннай сувязі і іншых аб'ектаў, а таксама меліярацыі зямель. Такая падтрымка фермерам аказваецца. У гэтым годзе са сродкаў рэспубліканскага бюджэту на гэтыя мэты ў сукупнасці прадугледжана накіраваць больш за 571 тысячу рублёў.

Нагадаем, што ў мэтах стварэння дадатковых умоў для развіцця фермерскіх гаспадарак **намеснік прэм'ер-міністра Міхаіл РУСЫ** зацвердзіў комплекс мерапрыемстваў па развіцці і падтрымцы фермерскіх гаспадарак на 2016—2020 гады. У яго ўключаны ў тым ліку продаж, перадача ў арэнду, а таксама перадача ў бязвыплатнае карыстанне фермерскім гаспадаркам аб'ектаў нерухомай маёмасці, якія выкарыстоўваюцца неэфектыўна.

Вырашыць прыватныя пытанні

Фермерам таксама дапамагаюць і з больш прыватнымі праблемамі. Напрыклад, не так даўно прадстаўнікоў фермерскіх гаспадарак турбавала пытанне па вядзенні бухгалтарскай справаздачнасці. У законе «Аб бухгалтарскім уліку і справаздачнасці» прапісана, што кіраўнік фермерскай гаспадаркі мае права ўскладаць вядзенне бухгалтарскага ўліку і справаздачнасці на галоўнага бухгалтара або перадаваць яго вядзенне па дагавары арганізацыі, якая аказвае такія паслугі. Разам з тым, калі фермерская гаспадарка з'яўляецца мікраарганізацыяй, то кіраўнік фермерскай гаспадаркі мае права весці бухгалтарскі ўлік і складаць бухгалтарскую справаздачнасць асабіста, калі адпавядае неабходным патрабаванням.

Большасць кіраўнікоў фермерскіх гаспадарак з сярэдняй колькасцю работнікаў да 15 чалавек не адпавядаюць такім умовам і вымушаныя плаціць за гэта іншым арганізацыям, што стварае дадатковую фінансавую нагрузку. Таксама фермерскія гаспадаркі зарэгістраваныя і ажыццяўляюць гаспадарчую дзейнасць пераважна ў сельскай мясцовасці, дзе адчуваецца недахоп кваліфікаваных бухгалтарскіх кадраў.

Таму ў мэтах спрашчэння вядзення бухгалтарскага ўліку ў фермерскіх гаспадарках прыняты Указ Прэзідэнта № 311 «Аб бухгалтарскім уліку ў сялянскіх (фермерскіх) гаспадарках». Ён дае права фермерскім гаспадаркам пры выкананні пэўных умоў весці бухгалтарскі ўлік у кнізе ўліку даходаў і расходаў сялянскай (фермерскай) гаспадаркі. Гэта павінна вырашыць праблему.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

НЕВЯЛІКІ СЯМЕЙНЫ БІЗНЕС

Агародніна і ягада

— Цяпер на рынках, у магазінах тавараў хоць заваліся, таму іншае ўявіць няпроста. Але ў калгасныя часы капуста... часта была ў дэфіцыце. І калі мы першы год прывезлі ўраджай у Мінск на кірмаш, чарга выстраілася велізарная, — расказваюць фермеры. — На другі год пасадзілі больш, але не адны мы такія разумныя аказаліся. А яшчэ праз некалькі гадоў некаторыя нашы калегі нават з поля капусту не ўбіралі — так яна ўпала ў цане. У нашай справе ўвесь час бывае пэўная рызыка ў сэнсе збыту. Таму трэба вар'іраваць, сачыць за рынкам...

У самым пачатку амаль усё рабілі рукамі, сям'ёй працавалі ў полі. У наступным годзе з выручаных грошай (яшчэ ў сястры пазычылі дзве тысячы долараў) купілі трактар. Працаваць стала лягчэй.

Потым гаспадарка стала паступова пашырацца. Узялі яшчэ 30 гектараў, затым 22. Цяпер фермерская гаспадарка «Барушка» мае 55 гектараў зямлі. Па цяперашніх мерках не самая вялікая, але і не самая малая. Зараз на палях вырошчваюцца чорныя парэчкі, буякі, клубніцы, маліны. Агародніна таксама.

Жывуць фермеры ў Малечы, а палі размешчаны за адзінаццаць кіламетраў, каля вёскі Бухалі. Едзем на поле. Гаспадар паказвае плантацыю клубніц, якія зімавалі пад плёнкай. Ягады пасаджаны па сучаснай тэхналогіі, забяспечаны кропельным палівам. А сухія лісцікі лёгка прыбіраюцца нават звычайнай шчоткай. Маладыя ж хутка пойдуць у рост. Паводле ацэнкі гаспадара-агранома, ягаднік перазімаваў добра, адсюль і спадзяванні на ўраджай.

Буякі зараз актыўна «падсяваюцца» трэскамі. Для іх прыгатавання купілі спецыяльную машыну. Буякам патрэбна менавіта такое асяроддзе. (На трэсках якраз працавалі сын гаспадароў і адзін наёмны работнік.)

Поле з чорнымі парэчкамі радуе вока раўнюткімі радамі кустоў. Летась было амаль 25 гектараў названай ягады, сёлета плануюць пакінуць 16. Патрабуецца замена на маладыя. Дарэчы, год таму фермерская гаспадарка набыла ў Польшчы камбайн для ўборкі парэчак. Агрэгат замяняе працу 80 чалавек. Столькі людзей і знайсці цяжка. А калі і назбіраеш работнікаў у Бярозе, дык іх трэба прывезці, забяспечыць скрынямі, кошыкамі, потым палічыць сабранае, заплаціць. Так што машына хоць і дарагая, але сябе апраўдвае. Да Барушак, дарэчы, ужо нашы машынабудаўнікі прыязджалі. Разбіралі гэтую машыну ледзь не да вінціка, здымалі, капіравалі. Хочуць зрабіць айчынны аналаг.

У зоне рызыкі

Вырасціць добры ўраджай на глебе з каэфіцыентам у 20 балаў не самае складанае, самае цяжкае — яго прадаць. Асноўную частку тых жа парэчак забірае Расія. Нашы вытворцы бяруць вельмі мала. У Баранавічах было невялікае прадпрыемства, брала ягаду на сок і для кандытарскіх вырабаў, але зараз яно знаходзіцца ў стадыі банкруцтва.

— У Польшчу заедзеш, — разважае Вера Віктараўна, — там столькі розных сокаў, у тым ліку натуральных, з чорных парэчак і на аснове гэтай ягады. У нас не надта шырокі выбар. Сокі ўсё больш з замежных канцэнтратаў. Выходзіць, нікому гэта не трэба.

Гады чатыры таму Аляксандр Барушка на адным з сайтаў у адкрытым доступе знайшоў цікавую для сябе статыстыку мытнага ведамства. Яна датычылася ўвозу ў нашу краіну тавараў менавіта з чорнай парэчкі. І лічбы былі даволі вялікія. Вось вам і імпартазамяшчэнне...

Цікаўлюся, ці бяруць на віно. Аказваецца, бяруць, але за капейкі. Барушкі расказалі цікавы выпадак са сваёй практыкі, калі ягады купіў нарыхтоўшчык аднаго з вінзаводаў. «Адзін раз расійскія партнёры нас падвялі, давяліся аддаць партыю прадукцыі вінаробам. Прыехаў нарыхтоўшчык з бочкамі, куды згрузіў нашу шыкоўную ягаду з латкоў, падрыхтаваных да вывазу. І гэта яшчэ нічога. Потым ён пад'ехаў да воданапорнай вежы... і заліў тыя ягады вадой. Кажа: «Каб болей было — нібыта яны ўжо сок пусцілі». Значыць, там няма ніякага кантролю якасці. Бо ваду ў сучасных лабараторыях выявіць — справа хвілін. Нам, як той казаў, і справы не павінна быць да гэтага, — працягвае гаспадар. — Але, напрыклад, мне, каб пастрыгчыся — а гэта прыкладна шэсць з паловай рублёў, трэба аддаць паўтара вядра чорных парэчак, а ў вялікім горадзе нават два вядры, а то і больш, за 20 мінут работы цырульніка. Таму і шукаем магчымасці збыту ў Расіі, каб не сорамна было прадаваць вырашчанае».

Ці яшчэ вось такі аспект. Больш за дзесяць гадоў Барушкі забяспечвалі ўсе чатыры бальніцы свайго раёна агароднінай. Пастаўлялі ў лячэбныя ўстановы моркву, цыбулю, буракі, капусту прыкладна па 30 з нечым капеек за кілаграм (прыведзены сярэднія цэны на цяперашні час. — **Аўт.**). Потым прамыя пастаўкі забаранілі, сказалі: удзельнічайце ў тэндарах. За ўдзел трэба было плаціць немалую суму, і яны не захацелі. І тэндар выйграў іншы.

Усё, вядома, зроблена па законе і правілах. Але цяпер бальніцы атрымліваюць агародніну па значна большым кошце, чым магла б прапанаваць гэта фермерская гаспадарка. Тады ў чым сэнс таго тэндара? Усё гэта Вера Віктараўна па-філасофску характарызуе хваробамі росту.

Агародніну і цяпер яны вырошчваюць у невялікай колькасці, «усяго патроху». Таму што займацца гэтым цікава. Сёлета, напрыклад, вельмі добры попыт на агародніну, яблыкі. Пакуль мы ехалі з Аляксандрам Іванавічам на поле, два разы пазванілі патэнцыйныя пакупнікі. «Але гэта не значыць, што налета будзе тое самае, — разважае фермер. — У нас ніхто не гатовы працаваць па доўгатэрміновых кантрактах, як на Захадзе. Таму мы ўвесь час у зоне рызыкі. І былі ўжо выпадкі, калі нам з калегамі немэтазгодна стала ўбіраць моркву, бо затраты па ўборцы перавышалі кошт закупкі».

Што далей?

Зараз у Барушкаў ёсць немалы тэхнічны парк, аснову якога складаюць чатыры трактары, два камбайны з рознымі прычапнымі агрэгатамі. Нядаўна купілі грузавую фуру-халадзільнік для перавозкі ягад. У планах абсталяванне невялікага сховішча для сельгаспрадукцыі. Набылі будынак старога млына з участкам. Гэтай вясной пачнецца добраўпарадкаванне тэрыторыі і рэканструкцыя памяшкання. А так вялікага пашырэння яны не плануюць.

— Мы разглядаем сваю гаспадарку як невялікі сямейны бізнес, — расказвае Вера Барушка. — Мы не разлічваем на вялікія даходы, нам не трэба яхтаў ці велізарных віл. Можа, таму маладыя нярэдка расчароўваюцца, пачаўшы падобную справу. А нам трэба, каб была праца, якая забяспечвае годнае існаванне сям'і. Працаваць жа цікава самастойна. Мы былі ў калгасе, ведаем асаблівасці калектыўнай гаспадаркі. А тут ты сам адказваеш за вынік, сам нясеш выдаткі і атрымліваеш дывідэнды. Ну, скажам, не хочаш убіраць моркву, бо сэнсу няма, — твае праблемы. А там прыедуць, умоўна кажучы, тры кантрольныя арганізацыі і кожная выпіша спагнанне...

І яшчэ. Яна не лічыць магчымым плакацца, што атрымала пенсію ўсяго ў 200 рублёў, бо ў дэкрэтных водпусках была часта. Яна лічыць патрэбным зарабіць на далейшае жыццё, чым і займаецца.

Зараз Вера Віктараўна і Аляксандр Іванавіч працуюць разам са старэйшым сынам Аляксандрам. Ён хоць і атрымаў спецыяльнасць праграміста, у Мінску не застаўся, прыняў рашэнне прадоўжыць справу бацькоў. Яшчэ двое сыноў, эканаміст і праграміст, працуюць у сталіцы. Дачка Марыя пакуль таксама з бацькамі — яна выкладае у музычнай школе.

— Вось на старасці купім дамок у Бухалях і пераедзем туды, каб быць бліжэй да сваіх палёў, — з загадкавай усмешкай гаворыць, гледзячы на жонку, Аляксандр Іванавіч. — Там усяго адна жыхарка засталася. А то ў дзень больш за 40 кіламетраў накручваем, калі дадому абедаць прыязджаем.

Вера Віктараўна аказалася яўна не гатовай да такога павароту падзей, але мужу пярэчыць не стала: «Трэба падумаць».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Бярозаўскі раён.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Ілья КОНАНАЎ:

«МЫ РОБІМ ШОПІНГ БЯСПЛАТНЫМ»

Вядучы папулярнага шоу на «Беларусь 2» «Капейка ў капейку» Ілья Конанаў з нядаўняга часу з'явіўся і ў ранішнім эфіры — у праграме «Тэлераніца». Увечары ж ён вядзе праграму «Кена». Мы спыталі ў яго, як выйграць у знакамітым спажывецкім шоу, а таксама, дзе знаходзіць крыніцы бадзёрасці раніцай і якім павінен быць карпаратыў, каб у ім пагадзіўся ўдзельнічаць прыстойны вядучы.

— Ілья, пра тэлебачанне марыў з дзяцінства?

— Тое, што я ўяўляў сябе ў тэлевізары, гэта дакладна. Але кім буду — спяваць, весці праграму ці нешта яшчэ, я тады не ведаў. Мне падабалася медыйнасць. Я з дзяцінства гуляў у футбол, і, калі да нас прыязджала прэса, для мяне самае галоўнае было забіць гол ці нейк вызначыцца, каб у мяне ўзялі інтэрв'ю. Трапіць на тэлебачанне атрымалася ў 19, калі я прайшоў кастынг на «БелМузТБ».

— Футболам сур'ёзна займаўся?

— Так, з сямі гадоў. Але ў васямнаццаць прыйшлося скончыць з-за траўмы. Пачынаў у футбольным клубе «Мінск», тады каманда называлася «Змена», а заканчваў у БАТЭ, праўда, у дублі. Але ў той час БАТЭ выйшаў у групавы этап Лігі

> **«Нядаўна запрасілі правесці дзявочнік — адмовіўся, бо гэта не маё. Адмаўляюся і тады, калі трэба быць на мерапрыемстве ў касцюме, скажам, папугая ці Чабурашкі».**

чэмпіёнаў, і гэта было вельмі крута.

— Як трапіў у Белтэлерадыёкампанію?

— Калі пачаў разумець, што мне цесна на «БелМузТБ». Мне здаецца, абсалютна кожны тэлевядучы марыць трапіць на працу ў Белтэлерадыёкампанію. «Макаёнка, 9» для мяне з дзяцінства было нечым магічным. Памятаю, як мяне вадзілі на дзіцячыя праграмы, дзе я сядзеў сярод гледачоў, а Лора Грыбалёва тады была вядучай. Калі зразумеў, што хачу звязаць свой лёс з тэлебачаннем, першае, пра што падумаў, — што калі-небудзь буду працаваць у Белтэлерадыёкампаніі. Мне параілі: зрабі нешта сваё і прапануй. І вось мы прапанавалі праграму «Капейка ў капейку».

— Для вядучага, дарэчы, гэта перадача даволі бязлітасная: чаго толькі варта бегчы за ўдзельнікамі, калі яны выбіраюць пакупкі, і задаваць пытанні...

— Так, трэба захоўваць субардынацыю, каб яны цябе не пабілі *(смяецца)*. Складаны фармат праграмы, але я разумеў, на што іду. Менавіта таму, што праграма народная, яна ўжо чатыры гады ў эфіры, штогод намінуецца ў конкурсе «Тэлевяршыня». І з'яўляецца адной з самых рэйтынгавых. Я вось два дні таму зрабіў пост у сваім «Інстаграме» з фотаздымкам і напісаў, што мы робім шопінг бясплатным за вашу кемлівасць, а вы робіце нашу праграму рэйтынгавай і карысной. І ўжо 341 каментарый. Прыходзяць сотні лістоў ад ахвотных згуляць.

— Як сярод іх выбіраеце ўдзельнікаў?

— Па-рознаму. Спачатку, калі здымалі ў ЦУМе, я падыходзіў да людзей і прапаноўваў сыграць. І большасць не пагаджалася: не хацелі, саромеліся, думалі, што гэта нейкі «развод». З дзесяці чалавек сямёра адмаўляліся. А нехта пагаджаўся адразу: я падышоў аднойчы наўздагад да бабулі, ёй, як высветлілася, было 78 гадоў. І яна адразу пагадзілася паўдзельнічаць. І трэба было бачыць, як гэта бабулечка імкнулася выйграць! З-за такіх серый людзі нам паверылі. І калі ёсць такія цікавыя гульцы, мы ідзём на ўступкі: дорым пэўныя рэчы, нават калі яны не прайгралі. Выйграе, дарэчы, прыкладна 4 з 10 чалавек. Ужо зараз, калі праграма ідзе чатыры гады, людзі прыходзяць да нас са спісамі, падпільноўваюць каля ўвахода ў магазін, сацыяльныя сеткі расколваюцца ад лістоў. Я імкнуся ўсім адказваць і тлумачыць, што мы не можам узяць, але стараемся. Да нас прыязджаюць людзі з розных гарадоў, часам выязджаем і самі. Атрымліваем тысячы каментарыяў. І калі ёсць такая аддача, разумееш, што ўсё робіш правільна і праграма павінна жыць.

— Хто складае пытанні ўдзельнікам?

— У нас ёсць выдатны сцэнарыст Дар'я Буслава. Мы жартуем, што пытанні Даша піша ў залежнасці ад надвор'я і свайго настрою. Пытанні бываюць і самыя элементарныя: колькі пальцаў на левай руцэ? І нашмат больш складаныя. Але тут ніколі не ўгадаеш. Сам часам не ведаеш адказ, а гулец адказвае. Ці, наадварот, людзі з вышэйшай адукацыяй не могуць назваць сталіцу ЗША, бо ёсць камера і хваляванне.

— Відавочна, што кур'ёзных момантаў не пазбегнуць.

— Самы запамінальны выпадак здарыўся, калі праграма запусцілася, але яшчэ не выйшла ў эфір. Мы здымалі дзве пілотныя версіі. Для іх патрэбныя былі цікавыя гульцы. Запрасілі спевака Тэа, які толькі вярнуўся з Еўрабачання, і Ніну Багданаву. Пакуль здымалі, адзін малады чалавек увесь час хацеў сфатаграфавацца. Тэа да таго часу ўжо з'ехаў, а ён хадзіў-хадзіў, потым не вытрымаў і кажа: «У мяне хутка цягнік, можна з вамі сфатаграфавацца?» Ён абдымае мяне і кажа: «Дзякуй вам за «Чыз-кейк». Прыйшлося падыграць: «Гэта наш агульны поспех, дзякуй, што глядзіце».

Вельмі запомнілася гульня з Сашам Саладухам. Ён адразу схапіў чайнік, з якога не знялі магніцік. Я прасіў яго вярнуць на паліцу. Але Аляксандр быў настолькі ў гульні, што пачаў бегаць з гэтым чайнікам, у кожным аддзеле ўсё пачынала пішчаць. Гэта было вельмі весела, хоць і няпроста. У яго выдатная жонка Наталля, якая ўвесь час яго падтрымлівала. І ім не хапіла часу, на балансе засталося 10 капеек. І я кажу: вы прайгралі, усе рэчы застаюцца ў нас. І трэба было бачыць твар Сашы: «Як прайграў, я ж абяцаў Варачцы падарунак?» І мы падарылі ёй гульню, Аляксандр выбраў настольны футбол. Уся праца з Аляксандрам заўсёды заканчваецца шоу.

> **«Я розны вядучы: у «Тэлераніцы» адзін вобраз, у праграме «Пін-код», якую я вёў, другі, у «Кена» — трэці».**

Аднойчы да нас прыйшла жанчына, якая месяц рыхтавалася, трэніравалася ў магазіне. І ў яе было прапісана ўсё: які аддзел, куды бегчы далей, колькі крокаў патраціць да таго ці іншага месца. І яна прайграла. І таксама пасля не разумела як. Таму рэцэптаў, як выйграць, няма. Ёсць я, які адцягвае ўвагу пытаннямі, ёсць людзі, якія часам перашкаджаюць, чэргі. Навакольныя, дарэчы, рэагуюць вельмі станоўча. Нават падтрымліваюць гульцоў: «Колькі ў вас засталося? — 2,34. — Бяжыце сюды, вазьміце крупы...» Я заўсёды марыў пра такое шоу, якое б стала народным. Хтосьці нядаўна напісаў каментарый, што гульня будзе як «Поле цудаў», а Ілья Конанаў праз 20 гадоў стане Леанідам Якубовічам.

— І як табе такое параўнанне?

— Мне не даспадобы параўнанні. Я хачу быць Ільёй Конанавым, а не Іванам Ургантам ці Паўлам Воляй. Хоць і не самае горшае параўнанне з «Полем цудаў», і калі праграма пражыве столькі ж, я буду лічыць сваю місію выкананай. Я розны вядучы: у «Тэлераніцы» адзін вобраз, у праграме «Пін-код», якую я вёў, другі, у «Кена» — трэці. Вельмі хацеў весці ранішнюю праграму, будзіць краіну. Бо шоу выхаднога дня ў мяне было, вячэрняя праграма «Кена» таксама, у дзённым эфіры — «Пін-код». А раніцай мяне не было. Таму пайшоў на кастынг, і вось ужо тры тыдні я вядучы «Тэлераніцы».

— Складана спалучаць некалькі праграм?

— Як казаў Канфуцый, займіся любімай справай, і ты не будзеш працаваць ніводнага дня. Я не адчуваю напружання, мне ўсё задавальненне ўсе мае праекты. Канешне, пасля дня здымак унутры спустошэнне, ты аддаў сваю энергію, пазітыў. Таму ўвечары я часам крышачку нагадваю робата. Але калі ўдаецца выспацца зноў сем гадзін, раніцай у мяне зноў шмат энергіі і пазітыву. Калі і стамляюся, то ненадоўга: скончыўся эфір, выдыхаеш — і зноў за працу.

— Ведаю, што любіш падарожнічаць і ездзіш даволі шмат.

— На што мне не шкада траціць грошы, акрамя падарункаў для маёй бабулі, дык гэта на адпачынак. Там я зараджаюся пазітывам, энергіяй ад сонца і мора. Таму зімой езджу на Гоа, у Тайланд ці Дамінікану — гэта ў прамежку паміж карпаратывамі, бо снежань — наш актыўны сезон. Летам еду кудысьці бліжэй, у Турцыю — на тыдзень, проста змяніць абстаноўку. Перазарадка неабходная, бо інакш, працуючы у такім рытме, хутка згарыш.

— У правядзенні карпаратываў дапамагае вопыт перадачы «Капейка ў капейку»?

— Так. Але, як правіла, палова людзей, да якіх ідзеш на мерапрыемства, не маюць уяўлення, дзе я працую. Аднойчы мяне клікалі на карпаратыў, дзе хацелі зрабіць інтэрактыў як на праграме «Капейка ў капейку». На жаль, дата аказалася ў мяне занятай, але мару, што калі-небудзь правяду яго. Не сакрэт, што івэнт-рынак пастаянна мяняецца. Было модна рабіць карпаратывы ў стылі «Вячэрняга Урганта», «Блакітнага агеньчыка», праграмы «Інтуіцыя».

— Ёсць такія прапановы, ад якіх адмаўляешся?

— Нядаўна запрасілі правесці дзявочнік — адмовіўся, бо гэта не маё. Адмаўляюся і тады, калі трэба быць на мерапрыемстве ў касцюме, скажам, папугая ці Чабурашкі. Шмат грошай не бывае, але калі адчуваю, што не змагу якасна зрабіць тое, чаго ад мяне чакаюць, за працу не бяруся.

— Ты казаў, што любіш рабіць прыемныя падарункі сваёй бабулі Святлане Аляксандраўне. Які быў апошні?

— Бабуля нядаўна ўпала і зламала нагу. Гэта было для мяне самай дрэннай падзеяй за апошнія гады. Я ехаў на мерапрыемства, калі мне патэлефанавалі. Сустрэчу перанёс, хутка паехаў у бальніцу, папрасіў перавесці яе ў іншую палату, зрабіў усё, каб яна адчувала сябе камфортна. Стараўся дапамагчы нечым, каб яна хутчэй паправілася. Зараз ужо ўсё добра. Стараюся яе нечым радаваць. Але для яе самая вялікая радасць — бачыць шчаслівым свайго ўнука. Прычым у любімых праграмах. Бабулі вельмі падабаецца «Капейка ў капейку». Ёй тэлефануюць суседзі і знаёмыя, яна і сама перажывае за гульцоў, нават цiск у яе падымаецца. Гэта мой галоўны крытык і глядач.

> **«Аднойчы да нас прыйшла жанчына, якая месяц рыхтавалася, трэніравалася ў магазіне. І ў яе было прапісана ўсё: які аддзел, куды бегчы далей, колькі крокаў патраціць да таго ці іншага месца. І яна прайграла. Таму рэцэптаў, як выйграць, няма».**

Бабуля любіць пахадзіць на масажы, у СПА, і я часта яе адвожу на працэдуры. Калі бываю за мяжой, прывожу самыя розныя рэчы: ад эксклюзіўных вязаных шкарпэтак да сукенак. Ці падыдуць, не ведаю, але набываю. Я ёй вельмі ганаруся, яна выхоўвала мяне з дзяцінства, я называю яе не бабуляй, а мамай.

— Знаёмыя цябе характарызуюць як вельмі нераўнадушнага нават да чужых людзей чалавека. Вядомая гісторыя, калі ты не змог праехаць міма мужчыны, якому на вуліцы стала дрэнна...

— Жанчына выбегла на дарогу і папрасіла спыніцца. Я ўбачыў, што пажылому мужчыну стала дрэнна, але людзі праходзяць міма і з'язджаюць. Спыніўся, хоць паняцця не меў, як аказваць медыцынскую дапамогу. Першая думка: пасадзіць у машыну і адвезці ў бальніцу ці дадому. Так і зрабіў. Жанчына, а гэта была яго жонка, пасля патэлефанавала ў Белтэлерадыёкампанію і дзякавала. Высветлілася, што яна пазнала мяне, бо глядзіць перадачу «Капейка ў капейку». Мне нават няёмка было, што пра гэту гісторыю даведаліся на працы. Нічога асаблівага тут няма, так на маім месцы зрабіў бы кожны.

Алена КРАВЕЦ.

Бачыць мэту, верыць у сябе

«ГУЛЬНЯ Ў КІНО»
«МІР», з 9 красавіка

Новае інтэлектуальна-забаўляльнае шоу, якое будзе ісці на канале «МІР» штотыдня з панядзелка па чацвер, — віктарына для сапраўдных знаўцаў кіно. Прычым не любога, а савецкай класікі жанру. Прымаць творчы экзамен у тэлегульні будзе шоўмен Сяргей Белагалоўцаў, задача якога — дапамагчы і адначасова заблытаць удзельнікаў, якім, у сваю чаргу, трэба як мага хутчэй націскаць на кнопку і даваць правільныя адказы на пытанні вядучага.

У першых трох раўндах кожная адгадка прыносіць пэўныя грошы на рахунак удзельнікаў, а далей гулец з найменшай заробленай сумай пакідае віктарыну. Фіналістам жа спатрэбіцца не толькі добрае веданне кіно, але і зрокавая памяць: хто з іх пасля прагляду «нарэзкі» з 16 кінастужак успомніць больш фільмаў, той і выйграе, і атрымае прызавы фонд, назбіраны ўсімі ўдзельнікамі. Максімальная сума выйгрышу ў праграме — 60 тысяч расійскіх рублёў, але яе яшчэ не атрымаў ніхто з гульцоў. Паспрабуйце і вы свае сілы ў кінавіктарыне — магчыма, варта адправіць заяўку на ўдзел?

«НАПАРНІЦЫ»
«Беларусь 1», з 9 красавіка

Гераіні гэтай дэтэктыўнай меладрамы — дзве эфектныя жанчыны Ларыса і Юлія — знаёмыя даволі даўно, але сяброўкамі іх назваць не выпадае. Проста аднойчы, калі дзяўчаты яшчэ вучыліся ў школе МУС, жаніх Ларысы сышоў ад яе дзеля прыгожых вачэй Юлі, а літаральна праз некалькі дзён трагічна загінуў.

Не дзіва, што нават праз некалькі гадоў застарэлы боль перажытай здрады ўскалыхваецца наноў, калі ў аператыўны аддзел паліцыі, дзе працуе Ларыса, прыходзіць у якасці новай калегі яе колішняя саперніца... Тая прапануе забыць крыўды і стаць напарніцамі, каб расследаваць абставіны гібелі іх агульнага каханага мужчыны, — але для гэтага трэба навучыцца давяраць адна адной. Да таго ж справа аказваецца надзвычай заблытанай і абрастае нечаканымі падрабязнасцямі...

«НАЗОЛА»
«Беларусь 2», 14 красавіка

Арыгінальную назву амерыканскай трагікамедыі можна перакласці таксама як «Чалавек, які ва ўсё ўмешваецца». Гэта характарыстыка як мага лепей пасуе немаладой удаве з Нью-Джэрсі, якая пасля смерці мужа адчайна шукае, чым запоўніць пустэчу ў жыцці, і надакучвае ўжо дарослай дачцэ навязлівай апекай.

З празмернай шчодрасцю, клопатам і бязмежным аптымізмам гераіня ўладкоўвае справы сяброўкі дачкі, працуе валанцёрам у шпіталі, дапамагае чарнаскураму юнаку з беднага квартала ў вучобе на юрыста... Урэшце яна знаходзіць свой шлях і сілы, каб ісці далей, у новае жыццё ■

Панядзелак, 9 красавіка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х». (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Напарніцы» (16+).
12.45, 13.05, 14.35, 15.25 Меладрама «Два плюс два» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы».
22.10 Серыял «След» (16+).
23.45 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».
0.55 Серыял «Дзяжурны ўрач» (16+).

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 18.35, 21.55 «Тэлебарометр».
9.30, 19.55 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.30 «Капейка ў капейку» (12+).
11.00 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.30, 22.05 «Спатканне з будучыняй» (16+).
12.25 «Свет навыварат» (16+).
13.20 М/с «Качыныя гісторыі: запаветная лямпа» (0+).
14.35 Анімацыйны фільм «Angry Birds у кіно» (0+).
16.10 Маст. фільм «Прыслуга» (12+).
19.15 «Суперлато».
20.50 «Паненка-сялянка» (16+).
22.00 «КЕНО».
23.00 «Ідзі сюды і танцуй».
23.05 Серыял «Каварныя пакаёўкі» (16+).
23.55 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.25 «Беларуская кухня». Мазуха.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 17.40 «Апошні дзень». Георгій Міляр (12+).
10.00 «Навукаманія» (6+).
10.25, 16.00 «Утаймавальніца тыграў». Камедыя (12+).
12.55 «Беларусь як песня». Валерый Кучынскі.
13.20 «Наперад у мінулае».
13.45, 22.20 «Выдатныя авіяканструктары». Семён Лавачкін (12+).
14.25, 21.05 «Без вестак зніклы». Драма (12+).
15.40 «Справа жыцця». Опера «Сівая легенда».
18.15 «Цацка». Камедыя (12+).
20.10 «Тэатр у дэталях». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра «Як я стаў...»
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

6.55 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Калеў» — «Цмокі-Мінск».
8.40 Гандбол над Бугам.
9.10 Піт-стоп.
9.40 Гульні «навырост».
10.10 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. 6-ы матч. ЦСКА (Масква) — СКА (Санкт-Пецярбург).
12.00 Трэніровачны дзень.
12.30 Тэніс. Турнір WTA. Чарльстан. Фінал.
13.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Манчэстэр Юнайтэд».
15.35 Тэніс. Турнір WTA. Мантэрэй. Фінал.
16.55 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. 6-ы матч. «Трактар» (Чэлябінск) — «Ак Барс» (Казань). У перапынку: Спорт-цэнтр.
19.25 Час футбола.
20.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд.
21.05 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
22.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Саўтгэмптан».

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Контуры».
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20 «Геній і лiхадзеі» (12+).
13.10 «Адваротны адлік». «Валянціна Мінская. Святая XX стагоддзя» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Спартклуб» (12+).
21.45 Серыял «Той, хто чытае думкі (Менталіст)». (16+).
23.55 Серыял «Выдатніца». (16+).
1.55 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Вялікае снеданне» (12+).
10.00 «Тыдзень спорту».
10.40 «Самая карысная праграма» (16+).
11.25 Меладрама «Амелі». (12+).
13.50 Меладрама «Вакзал для дваіх». (12+).
16.10 «Далёкія сваякі» (16+).
16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Бацькі». Серыял (16+).
21.50 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
23.55 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.45 Камедыя «Прышэльцы-3». (16+).

МІР

7.00, 8.05 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
9.35, 10.05, 13.15 Серыял «Фарыт». (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Віктарына «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 4.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Мар'ін гай-2». (12+).
0.00 Навіны (бягучы радок) апоўначы.
0.10 Маст. фільм «Поўная дыханне» (16+).
2.20 Маст. фільм «Я лічу: раз, два, тры, чатыры, пяць» (16+).
4.05 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пакой смеху» (16+).
12.40 «Бярозка». Прыгажосць на экспарт» (16+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Токшоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу .
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Бярозка» (12+).
22.30, 23.10 Серыял «Каменская» (16+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.45 «За гранню» (16+).
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
12.00 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 «Зоркі сышліся» (16+).
16.30 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
17.30 «Ты не паверыш!» (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы» (16+).
21.20 Серыял «Жывы» (16+).
23.05 «НЗ.by».
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.40 Серыял «Я пачую цябе».
10.10 Камедыя «Крылца або ножка».
12.00 «Сад і агарод».
12.20 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.00 Камедыя «Абрабаванне» (12+).
16.00 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Здароўе».
17.15 Серыял «Анёлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «На лініі агню» (16+).

ВТБ

6.00, 12.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.20 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
7.20. 4.20 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду» (0+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
8.40 «Ералаш» (6+).
9.25 «Галерэя прыгажосці» (16+).
10.00 «Проста кухня» (16+).
10.30 Камедыя «Наша Раша: яйкі лёсу» (12+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі» (12+).
16.15, 23.00 «Уральскія пельмені» (16+).
17.10 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).
21.10 Трылер «Заложніца-2» (16+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.45 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Жан-Поль Бельмандо.
7.05 «Пешшу...» Масква авангардная.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10 «Ганна Паўлава». Маст. фільм. 1-я серыя.
9.05, 1.00 «Геній рускага мадэрна. Фёдар Шэхтэль». Дак. фільм.
9.45 «Бераста-бяроста». Дак. фільм.
10.15, 17.35 «Назіральнік».
11.10, 0.05 XX стагоддзе. «Стагоддзе Любімава. Рэпетыцыі Майстра». Дак. фільм.
12.05 «Мы — грамадзяне!»
12.50 «Белая студыя».
13.35 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
14.15, 2.40 Сусветныя скарбы.
14.30 «Біблейскі сюжэт».
15.10, 1.40 Да 75-годдзя з дня нараджэння Мікалая Пятрова. Гістарычныя канцэрты. Санаты кампазітараў XX стагоддзя.
16.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
16.35 «Агора». Ток-шоу.
18.35 «Футбол нашага дзяцінства». Дак. фільм.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.
21.35 «Сацi. Нясумная класіка...»
22.20 «Медычы. Уладары Фларэнцыі». Серыял. 1-я серыя (18 +).
23.15 «Маналог у 4 частках. Юрый Нарштэйн». Частка 1-я.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Вяселле». (12+).
7.00, 11.15, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 2.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.15 «12 разгневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
8.15 «СММ». 1990 год (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Я буду чакаць...» (16+).
12.00 «Вечар Васіля Ланавога ў канцэртнай студыі «Астанкіна». 1982 год (12+).
13.40 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
14.15 «Тэма» з У. Ліцьевым: «Свабоднае каханне». 1992 год (18+).
15.00 «Рок-н-рол ТБ». 1997 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Проста Саша». (16+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рускі рок». 2004 год (18+).
19.00 «Мантаж». 1988 год (16+).
19.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаная ў СССР» (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1979. 2-я частка. 2009 год (16+).
1.30 Маст. фільм «Хто паедзе ў Трускавец». (16+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

4.00, 10.00, 17.30, 23.45 Футбол. Чэмпіянат MLS.
5.30, 11.00, 19.00, 0.50 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
7.00, 12.30, 20.30, 1.45 Веласпорт. «Тур Краіны Баскаў».
8.00, 13.30, 21.35 Снукер. China Open. Фінал.
9.30 «Гісторыі чэмпіёнаў».
15.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету. Фінал.
16.30 Аўтагонкі. WTCR.
20.25 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
23.30 Watts.

Кінакамедыя

1.25 Улюбёнцы Амерыкі. (16+).
3.20 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
3.45 Шоу «Камедыянты». (16+).
4.15 Настаўнік англійскай. (16+).
5.55 Клік: з пультам па жыцці. (12+).
8.00 Шэсць жонак Генры Ляфэя. (16+).
9.40 Вяселле найлепшага сябра. (12+).

11.40 Інструкцыі не прыкладаюцца. (12+).
14.00 Неразважлівы. (16+).
15.55 Дзень сурка. (12+).
17.50 Энцыклапедыя разводаў. (16+).
19.30 Таксі. (16+).
21.05 Таксі-2. (16+).
22.45 Домік у сэрцы. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «10 самых» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 2.00 «Асколкі». Серыял (16+).
10.25, 3.35 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.30 «Парыжанка». Меладрама (12+).
15.15 «Нераскрытыя тайны» (16+).
16.15 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Паляванне на ведзьмаў». Дак. фільм (12+).
20.55 «Чакайце нечаканага». Серыял (16+).
21.55 «Пагоня за смакам» (16+).
22.55 «Уся праўда» (16+).
23.30 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.15 «Жаніх напракат». Камедыя (16+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 18.00 Маленькі прынц (6+).
8.15 Прыгоды Шаркбоя і Лавы (12+).
10.05 Ілюзіяніст (16+).
12.15 Вядзьмарка (12+).
14.20 Ева: штучны розум (12+).
16.15 Прывітанне, Джулі! (16+).
20.10 Міс Пецігру (16+).
22.00 Блізняты (6+).
0.05 Холад у лепені (16+).
2.10 Сківіцы (16+).
4.15 Вялікія вочы (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Сябры сяброў (16+).
8.10 Бой з ценем 3D: апошні раўнд (16+).
10.35 За сустрэчу (16+).
12.20 Порнка (16+).
14.25 Ведзьма (16+).
16.20, 4.20 Партыя для чэмпіёнкі (12+).
18.20 Ушчэнт (16+).
20.20 Космас як прадчуванне (16+).
22.10 Выратаваць Пушкіна (6+).
23.50 Маленькая Вера (18 +).
2.30 СуперБабровы (12+).

National Geographic

6.00 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.15 Суперзбудаванні. (12+).
8.00, 13.20 Невераґодны доктар Пол. (16+).
8.45, 11.50, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Сканучоы час. (12+).
10.15, 14.55 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
11.05 Золата Юкана. (12+).
12.35 Дзікае надвор'е. (12+).
14.10 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Выратаваць «Тытанік» (12+).
18.50, 1.50 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
22.45 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.30 Крывавыя тайны Еўропы. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
10.40 Голыя і напалоханыя.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20 Разбуральнікі легенд.
18.00 Загадкі планеты Зямля.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Круты віраж.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Вулічныя гонкі.
7.10 Выжыць любой цаной.

Аўторак, 10 красавіка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.20 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Напарніцы» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 Серыял «Клан ювеліраў. Здрада» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Дак. фільм (12+).
23.55 «Сфера інтарэсаў».
0.55 «Дзень спорту».
1.10 Серыял «Дзяжурны ўрач» (16+).

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.25 «Тэлебарометр».
9.05, 19.30 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 17.35 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.15 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
13.15 «Паненка-сялянка» (16+).
14.20 «Бітва салонаў» (16+).
15.20 Серыял «Каварныя пакаёўкі» (16+).
16.15 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 23.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу» (16+).
20.25 «Абмен жонкамі» (16+).
21.30 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/4 фіналу. Матч у адказ. «Рома» (Італія) — «Барселона» (Іспанія)

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.15 «Беларуская кухня». Рагойш.
8.05, 12.00, 20.00 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 20.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.20 «Вечны кліч». Маст. фільм (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Яўген Веснік (12+).
10.10, 20.20 «Геній». Дак. фільм (12+).
10.25, 16.15 «Спакуса». Маст. фільм (16+).
12.40 «Беларусь як песня». Валянціна Пархоменка.
13.10 Госці «Славянскага базару». Надзея Кадышава.
14.05, 23.10 «Выдатныя авіяканструктары». Мікалай Камаў (12+).
14.40, 21.30 «Глыбокая плынь». Маст. фільм (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Камертон». Кінарэжысёр Маргарыта Касымава.
23.45 «Запіскі на палях». Францыск Скарына.

Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд.
7.45 Час футбола.
8.25 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Ювентус» (Італія) — «Рэал» (Іспанія).
10.20 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. 6-ы матч. «Трактар» (Чэлябінск) — «Ак Барс» (Казань).
12.10 Кікнадзэ. Думка.
12.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Ліверпуль» (Англія) — «Манчэстэр Сіці» (Англія).
14.30 Хакей. Еўравыклік. Фінляндыя — Беларусь.
16.10 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.55 Сямён Халіпскі. Дак. фільм.
18.25 Спорт-кадр.
18.55 Валейбол. Кубак ЕКВ. Фінал. «Эджзаджыбашы» (Турцыя) — «Мінчанка» (Беларусь).
21.00 Легенды сусветнага спорту.
21.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Манчэстэр Сіці» (Англія) — «Ліверпуль» (Англія). У перапынку: Спорт-цэнтр.
23.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Рома» (Італія) — «Барселона» (Іспанія).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Да юбілею Аляксандра Любышына. «Анёл, які вярятаваў мне жыццё» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Спартклуб» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
20.00 «Час».
21.10 «Наша жыццё».
22.15 Серыял «Той, хто чытае думкі (Менталіст)» (16+).
0.25 Серыял «Выдатніца». (16+).
2.25 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 Камедыя «Асцярожна, дзверы зачыняюцца!» (12+).
10.10 «Далёкія сваякі» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Следакі» (16+).
11.55, 17.50 «Водблiскi». Серыял (16+).
13.50, 20.15 «Бацькі». Серыял (16+).
15.20 «Глядзець усім!» (16+).
15.40 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Вадзіць па-рускy».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
21.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).
0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.55 «Каманда Чэ». Серыял (16+).

МІР

6.30, 8.05 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
9.35, 10.05, 13.15 Серыял «Фаварыт». (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Віктарына «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 4.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Мар'ін гай-2». (12+).
0.00 Навіны (бягучы радок апоўначы.
0.10 Маст. фільм «Марфа і яе шчанюкі» (12+).
1.55 Маст. фільм «Поўнае дыханне» (16+).
4.00 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Бярозка» (12+).
13.30 «Пакой смеху» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу (12+).
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Каменская» (16+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
12.00 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Братаны» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы» (16+).
21.20 Серыял «Жывы» (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 16.10, 19.35, 21.00, 23.55 «Надзор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.40 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.15 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Камедыя «Паездка ў Амерыку».
13.00 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.35 Камедыя «Трэмбіта» (12+).
16.15 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.20 «Мультпарад».
16.50 «Сад і агарод».
17.20 Серыял «Анёлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 «Аб спорце».
21.30 Драма «Полымя страсці» (16+).

Гуртам пасеем, гуртам пажнём

Тэлевізійная віктарына «Размаўляем па-беларуску» ў эфіры канала «Беларусь 3» у красавіку пачынае ісці ў новым HD-фармаце. З наступнага разу мы надрукуем адказы на пытанні новага арыгінальнага выпуску. Зараз жа — тлумачэнне яшчэ аднаго цікавага беларускага выразу. Ці ведаеце вы, што азначае «добра там жывецца, дзе гуртам сеецца і жнецца»?

У беларусаў шмат прымавак пра ўзаемадапамогу і салідарнасць. «Адзін дуб у полі — то не лес», «Адна галавешка і ў печы не гарыць, а дзве і ў полі не тухнуць». І нарэшце: «добра там жывецца, дзе гуртам сеецца і жнецца». Цікава, што ў рускай мове калектыўная праца найперш атаясамліваецца з выправаю ў мора: «один в море не рыбак, а без артели не моряк», і з вайною: «один в поле не воин». Беларусы ж найперш шануюць узаемадапамогу ў мірны час. «Адна пчала мёду не нанось», «Адна ластаўка вясны не робіць».

Прымаўкі нагадваюць, што трэба памятаць пра ўзаемадапамогу не толькі тады, калі жыццё патрабуе ратавання, але і ў самых звычайных побытавых сітуацыях. Бо добра там жывецца, дзе гуртам сеецца і жнецца.

Для тых, хто разважае пра свой удзел у тэлепраграме, нагадаем: каб стаць гульцамі, неабходна зайсці на сайт http://tvrgomel.by або http://3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Пераможцы выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь 3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВТВ

6.00, 12.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.50 «Проста кухня» (16+).
7.20, 4.20 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду» (0+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
8.40 «Ералаш» (6+)
9.20, 20.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
10.25 Трылер «Заложніца-2» (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі» (12+).
16.15, 23.30 «Уральскія пельмені» (16+).
17.20 Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).
21.10 Трылер «Улада страху» (16+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.45 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Лідзія Смірнова.
7.05 «Пешшу...» Масква Гіляроўская.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10 «Ганна Паўлава». Маст. фільм.
9.10 «Гісторыі ў фарфоры». Дак. серыял.
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.35 «Назіральнік».
11.10, 0.45 ХХ стагоддзе. «Госць з вострава Свабоды». Дак. фільм.
12.25 «Геній».
13.00 «Сацi. Нясумная класіка...»
13.40, 20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.
14.30 «Рускі стыль». «Купецтва».
15.10, 2.00 Да 75-годдзя з дня нараджэння Мікалая Пятрова. Канцэрт з ДАСА СССР.
16.00 «Пятае вымярэнне».
16.25 «2 Вернік 2».
17.15 Сусветныя скарбы.
18.35 «Кіно нашага дзяцінства». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 Штучны адбор.
22.20 «Медыцы. Уладары Фларэнцыі». Серыял. (18+).
23.15 «Маналог у 4 частках. Юрый Нарштэйн».
0.05 «Тым часам».
2.45 «Гай Юлій Цэзар». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Вечар Васіля Ланавога ў канцэртнай студыі «Астанкіна». 1983 год (12+).
7.40 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
8.15 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Свабоднае каханне». 1992 год (18+).
9.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
9.40, 11.05, 15.40, 17.00, 20.50, 21.40, 23.00, 1.00, 5.15 Музычная настальгія (12+).
10.00 Маст. фільм «Проста Саша». (16+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рускі рок». 2004 год (18+).
13.00 «Мантаж». 1988 год (16+).
13.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Тацццянай Візбар. 2007 год (12+).
19.00 Маст. фільм «Таня». (12+).
0.00 Маст. фільм «Вяселле». (12+).
1.15 «12 разгневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
2.15 «СММ». 1990 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Я буду чакаць...» (16+).
5.40 Маст. фільм «Заваёўнікі гор».

EuroSport 1

2.30, 9.30, 15.00, 1.05 Снукер. China Open. Фінал.
5.30, 16.30, 18.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
7.00, 13.00, 21.35 Веласпорт. Парыж—Рубэ.
8.30, 14.00 Веласпорт. «Тур Краіны Баскаў».
11.00 Алімпійскія гульні. «Алімпійскі антураж».
12.00 Алімпійскія гульні. «Героі будучыні».
13.00, 1.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
17.30, 0.35 Футбол. «ФІФА».
18.30 Гольф. «Мастэрс».
19.30, 0.00 Аўтагонкі. WTCR.
21.00 «Найлепшае з конна спорту».
23.00 Аўтагонкі. Формула Е.
23.30 Аўтагонкі. Серыя Blancpain.

Кінакамедыя

0.25 Мастацтва кахаць. (16+).
2.05 Спадарыня пакаёўка. (12+).
4.25 Міс Пецігру жыве сённяшнім днём. (16+).
6.05 Сябар нявесты. (16+).
8.00 Справа ў табе. (16+).
9.45 Жанюся на першай сустрэчнай. (16+).
11.30 Чаго хочуць жанчыны? (16+).
14.15 Дзень сурка. (12+).
16.10 Таксі. (16+).
17.50 Таксі-2. (16+).
19.30 Таксі-3. (16+).
21.00 Таксі-4. (16+).
22.40 Вайна полаў. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.25 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Чакайце нечаканага». Серыял (16+).
21.55 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50, 5.30 «Гісторыі вратаваннят» (16+).
23.25 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
0.10 «Чалавек дажджу». Драма (16+).

ТБ1000

6.10, 18.15 Белфегор — прывід Луўра (12+).
8.00 Блізняты (6+).
10.05 Холад у ліпені (16+).
12.10 Міс Пецігру (16+).
13.55 Вялікія вочы (16+).
15.55 Сківіцы (16+).
20.10 Сезон палявання-2 (12+).
21.45 Дывергент-2: інсургент (12+).
0.00 Больш, чым жыццё (12+).
1.50 Спакуса (18+).
3.55 Мэверык (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Выратавац Пушкіна (6+).
8.00 Космас як прадчуванне (16+).
9.45 Якая бяжыць па хвалях (12+).
12.20 Аленевае паляванне (12+).
13.50 Бой з ценем (16+).
16.20, 4.20 Крылы. 1—2-я серыі (12+).
18.20 Апельсінавы сок (16+).
20.20 Час першых (6+).
23.00 М+Ж (16+).
0.40 Джэнтльмены, удачы! (12+).
2.35 Пра каханне (16+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.10 Суперзбудаванні. (12+).
8.00, 13.20 Невераегодны доктар Пол. (16+).
8.45, 11.50, 16.25, 20.25, 1.05, 4.20 Аляска-SOS. (12+).
9.30 Выратаваць «Тытанік» (12+).
10.15 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
11.05 Золата Юкана. (12+).
12.35 Дзікае надвор'е. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.30, 0.20, 2.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.45, 1.50 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
22.45 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.30 Крывавыя тайны Еўропы. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
10.40 Мадэль для зборкі.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20 Разбуральнікі легенд.
18.00 Круты віраж.
20.00, 1.00, 2.55 Залатая ліхаманка.
0.00 Разбуральнік.
2.00 Салдаты няўдачы.
7.10 Выжыць любой цаной.

■ Тэлесеткі

З НАГОДЫ ЮБІЛЕЮ

10 красавіка, у дзень 80-годдзя знакамітай актрысы, кінарэжысёра, заслужанага дзеяча мастацтваў Таджыкістана і прафесара Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Маргарыты КАСЫМАВАЙ, тэлеканал «Беларусь 3» падрыхтаваў адмысловую праграму.

У прыватнасці, гледачы ўбачаць спецыяльны выпуск праекта «Камертон» з удзелам юбіляркі, у якім Маргарыта Наімаўна — першая жанчына-рэжысёр з Сярэдняй Азіі — раскажа пра сваю навуковую і педагагічную работу, прыгадае самыя любімыя і яркія з 16 гульнявых і 30 дакументальных фільмаў, раскажа пра наноў распачатае жыццё пасля пераезду ў Мінск і падзеліцца сакрэтамі творчага і асабістага доўгажыхарства. Акрамя таго, да дня нараджэння Маргарыты Касымавай сацыякультурны канал пакажа кінастужкі «Глыбокая плынь» і «Спакуса», знятыя на «Беларусьфільме» ў 2005—2006 гадах.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Серада, 11 красавіка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Напарніцы» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.45 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 Серыял «Клан ювеліраў. Здрада» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Актуальнае інтэрв'ю».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».
0.55 Серыял «Дзяжурны ўрач» (16+).

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.20 «Тэлебарометр».
9.05, 19.30 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 17.30 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.15 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
13.15 «Паненка-сялянка» (16+).
14.20 «Бітва салонаў» (16+).
15.20 Серыял «Каварныя пакаёўкі». Заключная серыя (16+).
16.15 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу» (16+).
20.20 «Абмен жонкамі» (16+).
21.30 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/4 фіналу. Матч у адказ. «Баварыя» (Германія) — «Севілья» (Іспанія).
23.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. 1/4 фіналу. Матчы ў адказ. Агляд гульнявога дня.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Бураковы квас.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.20 «Вечны ключ». Маст. фільм (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Віталь Саломін (12+).
10.15 «Белавежская пушча». Дубпатрыярх (6+).
10.25, 16.05 «Формула каханння». Камедыя (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Наталля Гайда.
13.20 Госці «Славянскага базару». Алена Ваенга.
14.15, 22.15 «Покер-45. Чэрчыль, Рузвельт, Сталін». Дак. фільм. 1-я серыя (12+).
14.55, 21.05 «Маёр Віхар». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
19.30, 22.55 «Запіскі на палях». Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч.
20.10 «Беларуская кухня». Крапанікі.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Рома» (Італія) — «Барселона» (Іспанія).
8.45 Спорт-кадр.
9.15 Легенды сусветнага спорту.
9.45 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. 5-ы матч. СКА (Санкт-Пецярбург) — ЦСКА (Масква).
11.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Манчэстэр Сіці» (Англія) — «Ліверпуль» (Англія).
13.25 Хакей. Еўравыклік. Фінляндыя — Беларусь.
15.15 Фактар сілы.
15.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
18.05 Козел пра футбол.
18.25 Слэм-данк.
18.55 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. 7-ы матч. «Ак Барс» (Казань) — «Трактар» (Чэлябінск). У перапынку: Спорт-цэнтр.
21.15 На шляху да ЧС-2018. Візітоўка каманды. Відэачасопіс.
21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Рэал» (Іспанія) — «Ювентус» (Італія). У перапынку: Спорт-цэнтр.
23.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Баварыя» (Германія) — «Севілья» (Іспанія).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Наша жыццё».
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 «Рэпарцёр».
21.25 Серыял «Той, хто чытае думкі (Менталіст)». (16+).
23.30 Серыял «Выдатніца». (16+).
1.30 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «NEXT-2». Серыял (16+).
10.00 «Далёкія сваякі» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Аўтапанарама» (12+).
11.50, 17.50 «Водблiскi». Серыял (16+).
13.50 «Бацькі». Серыял. Заключныя серыі (16+).
15.20, 22.00 «Глядзець усім!» (16+).
15.40 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Рамонт па-сумленнаму» (16+).
17.35 «Вадзіць па-рускy» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Уцякач». Серыял (16+).
23.55 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.45 «Каманда Чэ». Серыял (16+).

МІР

6.25 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
8.05, 10.05, 13.15, 19.20 Серыял «Мар'ін гай-2». (12+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 Вікторына «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 3.15 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
23.00, 0.10 Маст. фільм «Ціхія сосны» (16+).
0.00 Навіны (бягучы радок) апоўначы.
1.00 Маст. фільм «Марфа і яе шчанюкі» (12+).
2.45 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Бярозка» (12+).
13.30 «Пакой смеху» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу (12+).
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Каменская» (16+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
12.00 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Браты» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы» (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.20 Серыял «Макс» (12+).
9.05, 19.45 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.15 «Сад і агарод».
10.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
11.00 Драма «Полымя страсці» (16+).
12.45 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Камедыя «Парыжанка» (16+).
16.05 «Мультпарад».
16.20 «Здароўе».
17.00 Серыял «Анёлы» (16+).
18.25 Серыял «Абаронца» (16+).
19.10 «Мой любімы гадаванец» (0+).
20.50 «Вечараніца» (0+).
21.05 Трылер «Галоўны канструктар» (16+).

Усходні гараскоп на

АВЕН. Вам будзе спадарожнічаць поспех, але толькі калі самі праявіце ініцыятыву. На іншых надзеі мала. Цяпер кожны сам за сябе. Зрэшты, у панядзелак добразычлівая ўвага начальства і калег па працы вам забяспечана. Беражыце добрыя адносіны паміж блізкімі людзьмі ад крыўдаў і непаразуменняў. Падзеі, пачатак якім будзе пакладзены на гэтым тыдні, могуць набыць незваротны характар. У сераду магчымая эмацыянальная няўстойлівасць і падвышаная ранімасць. Субота — удалы дзень для складання планаў і пачатку новых праектаў.

ЦЯЛЕЦ. У вашых сілах змяніць адносіны з навакольнымі ў лепшы бок. Толькі ўстрымайцеся ад крытыкі, будзьце больш тактоўнымі. У панядзелак і пятніцу лепш не ўступаць у спрэчкі, яны не прынясуць нічога канструктыўнага. Аўторак спрыяльны для паездак, будуць вельмі паспяховыя камандзіроўкі. У чацвер чакайце цікавую інфармацыю, якая дазволіць, выкарыстоўваючы сувязі і магчымасці, прасунуцца па кар'ернай лесвіцы. Не забывайцеся пра свой дом, выхадныя правядзіце з сям'ёй.

БЛІЗНЯТЫ. Усе думкі гэтага тыдня будуць нязменна скіроўваць на развожанні пра адпачынак. Нават калі адпачынак яшчэ далёка, самы час забраніраваць гатэль ці паклапаціцца пра білеты. І паспрабуйце не перагружаць сябе працай. Тым больш што ў гэтай сферы ўсё будзе спакойна. Вы здолееце хутка і эфектыўна вырашыць неадкладныя справы. І скласці графік так, каб было зручна.

РАК. На гэтым тыдні традыцыйны выхад да вырашэння дзелавых праблем не заўсёды будзе ўдалым: магчыма, варта перагледзець некаторыя свае правілы. У аўторак можаце адчуць эфект дэжавю, зрэшты, цалкам магчыма, што гэта і праўда ўсё ўжо праходзілі ў вас перад вачыма: тыя ж людзі, тыя ж сітуацыі, падобныя словы і ваша на іх рэакцыя. Але ў выхадныя любы чалавек прыемна вас здзівіць. Сумна з ім дакладна не будзе.

ЛЕЎ. Надыходзіць спрыяльны час для кар'ерных дасягненняў, але для гэтага давядзецца павысіць прафесійны ўзровень, узяць на сябе адказнасць. У аўторак праявіце рашучасць і актыўнасць, а калі ўзнікне нейкая недакладнасць, то найбліжэйшая будучыня расставіць усё на свае месцы. Не адмаўляйцеся ад дапамогі навакольных. Гэта не паставіць вас у залежнасць ад іх. У пятніцу лепш не планаваць дзелавыя сустрэчы і перамовы, вас наўрад ці падтрымаюць і зразумеюць.

ДЗЕВА. Старанна аналізуйце падзеі, якія адбываюцца, абапіраючыся на жыццёвы вопыт і логіку. Не ідзіце на павадку чужога меркавання. Паспрабуйце ўстрымацца ад адкрытай крытыкі калег па працы. Магчымы кар'ерны рост і пераход на новую пасаду. Паспрабуйце пазбегнуць зорнай хваробы. Наперадзе вось-вось замаячыць нешта новенькае, і яно абяцае сапраўдны поспех і паляпшэнне фінансавага становішча. Аднак вашы планы могуць не супасці з задумамі вашага спадарожніка жыцця.

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны» (12+).
7.20, 4.20 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду» (0+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
8.30 «Ералаш» (6+)
9.20, 20.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
10.25 Трылер «Улада страху» (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі» (12+).
17.50, 23.05 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).
21.10 Трылер «Кантракт» (12+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.45 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Анатоль Папанаў.
7.05 «Пешшу...» Масква вясковая.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.10 «Ганна Паўлава». Маст. фільм.
9.10 «Гісторыі ў фарфоры». Дак. серыял.
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.35 «Назіральнік».
11.10, 0.45 XX стагоддзе. «Вакол і каля. VI з'езд кінематаграфістаў». 1990 год.
12.20 «Гульня ў бісер». «Слова пра паход Ігараў».
13.00 Штучны адбор.
13.40, 20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.
14.30 «Рускі стыль». «Вышэйшы свет».
15.10, 1.55 Да 75-годдзя з дня нараджэння Мікалая Пятрова. Канцэрт з ДАСА СССР.
15.50 «Пешшу...» Уладзімір разьбяны.
16.20 «Блізкае акружэнне Марка Разоўскага».
17.15, 2.40 Сусветныя скарбы.
18.35 «Двары нашага дзяцінства». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 «Абсалютны слых».
22.20 «Медычы. Уладары Фларэнцыі». Серыял. (18+).
23.15 «Маналог у 4 частках. Юрый Нарштэйн».
0.05 Міжнародны дзень вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў. «Доктар Саша». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рускі рок». 2004 год (18+).
7.00 «Мантаж». 1988 год (16+).
7.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.00, 14.50, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 23.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
13.00 Маст. фільм «Таня». (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока «Аквариум». 1-я частка. 2007 год (16+).
19.00 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
20.25 «Ранішняя пошта». 1986 год (12+).
23.20 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (12+).
0.00 «Вечар Васіля Ланавога ў канцэртнай студыі «Астанкіна». 1983 год (12+).
1.40 «Ранішняя пошта». 1985 год (12+).
2.15 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Свабоднае каханне». 1992 год (18+).
3.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Проста Саша». (16+).

EuroSport 1

2.30, 10.00, 15.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
4.00, 7.00, 19.15, 23.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
4.30, 9.00 Футбол. «ФІФА».
5.00, 18.45, 22.30 Аўтагонкі. Формула Е.
5.30, 11.05, 23.35 Снукер. China Open. Фінал.
9.30, 14.30 Аўтагонкі. WTCR.
11.00, 23.30 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
12.30 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
13.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
21.00 «Гісторыі чэмпіёнаў».
21.35, 1.05 Веласпорт. Флэш Брабансон.

Кінакамедыя

0.25 Кухня ў Парыжы. (16+).
2.25 Кухня. Апошняя бітва. (12+).
4.45 Вяселле найлепшага сябра. (12+).
6.45 Неразважлівы. (16+).
8.35 Клік: з пультам па жыцці. (12+).
10.40 Настаўнік англійскай. (16+).
12.15 Таксі. (16+).
14.05 Таксі-2. (16+).
15.40 Улюбёнцы Амерыкі. (16+).
17.40 Домік у сэрцы. (16+).
19.30 Таўстун на рынгу. (12+).
21.25 Піўная ліга. (16+).
23.00 Дзень сурка. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.20 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Чакайце нечаканага». Серыял (16+).
21.55 «Дзікія грошы» (16+).
22.55, 5.30 «Лінія абароны» (16+).
23.30 «Грань». Серыял (16+).
0.20 «У імя караля». Фэнтэзі (12+).

ТБ1000

6.10, 17.55 Саліст (16+).
8.20 Дывергент-2: інсургент (12+).
10.30 Больш, чым жыццё (12+).
12.15 Сезон палявання-2 (12+).
13.45 Мэверык (12+).
16.10 Ева: штучны розум (12+).

20.10 Гісторыя аднаго вампіра (16+).
22.20 Без заганы (16+).
0.30 Вельмі небяспечная штучка (16+).
2.15 8 міля (18+).
4.15 Ілюзіяніст (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 М+Ж (16+).
7.50 Час першых (6+).
10.30 Джэнтльмены, удачы! (12+).
12.25 Мілы, дарагі, каханы, адзіны... (12+).
13.45 Бой з ценем-2: рэванш (18+).
16.20, 4.20 Крылы (12+).
18.20 Пра каханне (16+).
20.20 Эластыка (16+).
22.00 Здрада (16+).
0.20 Кактэбель (12+).
2.25 Маскоўскі жыгала (18+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.45 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.10 Суперзбудаванні. (12+).
8.00, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.45, 11.50, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
10.15 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
11.05 Золата Юкана. (12+).
12.35 Дзікае надвор'е. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Дзікі тунец. (12+).
18.50, 1.55 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
22.45 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.30 Крывавыя тайны Еўропы. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на складзе.
10.40 Скарбы з каморкі.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20, 0.00 Разбуральнікі легенд.
18.00 Разбуральнік.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Сакрэты падземелля.
7.10 Выжыць любой цаной.

наступны тыдзень

ШАЛІ. Гэты час спрыяе вырашэнню працоўных праблем, зможаце справіцца з усімі спрэчнымі пытаннямі. Калі задумалі змяніць працу, то ажыццяўляйце свае задумы, тым больш у вас якраз могуць з'явіцца цікавыя прапановы. Найбольш спрыяльным для вас днём будзе аўторак. Старайцеся спадзявацца на сваю інтуіцыю і часцей усміхацца.

СКАРПІЁН. Будзьце аб'ектыўныя ў ацэнках уласных магчымасцяў, планаваць варта толькі тое, што ў дадзены момант будзе па сілах. На працы чакае поспех і павышэнне. Але паспрабуйце паводзіць сябе стрымана, слухайце навакольных уважліва, не прапускайце важных навін. Не шкадуйце сваіх сіл і энергіі на наладжванне новых дзелавых сувязяў. Дома і ў сям'і вас чакае спакой і дабрабыт. У суботу правядзіце дзень творча, рэалізуючы вашы даўнія задумы. Нядзеля — выдатны дзень для адпачынку.

СТРАЛЕЦ. Стабільнасць жыццёвага ўкладу і аптымістычны настрой дазволяць лёгка праслізнуць скрозь перашкоды і выйсці пераможцамі практычна з любой сітуацыі. У пачатку тыдня пажадана нікуды не спазняцца, непунктуальнасць можа стаць прычынай праблем. У сераду ўзгадняйце і ўдакладняйце ўсё да дробязяў, каб работу не прыйшлося перарабляць. У чацвер не варта пачынаць размовы аб узніклай праблеме з начальствам, яно само закране гэтую тэму, і вы апынецеся ў больш выгадным святле. У нядзелю не дазваляйце сваякам абцяжарваць вас сваімі праблемамі.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні ў вас з'явіцца магчымасць завяршыць даўні праект і нават атрымаць ад гэтага не толькі маральнае, але і матэрыяльнае задавальненне. Панядзелак абяцае быць даволі стомным і бязладным, але гэта не перашкодзіць працягнуць працоўныя подзвігі і немалога дасягнуць. У чацвер давядзецца адстойваць свае інтарэсы без дапамогі збоку, выкарыстоўваючы свой багаты жыццёвы вопыт, і зоркі лічаць, што вы асуджаныя на перамогу. У выхадныя вас могуць парадаваць цікавыя сустрэчы і новыя знаёмствы.

ВАДАЛІЎ. Супакойцеся і не мітусіцеся, плывіце па плыні. У патрэбны час яна сама вынесе вас туды, куды трэба. А вось супрацоўніцтва зараз бессэнсоўна. На працы магчымы праблемы, звязаныя з недахопам інфармацыі. Зрэшты, не забывайце, што чым менш ведаеш, тым мацней спіш. Паспрабуйце рацыянальна расходаваць сілы, пазбягайце перагрузак. Хоць бы кароткі адпачынак вам проста неабходны. Панядзелак і аўторак спрыяльныя для дзелавых сустрэч і падпісання кантрактаў. У пятніцу магчымы весткі ад далёкіх (у геаграфічным плане) сяброў ці сваякоў. У нядзелю адмоўцеся ад непатрэбных сустрэч.

РЫБЫ. Паспрабуйце не фарсіраваць падзеі. Пажадана не ісці на неапраўданую рызыку, вырашыўшы ўзяць занадта вялікую вышыню. Інакш многім давядзецца ахвяраваць, а яно таго не варта. Шчырасць і мэтанакіраванасць дапамогуць дасягнуць жаданага поспеху ў прафесійнай сферы. Субота — самы спрыяльны дзень для вырашэння сямейных праблем. Больш часу праводзьце з дзецьмі.

Чацвер, 12 красавіка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Напарніцы» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.45 «Дзень у вялікім горадзе».
14.45, 15.25 Серыял «Клан ювеліраў. Здрада» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».
0.55 Серыял «Дзяжурны ўрач» (16+).

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.50 «Тэлебарометр».
9.05, 19.55 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 17.35 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
13.00 «Паненка-сялянка» (16+).
14.05 «На нажах» (16+).
15.10 «Свет навыварат» (16+).
16.15 «Нічога сабе нюхз» (12+).
16.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу» (16+).
19.30 «Два рублі».
20.50 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
23.00 Серыял «Каварныя пакаёўкі». Заключныя серыі (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранакан».
7.40, 12.25 «Беларуская кухня». Пызы.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 23.30 «Гэты дзень».
8.25, 18.20 «Вечны кліч». Маст. фільм (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Эльдар Разанаў (12+).
10.15 «Белавежская пушча». Вяртанне вады. Балоты (6+).
10.25, 23.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці актрысы, рэжысёра, народнай артысткі РСФСР Веры Рэдлiх.
10.55, 16.35 «...Яшчэ да вайны». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Ансамбль «Песняры».
13.15 «Славянскі базар у Віцебску-2017». Закрыццё.
14.35, 22.20 «Покер-45. Чэрчыль, Рузвельт, Сталін». Дак. фільм. 2-я серыя (12+).
15.20, 21.05 «Маёр Віхар». Маст. фільм (12+).
19.30, 23.05 «Запіскі на палях». Паўлюк Багрым.
20.10 «Беларуская кухня». Цымес.
20.40 «Калыханка» (0+).

Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Баварыя» (Германія) — «Севілья» (Іспанія).
8.45 Козел пра футбол.
9.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Рэал» (Іспанія) — «Ювентус» (Італія).
10.55 Слэм-данк.
11.25 На шляху да ЧС-2018. Візітоўка камандаў. Відэасопіс.
12.00 Тэніс. WTA. Лугана.
18.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. Агляд.
18.30 Свет англійскай прэм'ерлігі. Відэачасопіс.
18.55 Баскетбол. Адзіная Ліга ВТБ. «Цмокі-Мінск» — «Хімкі». У перапынку: Спорт-цэнтр.
21.00 Авертайм.
21.30 Легенды сусветнага спорту.
21.55 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. ЦСКА (Расія) — «Арсенал» (Англія). У перапынку: Спорт-цэнтр.
0.00 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. Агляд.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Да юбілею Эліны Быстрыцкай. «Зорка эпохі» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Той, хто чытае думкі (Менталіст)». (16+).
23.15 Серыял «Выдатніца». (16+).
1.15 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «NEXT-2». Серыял (16+).
9.15 «Далёкія сваякі» (16+).
9.40, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Следакі» (16+).
11.55, 17.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
13.50, 20.35 «Уцякач». Серыял (16+).

МІР

6.00 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
8.05, 10.05, 13.15, 19.20 Серыял «Мар'ін гай-2». (12+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
15.35 «Ежа багоў» (16+).
16.15 Віктарына «Гульня ў кіно» (12+).
16.50 «Мінск і мінчане» (16+).
17.10, 3.45 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
23.00, 0.10 Маст. фільм «Каралёў» (12+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).
0.55 «Каманда Чэ». Серыял (16+).
0.00 Навіны (бягучы радок) апоўначы.
1.25 Маст. фільм «Ціхія сосны» (16+).
3.15 «Іншы свет» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Бярозка» (12+).
13.30 «Пакой смеху» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу .
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Каменская» (16+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.40, 23.05 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
12.00 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Браты» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы» (16+).
21.20 Серыял «Жывы» (16+).
23.25 «Вынікі дня».
23.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво... (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 20.50, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.15 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.00 Серыял «Макс» (12+).
8.50, 19.40 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.00 «Майстар-клас».
10.10 «Здароўе».
10.50 Маст. фільм «Галоўны канструктар» (16+).
12.55 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.30 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультпарад».
16.20 «Мой любімы гадаванец» (0+).
16.50 Серыял «Анёлы» (16+).
18.20 Серыял «Абаронца» (16+).
19.10 «Фэшн is my прафэшн».
19.20 «Аб спорце».
20.45 «Вечарніца» (0+).
20.55 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.05 Драма «Утаймаванне агню» (16+).

ВТБ

6.00, 16.15 Серыял «Вароніны» (12+).
7.20. 4.20 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду» (0+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
8.30 «Ералаш» (6+)
9.20, 20.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
10.25 Трылер «Кантракт» (12+).
12.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі» (12+).
17.20, 23.05 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).
21.10 Трылер «Выкуп». (16+).
0.00, 3.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.45 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Клаўдыя Кардынале.
7.05 «Пешшу...» Масква Сталінская.
7.35 «Правілы жыцця».
8.10 «Ганна Паўлава». Маст. фільм.
9.10 «Гісторыі ў фарфоры». Дак. серыял.
9.40, 19.45 «Галоўная роля».
10.15, 17.35 «Назіральнік».
11.10, 0.05 ХХ стагоддзе. «Касмічны «Блакітны агеньчык». 1983 год.
12.15, 1.10 75 гадоў Нацыянальнаму даследчаму цэнтру «Курчатаўскі інстытут». «Горад № 2». Дак. фільм.
12.55 «Абсалютны слых».
13.40, 20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.
14.30 «Рускі стыль». «Дваранства».
15.10, 2.20 Да 75-годдзя з дня нараджэння Мікалая Пятрова. Канцэрт з Дзяржаўным квартэтам імя А. П. Барадзіна.
15.50 Пернікавы домік. «Разьба па ганчу».
16.15 «Лінія жыцця». Аляксей Лявонаў.
17.20 Сусветныя скарбы.
18.35 «Двары нашага дзяцінства». Дак. фільм.
20.05 «Рускі ў космасе». Дак. фільм.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 «Энігма». Раман Паткало.
22.20 «Медыцы. Уладары Фларэнцыі». Серыял. (18+).
23.15 «Маналог у 4 частках. Юрый Нарштэйн».
1.50 «Павел Фларэнскі. Рускі Леанарда». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццяной Візбар. 2007 год (12+).
7.00 Маст. фільм «Таня». (12+).
8.50, 9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 17.40, 19.05, 20.50, 21.40, 23.00, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока «Акварыум». 1-я частка. 2007 год (16+).
13.00 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
14.25 «Ранішняя пошта». 1986 год (12+).
17.20 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Хачу быць касманаўтам». 2006 год (12+).
19.15 Маст. фільм «Вось такая гісторыя...» (16+).
23.30 Маст. фільм «Зігзаг». (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Рускі рок». 2004 год (18+).
1.00 «Мантаж». 1988 год (16+).
1.55 Фільм-канцэрт «Рыкі Э Поверы». 1986 год (12+).

EuroSport 1

2.30, 12.00, 19.15 Аўтагонкі. Формула Е.
3.00 Веласпорт. «Тур Краіны Баскаў».
4.00, 08.30, 13.30, 23.30 Веласпорт. Флэш Брабансон.
5.30, 11.00, 17.45 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
7.00, 12.30, 19.45 Снукер. China Open. Фінал.
8.00 Аўтагонкі. WTCR.
9.30, 14.30, 16.00, 0.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
16.30 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
21.15 Конны спорт. Канкур.

Кінакамедыя

1.00 Жанюся на першай сустрэчнай. (16+).
2.40 Шэсць жонак Генры Ляфэя. (16+).
4.35 Чаго хочуць жанчыны? (16+).
7.00 Мастацтва кахаць. (16+).
8.35 Домік у сэрцы. (16+).
10.20 Спадарыня пакаёўка. (12+).
12.20 Таксі-3. (16+).
14.00 Таксі-4. (16+).
15.40 Таўстун на рынгу. (12+).
17.40 Вайна палоў. (16+).
19.30 З 13 у 30. (12+).
21.15 Вампіршы. (16+).
23.00 Клік: з пультам па жыцці. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.05 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Чакайце нечаканага». Серыял (16+).
22.00 «Савецкія мафіі» (12+).
22.50 «90-я» (16+).
23.45 «Грань». Серыял (16+).
0.30 «Двайное жыццё Чарлі Сан Клаўда». Драма (16+).

ТБ1000

6.10, 18.10 Вядзьмарка (12+).
8.05 Без заганы (16+).
10.10 Вельмі небяспечная штучка (16+).
11.55 Гісторыя аднаго вампіра (16+).
14.05 Ілюзіяніст (16+).
16.10 Смурфікі (12+).
20.10 Авіятар (12+).
23.25 Госця (12+).
1.50 Шпіён, выйдзі вон! (18+).
4.10 Блізняты (6+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Здрада (16+).
8.35 Эластыка (16+).
10.15 Кактэбель (12+).
12.10 Іншапланецянка (12+).
13.55 Бой з ценем 3D: апошні раўнд (16+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць (16+).
18.20 Сябры сяброў (16+).
20.20 Каралёў (12+).
22.40 Галоўны (12+).
0.45 Мой хлопец — анёл (16+).
2.40 Космас як прадчуванне (16+).

National Geographic

6.00, 15.15 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Супербудаванні. (12+).
7.40, 13.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.40, 16.50, 20.40 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Дзікі тунец. (12+).
10.05 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.25 Жывая зямля. (12+).
14.00 Займальная навука. (12+).
14.25 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.05, 19.50, 0.35, 3.00 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.20 Сапраўдны суперкар. (12+).
19.05, 2.10 Другая сусветная вайна: асушэнне акіяна (12+).
22.15 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.00, 1.20, 4.45 Служба бяспекі аэрапорта-3. (18+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці. (16+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 10.40, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20, 18.00 Разбуральнікі легенд.
20.00, 0.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Салдаты нядачы.
2.55 Круты віраж.
7.10 Выжыць любой цаной.

ШАШКІ («ЗВЯЗДА»)

Выпуск № 60

Сёння для самастойнага рашэння прапануюцца кампазіцыі, складзеныя ўкраінскімі майстрамі. У шашкі-64 праблемы склаў Міхаіл Левандоўскі (с. Ланаўка Львоўскай вобл.), а ў шашкі-100 Іван Івацка (г. Вінніца).

№ 19

Белыя простыя шашкі: a1, b2, c1, d2, e1, e3, f4 (7)

Чорныя простыя шашкі: a3, b4, c5, c7, d6, e5, g7, h4 (8)

№ 19

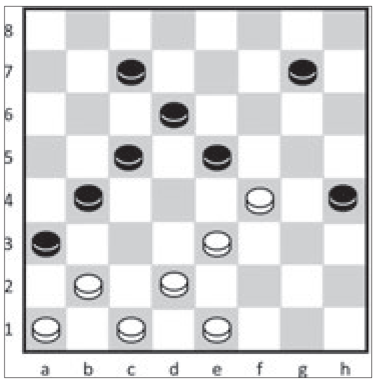

№ 20

Белыя простыя шашкі: a3, b2, c1, d2, f2, g5, h4, h6 (8)

Чорныя простыя шашкі: c5, c7, d4, d6, d8, e5, f8, g7 (8)

№ 21

Белыя простыя шашкі: 46, 48, 49, 41, 43, 44, 36, 29, 23, 24, 25, 16, 18, 20 (14)

Чорныя простыя шашкі: 37, 38, 40, 32, 34, 35, 27, 21, 22, 11, 14, 7, 8, 9 (14)

№ 22

Белыя простыя шашкі: 47, 43, 44, 38, 39, 32, 34, 29, 30, 24, 15 (11)

Чорныя простыя шашкі: 36, 31, 27, 21, 22, 25, 19, 12, 13, 7, 9 (11)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

З 25 па 31 сакавіка ў Гомелі праходзіла першынство Беларусі па шашках-100 сярод юнакоў і дзяўчат. Пераможцамі ў сваіх узроставых катэгорыях сталі: Яўгенія Швед, Вікторыя Нікалаева, Яна Лазовік, Вера Хвашчынская, Сяргей Астапаў, Георгій Выдзерка, Іван Трубнікаў, Аляксей Куніца.

Анонс: з 5 па 15 красавіка ў Мінску («Шахматны дом», пр. Пушкіна, 28, 2-і паверх) адбудуцца чэмпіянаты Беларусі па шашках-100 сярод мужчын і жанчын.

Праверце свае рашэнні: выпуск № 59 ад 23.03.18.

№ 15 e7,e5(f4),de3,c7(e7),g3,e3(d6,f6),f4 +

№ 16 b6,c5,c5(g3),a7(h2),b8(d6),e7,g3,f2+

№ 17 30,19, 5, 46, 49 +

№ 18 1, 45, 50, 5 +

Правільныя адказы даслалі В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага р-на), Ф. Карпей (Мядзел), В. Статкевіч (п. Зялёны Бор, Івацэвіцкі р-н), В. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў (усе Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), В. Бандарык (Мінскі р-н).

Пішыце на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, газета «Звязда»; e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

Пятніца, 13 красавіка

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 2.05** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Напарніцы» (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25, 17.05 Серыял «Клан ювеліраў. Здрада» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.30 Серыял «Забойства на траіх» (12+).
2.25 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.55 «Тэлебарометр».
9.05, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 17.35 Серыял «Акадэмія» (16+).
12.05 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
13.05 «Паненка-сялянка» (16+).
14.10 «На нажах» (16+).
15.15 «Сакрэт навыварат» (16+).
16.15 «Нічога сабе нюхз» (12+).
16.20, 0.15 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Багіня шопінгу» (16+).
19.35 «Два рублі».
21.00 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.05 «Бітва экстрасэнсаў. 15-ы сезон» (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранаранак».
7.40 «Беларуская кухня». Запечаная бульба з грыбамі.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20 «Гэты дзень».
8.25, 18.05 «Вечны кліч». Маст. фільм (12+).
9.50, 17.30 «Апошні дзень». Віктар Цой (12+).
10.25 «Запіскі на палях». Францішак Багушэвіч.
10.55, 16.20 «...Яшчэ да вайны». Маст. фільм. 2-я серыя (12+).
12.15 «Сіла веры».
12.45 «Беларусь як песня». Эдзі Рознер.
13.10 Госці «Славянскага базару». Група «Любэ».
14.05, 22.25 «Асобы аддзел. Контрразведка». Дак. фільм (12+).
14.45, 21.05 «Маёр Віхар». Маст. фільм (12+).
16.05 «Справа жыцця». Пісьменнік Барыс Крэпак.
19.30 «Запіскі на палях». Францішак Багушэвіч.
20.10 «Беларуская кухня». Лешч у гарчыцы.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.05 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. Агляд.
7.20, 20.45 Кікнадзэ. Думка.
7.45, 16.45 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу.
11.10 Авертайм.
11.40 Легенды сусветнага спорту.
12.10, 13.20, 14.20 Тэніс. WTA. Лугана. 1/4 фіналу.
13.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Жараб'ёўка.
14.00 Футбол. Ліга Еўропы. Жараб'ёўка.
18.40 Гандбол. СЕХА-Газпрам Ліга. Фінал 4-х. 1/2 фіналу. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь). У перапынку: Спорт-цэнтр.
20.20 Хакей для ўсіх.
21.10 Хакей. Еўравыклік. Швейцарыя — Беларусь. У перапынку: Спорт-цэнтр.
23.30 Гандбол. СЕХА-Газпрам Ліга. Фінал 4-х. 1/2 фіналу. «Заграб» (Харватыя) — «Цэле» (Славенія).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Наталля Кусцінская. Прыгажосць як праклён» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Лепш за ўсіх!» (6+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік. Спецвыпуск (12+).
21.15 Драма «1 + 1» (12+).
23.15 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Вясновая серыя гульняў (16+).
0.40 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.40 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 0.40 «NEXT-2». Серыял (16+).
9.20 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.40 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Аўтапанарама» (12+).
11.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
13.50 «Уцякач». Серыял (16+).
15.40 «Ежа багоў» (16+).
16.50 «Скардзіцца дазваляецца».
17.10 «Далёкія сваякі» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50, 23.05 Дакументальны спецпраект (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Камедыя «Паміж анёлам і чортам». (12+).
22.10 «Глядзець усім!» (16+).

МІР

6.00 Серыял «АСА» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Мар'ін гай-2». (12+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.15 Серыял «Самазванка». (16+).
20.05 Маст. фільм «Дэжа Вю» (12+).
22.05 Маст. фільм «Кароль Драздабарод» (12+).
23.30 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
0.00 Дастукацца да зоркі (12+).
0.30 «Як у рэстаранe» (12+).
1.00 Віктарына «Гульня ў кіно» (12+).
2.00 Маст. фільм «Светлы шлях» (12+).
3.55 М/ф (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 Серыял «Бярозка» (12+).
13.30 «Пакой смеху» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу .
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Гумарына» (16+).
23.10 Серыял «Каменская» (16+).
0.35 1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Першая гульня (16+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.50, 8.10 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50 Серыял «Сужэнцы» (16+).
9.40, 23.20 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
12.00 «Суд прысяжных» (16+).
13.25, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Браты» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Баявік «Падстава» (16+).
23.50 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі — сво...» (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.20 Серыял «Макс» (12+).
9.15, 19.40 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.20 «Здароўе».
11.00 Трылер «Я ведаю, што вы зрабілі мінулым летам» (16+).
12.45 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.25 Камедыя «Смерць ёй да твару» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультпарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 «Майстар-клас».
17.15 Серыял «Анёлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Прыстанак Евы» (16+).

ВТБ

6.00, 12.20, 3.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.20, 16.15 Серыял «Вароніны» (12+).
7.20. 4.20 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду» (0+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
8.30 «Ералаш» (6+)
9.20, 20.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
10.25 Трылер «Выкуп» (16+).
13.00, 2.50 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 2.00 Серыял «Маладзёжка» (12+).
15.10, 5.10 Серыял «Ранеткі» (12+).
17.50, 23.05 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).
21.10 Трылер «Ідэнтыфікацыя» (16+).
0.00 Жахі «Крык-4» (18+).
1.10 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Рыгор Козінцаў.
7.05 «Пешшу...» Масква Гадунова.
7.35 «Правілы жыцця».
8.10 «Ганна Паўлава». Маст. фільм, заключная серыя.
9.10 «Гісторыі ў фарфоры». Дак. серыял.
9.40 «Галоўная роля».
10.15 Шэдэўры старога кіно. «Сямёра смелых». Маст. фільм.
11.55 «Доктар Саша». Дак. фільм.
12.35 «Трэба жыць, каб усё перажыць. Людміла Макарава». Дак. фільм.
13.00 «Энігма». Раман Паткало.
13.40 «Мільённы год». Дак. фільм.
14.30 «Рускі стыль». «Чыноўнікі».
15.10 Да 75-годдзя з дня нараджэння Мікалая Пятрова. Канцэрт.
16.05 «Пісьмы з правінцыі». Апшаронск (Краснадарскі край).
16.30 «Царская ложа».
17.10 «Павел Коган. Мужчынская гульня». Дак. фільм.
17.50 «Справа №. Канстанцін Аксакаў: лёс славянафіла». Дак. серыял.
18.20 Да 100-годдзя з дня нараджэння Андрэя Папова. «Ватанне гусара». Маст. фільм.
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка» — «Апошні волат». Казачны сезон.
21.15 «Шукальнікі». «Загадкавы палёт самалёта Мажайскага».
22.00 «Лінія жыцця». Алена Драпека.
23.20 «2 Вернік 2».
0.10 «Культ кіно». «Сімфонія для Аны». Маст. фільм.
2.25 «Аграбленне па...-2». «Парадожжа мурашкі». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока «Акварыум». 1-я частка. 2007 год (16+).
7.00 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
8.25 «Ранішняя пошта». 1986 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.40, 11.05, 11.40, 13.05, 14.50, 15.40, 17.00, 19.20, 21.40, 23.00, 2.50, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.20 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Хачу быць касманаўтам». 2006 год (12+).
13.15 Маст. фільм «Вось такая гісторыя...» (16+).
17.30 Маст. фільм «Зігзаг». (12+).
18.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 1-я частка. 2008 год (16+).
19.30 Маст. фільм «Не сышліся характарамі». (16+).
20.50 М/ф «Казка для Наташы». (6+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
1.00 Маст. фільм «Таня». (12+).

EuroSport 1

2.00, 7.00, 13.15, 21.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
2.30, 4.30, 7.30, 14.15, 20.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
5.30, 9.30, 15.15, 0.45 Аўтагонкі. Формула Е.
6.00, 12.30, 13.45, 15.45 Футбол. «ФІФА».
9.00, 0.20 Аўтагонкі. WTCR.
10.00, 1.15 Watts.
11.00, 17.45 Веласпорт. Флэш Брабансон.
12.00 «Гісторыі чэмпіёнаў».
13.00 Футбол. Ліга Еўропы. Лёсаванне.
14.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Лёсаванне.
19.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
22.45 Конны спорт. Канкур.

Кінакамедыя

1.00 Настаўнік англійскай. (16+).
2.40 Неразважлівы. (16+).
4.45 Жанюся на першай сустрэчнай. (16+).
6.25 Пі́йная ліга. (16+).
8.05 Чаго хочуць жанчыны? (16+).
10.30 Вайна палоў. (16+).
12.15 Вампіршы. (16+).
14.05 Спадарыня пакаёўка. (12+).
16.00 З 13 у 30. (12+).
17.55 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона Трэцяга. (16+).
19.30 Чумавыя боты. (16+).
21.25 Каралева Іспаніі. (16+).
23.50 Інструкцыі не прыкладаюцца. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35 «Асколкі». Серыял (16+).
10.20, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.00 «Варажбітка» (12+).
13.30 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30, 5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.05 «Мой герой» (12+).
18.35, 0.35 «Сон і сненне». Дак. фільм (16+).
20.15 «Правілы здыму. Метад Хітча». Камедыя (12+).
22.30 «Скура, у якой я жыву». Маст. фільм (16+).
1.55 «Дзікія грошы».
2.35 «Савецкія мафіі».
3.15 «90-я».

ТБ1000

6.10, 18.15 Міс Пецігру (16+).
8.10 Госця (12+).
10.35 Авіятар (12+).
13.55 Блізняты (6+).
16.05 Холад у ліпені (16+).
20.10 Хуткі і мёртвы (16+).
22.15 Вёска прыкметаў (16+).
0.10 Сквіцы-2 (16+).
2.25 Больш, чым жыццё (12+).
4.05 Дывергент-2: інсургент (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Галоўны (12+).
8.25 Каралёў (12+).
10.45 Мой хлопец — анёл (16+).
12.40 Мой сябар Іван Лапшын (0+).
14.35 Выратаваць Пушкіна (6+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць... зноў (16+).
18.30 Космас як прадчуванне (16+).
20.20 Галасы вялікай краіны (6+).
22.20 Брат (16+).
0.20 Пецярбург. Толькі па каханні (18+).
2.30 Джэнтльмены, удачы! (12+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.45 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.10 Суперзбудаванні. (12+).
7.55, 13.20 Невератодны доктар Пол. (16+).
8.40, 11.45, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Сапраўдны суперкар. (12+).
10.15 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
11.00 Золата Юкана. (12+).
12.30 Праруў. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.15, 2.40 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Сканучы час. (12+).
18.45, 1.50 Асушэнне Алькатраса. (12+).
22.45 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.30 Крывавыя казкі Таўэра. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
10.40 Браты Дызель.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20 Разбуральнікі легенд.
18.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Майстэрня «Goblin Works».
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Зроблена з другаснай сыравіны.
7.10 Выжыць любой цаной.

Субота, 14 красавіка

Беларусь 1

6.25 «Існасць».
6.50 **Меладрама «Дарогае жыццё» (16+).**
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Клуб рэдактараў» (16+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Трансфармацыя» (12+).
11.20 «Дача» (12+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.50, 15.45, 23.55 **Серыял «Сваты-6» (12+).**
13.50 «Я ведаю».
15.15 «Краіна».
17.00 **Меладрама «Параненае сэрца» (16+).**
21.00 «Панарама».
21.45 **Меладрама «Дзядуля» (12+).**
23.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.15 **Фільм для дзяцей «Бляначка і Ружачка» (6+).**
8.25, 21.55 «Тэлебарометр».
8.30 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
9.05, 0.15 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
9.55 «На нажах» (16+).
10.55 «Бітва салонаў» (16+).
11.55 Анімацыйны фільм «Карпараცыя монстраў» (0+).
13.20 **Меладрама «Дакучлівы» (16+).**
15.05 «Капейка ў капейку» (12+).
15.40 «Паненка-сялянка» (16+).
16.35 «Абмен жонкамі» (16+).
17.45 **Меладрама «Крок наперад: усё ці нічога» (12+).**
19.35 **Маст. фільм «Жахі» (12+).**
21.20 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».
22.05 **Фантастыка «Зорныя войны: эпізод VI — вяртанне джэдая» (12+).**

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 13.30, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.15, 13.50, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 М/ф (0+).
8.55 **«Цені знікаюць апоўдні». Драма (12+).**
10.00 «Беларуская кухня». Казіны сыр.
10.30 «Беларусь як песня». Алег Цівуноў.
10.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевікторына.
11.20 «Сінематэка». Беларускае кіно 60-х гадоў.
12.00 **«Альпійская балада». Драма (12+).**
13.55 «Навукаманія» (6+).
14.20 «Легенды кіно». Фрунзік Мкртчан (12+).
15.00 **«Аляксандр Неўскі». Маст. фільм (12+).**
16.45 Канцэрт, прысвечаны 85-годдзю Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.
17.55 **«Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Мірнае лета 21-га года...» (12+).**
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 **«Сцеражыся аўтамабіля». Камедыя (12+).**
22.35 Д. Мярэжкоўскі. «Хрыстос і Антыхрыст». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага.

Беларусь 5

6.55 Тэніс. WTA. Лугана. 1/4 фіналу.
8.30 Хакей. Еўравыклік. Швейцарыя — Беларусь.
10.20 Гандбол. СЕХА-Газпрам Ліга. Фінал 4-х. 1/2 фіналу. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
11.50 Трэніровачны дзень.
12.20 Вялікі спорт.
13.00 Тэніс. WTA. Лугана. 1/2 фіналу.
14.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Саўтгэмптан» — «Чэлсі».
16.25 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
16.55 Хакей. КХЛ. Фінал. 1-ы матч. У перапынку: Спорт-цэнтр.
19.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Ліверпуль» — «Борнмут». У перапынку: Спорт-цэнтр.
21.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Тотэнхэм» — «Манчэстэр Сіці». У перапынку: Спорт-цэнтр.
23.35 Бокс. Чэмпіянат Беларусі.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 **Меладрама «Ты ў мяне адна» (12+).**
9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+).
9.30 «Здароўе» (16+).
10.40 «Смак» (12+).
11.25 «Ідэальны рамонт» (12+).
12.30 «Разумніцы і разумнікі» (12+).
13.25 **Да 100-годдзя памежнай службы Рэспублікі Беларусь. Маст. фільм «Дзяржаўная граніца. Мы наш, мы новы...» (12+).**
16.20 **Маст. фільм «Знайсці мужа Дар'і Клімавай» (16+).**
20.30 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
21.05 «Метэагід».
21.15 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.20 «Голас. Дзеці». Новы сезон (6+).
23.20 Да юбілею артыста. «Бельмандо вачыма Бельмандо» (16+).

СТБ

6.20 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
8.10 «Анфас».
8.25 «Ежа багоў» (16+).
10.10 «Самая карысная праграма» (16+).
11.00 «Мінск і мінчане».
11.30, 0.30 **Камедыя «Паміж анёлам і чортам». (12+).**
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45 **Камедыя «Ас з асаў». (12+).**
15.35 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
16.45 «Вялікі горад».
17.25 «Глядзець усім!» (16+).
17.50, 22.55 Дакументальны спецпраект (16+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 **Баявік «Васабі». (12+).**
21.45 «Засакрэчаныя спісы». (16+).

МІР

6.00 «Як у рэстаране» (12+).
6.30 **Маст. фільм «Кароль Драздабарод» (12+).**
7.50 «Саюзнікі» (12+).
8.20 «Сакрэтныя матэрыялы» (12+).
8.50, 5.30 М/ф (6+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.30, 15.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «Здабытак рэспублік. Васьмідзясятыя» (12+).
10.40 **Маст. фільм «Жорсткі раманс» (12+).**
13.25 **Маст. фільм «Дэжа Вю» (12+).**
16.15, 19.15 **Серыял «Тры палугрядцы». (16+).**
20.05 **Серыял «Самазванка». (16+).**
23.40 **Серыял «Фёдараў». (6+).**
3.15 **Маст. фільм «Каралёў» (12+).**

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху» (16+).
7.35 **Маст. фільм «Зязюля». (16+).**
11.00 Весткі.
11.20 «Жывыя гісторыі» (12+).
12.10 «Пяцёра на аднаго» (12+).
13.00 «Наша справа» (16+).
13.15 **Маст. фільм «У палоне падману». (12+).**
14.55 «Гумар! Гумар! Гумар!» (16+).
16.25 **Маст. фільм «Правінцыялка». (12+).**
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 **Маст. фільм «Прыстойная сям'я здасць пакой». (12+).**

НТБ—Беларусь

6.25 «Астрапрагноз».
6.30 **Серыял «Час Волкава» (16+).**
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
8.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
9.25 «НЗ.by».
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.05 «Кватэрнае пытанне» (0+).
13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 **Маст. фільм «Настаўніца» (16+).**
16.20 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Маша Распуціна (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Ты супер!» Міжнародны вакальны конкурс (6+).
22.15 **Баявік «Пацалунак у галаву» (16+).**
0.05 «Брэйн-рынг» (12+).

8 канал

9.00, 15.55, 19.00, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.25 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
9.30 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.40 **Серыял «Англійскае забойства» (12+).**
11.15 **Драма «Хросны бацька» (16+).**
14.10 «Суперкніга».
14.30 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Праўдзівая гісторыя ката ў ботах».
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 «Здароўе».
17.10 «Аб спорце».
17.25 **Драма «Канец выдатнай эпохі» (16+).**
19.05 **Баявік «Кравец з Панамы» (12+).**
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн іs my прафэшн» (12+).
21.15 **Прыгоды «Палёт Фенікса» (16+).**

ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
7.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ» (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду» (6+)
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
10.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
10.50 Анімацыйны фільм «Белка і Стрэлка: зорныя сабакі» (0+).
12.40 Серыял «Мамачкі» (16+).
14.40 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+).
16.30 Драма «Легенда № 17» (12+).
19.00, 23.20 «Уральскія пельмені» (16+).
20.40 Фантастыка «Трансформеры» (12+).
0.00 Трылер «Агідная васьмёрка» (18+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Сватанне гусара». Маст. фільм.
8.15 «Сцёпа-марак». «Дзюймовачка». М/ф.
9.15 «Святыні Крамля». Дак. серыял.
9.45 «Звычайны канцэрт».
10.15 «Манета». Маст. фільм.
11.45 Улада факта. «Італія часоў Мусаліні».
12.30, 23.35 «Абуджэнне вясны ў Еўропе». Дак. фільм
13.25 Вялікія містыфікацыі. «Залатая тыяра Сайтаферна».
13.50 «Пятае вымярэнне».
14.20, 0.25 Кіно на ўсе часы. «Кватэра». Маст. фільм.
16.30 Прыма рускага балета Ульяна Лапаткіна ў праграме «Танга-гала».
17.25 «Гульня ў бісер». «Аляксандр Салжаніцын. «Матронін двор».
18.05 «Шукальнікі». «Што хавае цуд-востраў?»
18.55 «Больш, чым каханне». Уладзімір Басаў і Валянціна Цітова.
19.35 «Пастка». Маст. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Пінк флойд. Сцэна». Маст. фільм.
2.25 «Хармоніум». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Хачу быць касманаўтам». 2006 год (12+).
7.05, 8.50, 9.40, 11.05, 13.20, 15.40, 17.00, 3.40, 5.00, 5.40 Музычная настальгія (12+).
7.15 Маст. фільм «Вось такая гісторыя...» (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.30 Маст. фільм «Зігзаг». (12+).
12.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 1-я частка. 2008 год (16+).
13.30 Маст. фільм «Не сышліся характарамі». (16+).
14.50 М/ф «Казка для Наташы». (6+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Сэрцы чатырох». (12+).
19.35 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).
20.50 М/ф «Пластылінавая варона». (6+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Дзённы цягнік». (16+).
23.35 «Час пік» з Андрэем Разбашам. 1995 год (12+).
0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока «Аквариум». 1-я частка. 2007 год (16+).
1.00 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
2.25 «Ранішняя пошта». 1986 год (12+).
5.20 «Час пік» з У. Ліcцьевым. 1994 год (12+).

EuroSport 1

2.00, 5.00, 7.30 Футбол. «ФІФА».
2.30, 22.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
4.00, 6.30, 12.30, 15.00, 17.00, 21.20 Аўтагонкі. Формула Е.
6.00, 8.30, 12.15 Watts.
10.30, 14.00, 18.15, 20.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
19.00, 1.05 Веласпорт. Флэш Брабансон.

Кінакамедыя

2.10 Міс Пецігру жыве сённяшнім днём. (16+).
3.55 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
4.25 Настаўнік англійскай. (16+).
6.05 Каралева Іспаніі. (16+).
8.40 Дзень сурка. (12+).
10.35 Таксі. (16+).
12.20 Таксі-2. (16+).
14.00 Вулкан страсцей. (12+).
15.40 Клік: з пультам па жыцці. (12+).
17.40 З 13 у 30. (12+).
19.30 Джэй і Маўклівы Боб наносяць удар у адказ. (16+).
21.25 Пражнуўшыяся ў Рына. (16+).
23.05 Вайна полаў. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.10 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+).
11.00 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.50, 0.35 «Першы раз развіталіся». Серыял (12+).
15.25 «Тайны нашага кіно. «Пудзіла» (12+).
16.00 «Пудзіла». Маст. фільм (12+).
18.15 «Вэліянт». Анімацыйны фільм (12+).
19.35 «10 самых» (16+).
20.10 «Сёмы госць». Маст. фільм (12+).
22.05 «Злаві мяне, калі зможаш». Трылер (12+).
3.45 «Нябёсы, якія абрынуліся». Серыял (16+).
5.10 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТВ1000

6.10, 14.15 Сезон палявання-2 (12+).
7.50 Вёска праклятых (16+).
9.45 Сківіцы-2 (16+).
12.05 Хуткі і мёртвыя (16+).
15.50 Дывергент-2: інсургент (12+).
18.15 Больш, чым жыццё (12+).
20.10 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
22.15 Аферысты Дзік і Джэйн (16+).
0.05 Воўк (16+).
2.35 Вельмі небяспечная штучка (16+).
4.15 Без заганы (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Каўчэг (12+).
8.10 Брат (16+).
10.05 Галасы вялікай краіны (6+).
12.10 Пастка для адзінокага мужчыны (16+).
14.00 М+Ж (16+).
15.40 Джэнтльмены, удачы! (12+).
17.40 Час першых (6+).
20.20 Падары мне месяцавае святло (12+).
22.15 Брат-2 (16+).
0.40 Горад (16+).
2.40 Здрада (16+).
4.40 Эластыка (16+).

National Geographic

6.00, 10.50, 21.10 Невядомая планета зямля. (12+).
6.50, 11.40 Неверагодны доктар Пол. (16+).
7.40 Усяраздзіне кольцаў Сатурна. (12+).
8.30, 12.30 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Цуды інжынерыі. (12+).
10.05 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
13.20 Тайны Тутанхамона (12+).
14.05 Асушыць акіян: «Тытанік» (12+).
14.50 «Тытанік»: справа закрытая (12+).
16.25 «Тытанік»: праз 20 гадоў» (12+).
17.15 Фатальны пажар на «Тытаніку» (12+).
18.00, 22.00 Паўночная Карэя: вялікая ілюзія (12+).
18.45, 22.45 Погляд знутры: Паўночная Карэя (16+).
19.30 Прарыў. (12+).
23.30 Апошнія тайны Трэцяга рэйха. (16+).
0.15 Ліхтугі за мяжой. (18+).
1.05 У пошуках праўды: Атлантыда. (12+).
1.55 Паранармальнае. (16+).
2.45 Інстынкт выжывання. (16+).
3.30 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
5.10 Вядомы Сусвет. (12+).

Discovery

8.00 Бушкрафт: лясная ліга.
9.00 Рэальныя вялабойшчыкі.
10.00 Майстэрня «Goblin Works».
11.00 Загадкі планеты Зямля.
12.00 Сакрэты падземелля.
13.00 Разбуральнікі легенд.
14.00, 7.10 Іржавая імперыя.
15.00 Утылыльшчыкі.
16.00, 19.30 Бітва за нерухомасць.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Голыя і напалоханыя.
4.40 Мадэль для зборкі.

Замор'е

Швейцарцы вывозяць смецце за мяжу

Жыхары Швейцарыі, якія не жадаюць плаціць за ўтылізацыю смецця, панадзіліся ездзіць у суседнюю Францыю і пакідаць адходы там, паведамляе выданне The Local.

Прадстаўнікі мытні французскай вобласці Франш-Кантэ, якая мае мяжу са Швейцарыяй, сцвярджаюць, што перахапілі 140 швейцарцаў, якія мелі намер выкінуць смецце за мяжой. Адзін з іх паспеў пакінуць мяшкі на абочыне, але яго адсачылі па імені і адрасе на выкінутых дакументах. Па ацэнцы французскіх улад, ім удалося прадухіліць увоз у краіну прыкладна 10 тон смецця, прычым яшчэ столькі ж было сабрана ў 2017 годзе ў азначаным рэгіёне. Нягледзячы на гэта, шмат якім «смеццевым турыстам» са Швейцарыі ўдалося ўнікнуць увагі мытнікаў.

Прычынай развіцця «смеццевага турызму» стала вельмі дарагая ўтылізацыя адходаў у Швейцарыі. У некаторых рэгіёнах устаноўлены электронныя урны, якія ўзважваюць смецце і патрабуюць грошы за кожны кілаграм. Дзе-нідзе адходы можна выкідаць толькі ў дарагіх мяшках (коштам ад 0,85 да 5 еўра), ухваленых мясцовым саветам. Сустракаюцца і іншыя паборы. Выдаткі такія вялікія, што швейцарцаў, якія вязуць смецце за мяжу, не палохае нават штраф у памеры 150 еўра ў Францыі. «Мы, вядома, гаворым ім забіраць сваё смецце ў Швейцарыю. Але некаторыя пратэстуюць і адказваюць, што штраф дае ім права пакінуць яго ў Францыі», — наракае прадстаўнік французскай мытні.

У Кітаі перасунулі трохпавярховы дом

Фермер з кітайскай правінцыі Цзянсі перасунуў свой дом, каб пазбегнуць яго зносу.

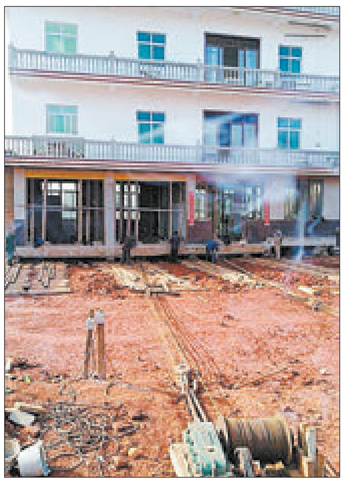

У 2014 годзе Гаа Іпін выдаткаваў мільён юаняў на ўзвядзенне трохпавярховага дома. Некалькі месяцаў таму ён заехаў туды з сям'ёй, але неўзабаве даведаўся, што будынак прыйдзецца знесці з-за будаўніцтва шашы. У якасці кампенсацыі мясцовыя ўлады выплацілі яму 680 тысяч юаняў. «Мы пражылі там менш за год. Я не хачу яго зносіць», — заявіў Іпін. Ён вырашыў захаваць будынак, перамясціўшы яго ў іншае месца. Фермер наняў рабочых, якія за шэсць тыдняў перасунулі дом на сорак метраў. Гэта каштавала яму 360 тысяч юаняў. Паводле слоў фермера, на новы дом давялося б выдаткаваць значна больш. Прыкладам Іпіна збіраецца скарыстацца яго сусед. З-за шашы можа быць знесены чатырохпавярховы дом, які ён пабудаваў два гады таму. Каб захаваць будынак, яго прыйдзецца перасунуць на сто метраў.

Іван КУПАРВАС.

Дырэктар прайграў спрэчку вучням і пацалаваў парася

У ЗША дырэктару школы прыйшлося выканаць сваё абяцанне «пацалаваць свінню».

Справа ў тым, што навучэнцы West End Memorial Elementary School за год прачыталі больш за 10 тысяч кніг. Дырэктар школы на гэта «не разлічваў». «Наша місія — натхніць вучняў любімі сродкамі», — заявіў Вінс Маерс, прайграўшы спрэчку. На сайце навучальнай установы сказана, што там вучыцца 400 дзяцей. Гэта значыць, што для перамогі ў спрэчцы кожнаму за год трэба было адолець у сярэднім па 25 кніг, піша Newsru.com. Натхнёныя перспектывай незвычайнага відовішча, дзеці нават перавыканалі норму, адолеўшы 13 тысяч кніг.

Патаўсцеў, каб не ісці ў войска

Грамадзянін Паўднёвай Карэі вырашыў пазбегнуць абавязковай службы ў войску, для чаго спецыяльна патаўсцеў, піша Лента.ру.

21-гадовы хлопец прызнаны вінаватым у тым, што спрабаваў пазбегнуць ваеннай службы. За шэсць месяцаў да прызыву ён паправіўся амаль на 30 кілаграмаў. Пры росце 180 сантыметраў юнак важыў 87 кілаграмаў у 2016 годзе. Аднак пры праходжанні прызыўной камісіі яго вага склала ўжо 113,6 кілаграма. Такім чынам, індэкс яго масы цела выйшаў за межы дапушчальнай нормы, таму замест арміі яго адправілі на лёгкую дзяржслужбу.

Але праз некаторы час паліцыя высветліла, што мужчына набраў вагу наўмысна. Згодна з паўднёвакарэйскім законам, тых, хто знарок наносіць шкоду свайму здароўю ці звяртаецца да іншых спосабаў пазбегнуць абавязковай службы ў войску, пагражае да пяці гадоў пазбаўлення волі. У выніку таўстуна прысудзілі да ўмоўнага пакарання.

Рабаўнік з... пасылкі

Рабаванне адбылося ў канцы мінулага года, але пра выпадак стала шырока вядома на гэтым тыдні.

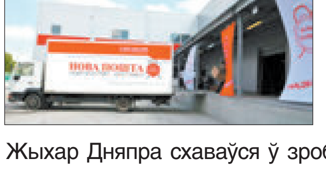

Жыхар Дняпра схаваўся ў зробленай драўлянай скрыні і папрасіў знаёмага даставіць пасылку разам з ім на мясцовае аддзяленне «Новай пошты», каб адправіць у Харкаў, прыдумаўшы прыдатную прычыну. У дарозе мужчына выбраўся са скрыні, адкрыў некалькі пасылак і з выкрадзенай маёмасцю зноў схаваўся. Усяго зламыснік выкраў чужой маёмасці на суму каля 13 000 грыўняў (каля 980 рублёў). Сярод украдзенага згадваецца ноўтбук, смартчасы, смартфон. Але ўжо праз дзень нядачлівага злодзея «на гарачым» злавілі супрацоўнікі харкаўскага аддзялення «Новай пошты».

Нядзеля, 15 красавіка

Беларусь 1

7.20, 17.00 Меладрама «Другое жыццё» (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага» (12+).
13.15 Меладрама «Світанак на Сантарыні» (16+).
15.15 «Твой горад».
15.30 Eurovision. Вынікі тыдня.
15.55 Серыял «Байкі Міцяя» (12+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Атэль шчаслівых сэрцаў» (12+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.15 Меладрама «Крок наперад: усё ці нічога» (12+).
9.05, 20.00 «Тэлебарометр».
9.10 «Свет навыварат» (16+).
10.05 «На нажах» (16+).
11.00 «Бітва салонаў» (16+).
11.55 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
13.10 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).
13.40 «Паненка-сялянка» (16+).
14.40, 22.05 «Абмен жонкамі» (16+).
15.50 Фантастыка «Зорныя войны: эпізод VI — вяртанне джэдая» (12+).
18.00 «Бітва экстрасэнсаў. 15-ы сезон» (16+).
20.35 «Два рублі».
20.55 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
23.10 Драма «Баявы конь» (12+).

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 13.00, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.15, 13.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 «Прыдуркі». Камедыя (12+).
9.45 «Наперад у мінулае».
10.15 «Нацыянальны хіт-парад».
11.10 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Міхалай Кірычэнка.
12.00 «Вялікія мастакі». Леанарда да Вінчы (12+).
13.20 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Мірнае лета 21-га года...» (12+).
15.40 «Беларусь як песня». Алег Цівуноў.
16.05 «Музыка і вечнасць». Аркестр баяністаў імя П. І. Смірнова.
17.00 «Сцеражыся аўтамабіля». Камедыя (12+).
18.30 «Цені знікаюць апоўдні». Драма (12+).
19.35 «Легенды кіно». Фрунзік Мкртчан (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Сінематэка». Беларускае кіно 60-х гадоў.
21.45 «Альпійская балада». Драма (12+).

Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Бэрнлі» — «Лестэр».
8.45 Вялікі спорт.
9.25 Бокс. Чэмпіянат Беларусі.
10.50 Хакей. КХЛ. Фінал. 1-ы матч.
12.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
13.10 Хакей. Еўравыклік. Швейцарыя — Беларусь.
15.25 Гульні «навыраст».
15.55 Баскетбол. Адзіная Ліга ВТБ. «Аўтадар» — «Цмокі-Мінск». У перапынку: Спорт-цэнтр.
17.45 Піт-стоп.
18.10 Трэніровачны дзень.
18.40 Гандбол. СЕХА-Газпрам Ліга. Фінал 4-х. Матч за 3-е месца. У перапынку: Спорт-цэнтр.
20.20 Тэніс. WTA. Багата. Фінал.
21.10 Гандбол. СЕХА-Газпрам Ліга. Фінал 4-х. Фінал. У перапынку: Тэніс. WTA. Багата.
23.10 Вынікі тыдня.
23.55 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Маст. фільм «Рускае поле» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ».
10.10 «Ала Пугачова. «А ведаеш, усё яшчэ будзе...» (12+).
11.15 «Дзень нараджэння Алы Пугачовай» (12+).
16.20 «Ледніковы перыяд. Дзеці» (6+).
18.20 «Лепш за ўсіх!» (6+).
20.00 «Контуры».
21.05 «Сёння ўвечары» (16+).
23.45 «Што? Дзе? Калі?» Вясновая серыя гульняў (16+).

СТБ

6.25 «Студэнты». Серыял (16+).
8.50 «Скардзіцца дазваляецца».
9.10, 16.05 «Аўтапанарама» (12+).
9.35 Баявік «Васабі». (12+).
11.10 «Вялікае снеданне» (12+).
11.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45, 23.40 Камедыя «Татулі». (12+).
15.20, 22.50 Дакументальны спецпраект (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.20 «Далёкія сваякі» (16+).
17.50 Камедыя «Махляры». (12+).
19.30 «Тыдзень».
20.25 Маст. фільм «Эйр Амерыка». (16+).
22.20 «Тыдзень спорту».
1.10 «Соль» ад першай асобы».
1.30 «Начные снайперы» (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10, 7.30 М/ф (6+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
7.35 «Яшчэ танней» (12+).
8.05 «Культ/Турызм» (12+).
8.35 Віктарына «Гульня ў кіно» (6+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15, 19.45 Серыял «Тульскі Токараў». (16+).
18.45 «Разам».
21.15 Маст. фільм «Жорсткі раманс» (12+).
2.00 Серыял «Тры паўграцыі». (16+).
5.35 Серыял «Фёдараў». (6+).

РТР—Беларусь

7.00 Пакой смеху (16+).
7.40 Дэтэктыў «Начное здарэнне». (12+).
9.20 Маст. фільм «Каханне гаючая сіла». (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
13.30 «Калі ўсе дома» (12+).
14.30 «Смяяцца дазваляецца». (16+).
16.50 Маст. фільм «Усміхніся, калі плачуць зоркі». (16+).
18.40 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка» — «Апошні волат». Казачны сезон.
20.00 Весткі тыдня.
21.45 Маст. фільм «Змякчальныя акалічнасці». (12+).
1.00 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Серыял «Час Волкава» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «Аднойчы...» (16+).
9.00 «Іх норавы» (0+).
9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
11.55 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.10 Маст. фільм «Настаяцель-2» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Ты не паверыш!» (16+).
21.00 «Зоркі сышліся» (16+).
22.35 Дэтэктыў «Выбуховая хваля» (16+).

8 канал

9.00, 16.15, 18.55, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.15 «Адшукваецца адпачынак».
9.45 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.15 «Сад і агарод».
10.30 Драма «Довады розуму» (12+).
12.15 «Суперкніга».
12.45 Драма «Старое ружжо» (16+).
14.30 Камедыя «Кароткае замыканне» (12+)
16.20 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.25 «Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «Дзяўчынка і ліса» (12+).
18.00 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.00 Камедыя «Рыбка па імені Ванда» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Фантастыка «У імя чалавецтва» (16+).

ВТБ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ» (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+)
9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду» (6+)
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+)
10.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
10.50, 2.10 «Ералаш» (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (12+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
13.00 Серыял «Мамачкі» (16+).
15.00 Камедыя «Бунт вушастых» (12+).
16.50 Анімацыйны фільм «Шрэк» (12+).
18.40, 22.20 «Уральскія пельмені» (16+).
20.40 Фантастыка «Трансформеры: помста паўшых» (16+).
23.30 Жахі «Плецены чалавек» (16+).
1.30 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Скарбонка». Маст. фільм.
8.55 «Тры таўстуны». «Ліса і воўк». М/ф.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Мы — грамадзе!»
10.50 «Пастка». Маст. фільм.
12.20 «Што рабіць?»
13.10 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
13.50 «Эфект матылька». Дак. серыял.
14.20, 23.50 Легендарныя камедыі. «Ружовая пантэра наносіць удар у адказ». Маст. фільм.
16.00 «Пешшу...» Масква Цвятаевай.
16.30 «Геній».
17.05 «Блізкае акружэнне Алены Камбуравай».
18.00 «Балада пра доблеснага рыцара Айвенга». Маст. фільм.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Рамантыка рамансa».
21.05 «Белая студыя».
21.50 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
22.20 Да юбілею Мансэрат Кабалье. Канцэрт у Мюнхене.
1.30 «Раней мы былі птушкамі». «Цудоўны Гоша». М/ф для дарослых.
2.00 — Прафілактыка на тэлеканале.

Настальгія

6.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 1-я частка. 2008 год (16+).
7.20, 9.40, 11.05, 20.50, 23.15, 1.00, 2.50, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30 Маст. фільм «Не сышліся характарамі». (16+).
8.50 М/ф «Казка для Наташы». (6+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
12.00 Маст. фільм «Сэрцы чатырох». (12+).
13.35 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).
14.50 М/ф «Пластылінавая варона». (6+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Дзённы цягнік». (16+).
17.35 «Час пік» з Андрэем Разбашам. 1995 год (12+).
18.00 «Вясёлыя рабяты». «Маладзь і музыка». 1986 год (12+).
19.20 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
21.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя». (16+).
23.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Хачу быць касманаўтам». 2006 год (12+).
1.15 Маст. фільм «Вось такая гісторыя...» (16+).
4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
5.30 Маст. фільм «Зігзаг». (12+).

EuroSport 1

2.00, 7.45, 11.00, 12.30, 14.00, 1.20 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 7.00, 11.45 Аўтагонкі. Формула E.
3.15 Watts.
4.0, 8.30 Веласпорт (трэк). Шэсць дзён Мальбэрн.
5.30, 9.30, 23.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
15.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
15.45, 21.35 Веласпорт. Гонка Amstel Gold.
18.30 Веласпорт. Кубак Францыі.
20.00 Конны спорт. Канкур.

Кінакамедыя

0.50 Жанюся з першай сустрэчнай. (16+).
2.35 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
2.55 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона-Трэцяга. (16+).
4.30 Вампіршы. (16+).
6.05 Чаго хочуць жанчыны? (16+).
8.35 Чумавыя боты. (16+).
10.40 Таксі-3. (16+).
12.15 Таксі-4. (16+).
14.00 Герой месяца. (16+).
15.50 Таўстун на рынгу. (12+).
17.50 Піўная ліга. (16+).
19.30 Выкрутасы. (12+).
21.20 Джэнтльмены, удачы! (12+).
23.15 Домік у сэрцы. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
10.15 «Паненка і кулінар» (12+).
10.50, 1.35 «Як звезці палюбоўніцу за 7 дзён». Серыял (16+).
14.25 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.50 «Паляванне на ведзьмаў». Дак. фільм (12+).
16.40 «Чакайце нечаканага». Серыял (16+).
20.10 «Без падману» (16+).
21.05 «Легенда Зора». Фэнтэзі (6+).
23.30 «Асцярожна, махляры!» (16+).
0.05 «Грань». Серыял (16+).
4.40 «Сон і сненне». Дак. фільм (16+).

ТБ1000

6.10, 16.15 Вельмі небяспечная штучка (16+).
7.50 Аферысты Дзік і Джэйн (16+).
9.40 Воўк (16+).
12.05 Вечнае зззянне чыстага розуму (16+).
14.10 Без заганы (16+).
18.05 Гісторыя аднаго вампіра (16+).
20.10 Мой хлопчык (12+).
22.10 Адданы садоўнік (16+).
0.40 Вялікі ўсплёск (18+).
3.00 Авіятар (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 За сустрэчу (16+).
7.55 Брат-2 (16+).
10.25 Падары мне месяцавае святло (12+).
12.15 Зорка і смерць Хаакіна Мур'еты (6+).
13.55 Час першых (6+).
16.40 Эластыка (16+).
18.20 Горад (16+).
20.20 Іронія лёсу. Працяг (12+).
22.30 Ледакол (12+).
0.50 Каўказская трыа (12+).
2.25 Каралёў (12+).
4.25 Галоўны (12+).

National Geographic

6.00, 11.35, 15.30, 22.00, 1.05 Невядомая планета Зямля. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 12.25 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30 Аляска: выжыванне ў экстрэмальных умовах (12+).
9.15, 13.10 Аўта-SOS. (12+).
10.00, 14.45 Цуды інжынерыі. (12+).
10.45 Інжынерныя ідэі. (12+).
14.00 Ізумруд за 400 мільёнаў долараў (12+).
18.50 Асушыць акіян: «Тытанік» (12+).
19.40 «Тытанік»: справа закрытая (12+).
21.10 Фатальны пажар на «Тытаніку» (12+).
22.45 Тайны светабудовы. (12+).
23.35 Навука будучыні. (12+).
0.20 Прарыў. (16+).
1.55 Паранармальнае. (16+).
2.45 Інстынкт выжывання. (16+).
3.30 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
5.10 Ведомы Сусвет. (12+).

Discovery

8.00 Браты Дызель.
11.00, 2.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
12.00 Залаты шлях.
13.00 Залатая ліхаманка.
14.00 Скарбы з каморкі.
17.00 Майстэрня Goblin Works.
18.00 Колькі каштуе мая машына?
19.00 Гаражны рамонт.
20.00 Махінатары.
23.00 Бушкрафт: лясная ліга.
0.00 Вулічныя гонкі.
1.00 Іржавая імперыя.
2.55 Разбуральнікі легенд.
3.50 Утылышчыкі.
4.40, 6.45 Як гэта ўстроена?
7.10 Загадкі планеты Зямля.

У праграме магчымы змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

РУХ НАПЕРАД

«РАЙСКАЯ ДАЛІНА» І РАШУЧАЯ ЖАНЧЫНА

Шыітакі, авечкі і каровы хайлэнд... Якія яшчэ бізнес-ідэі прапануе Тацццяна Чысцякова з Гродзенскага раёна?

КІРАЎНІКА фермерскай гаспадаркі «Райская даліна» можна назваць акумулятарам розных ідэй. Яе планам і праектам няма канца, хоць і стрэсавых сітуацый хапае. Акрамя ўласнай гаспадаркі, яна вядзе шырокую грамадскую дзейнасць і марыць далучыць жанчын да фермерскага руху.

Хто тут пасецца?

Уласную гаспадарку Тацццяна Чысцякова, былая спартсменка-водніца, пачала з разводзення жывёлы, у прыватнасці трусоў. Напачатку зямлі было нямнога, толькі-толькі хапала для іх утрымання. Дарэчы, жывёлы свабодна скакалі па ўчастку, толькі сетку давялося зверху ўладкаваць, каб драпежнікі іх не пацягнулі.

Зямлю пад фермерскую гаспадарку раённыя ўлады выдзелілі разам са старой фермай, якую новыя гаспадары паступова рамантавалі і аднаўлялі. Памяшканне прыстасавалі пад вырошчванне шампіньёнаў і вешанак. Побач, на полі, стварылі ўсё для адпачынку — альтанкі, пляцоўкі для гульняў. Дарэчы, зараз Тацццяна захапілася ідэяй стварэння агратурыстычнага комплексу і шукае аматараў гэтай справы, якія далучыліся б да праекта.

Між тым участак пад Гроднам не адпавядаў задумкам, бо з'явілася ідэя разводзіць авечак. Такі кірунак Чысцякова выбрала невыпадкова — прыклад бачыла ў сваіх родных у Брэсцкай вобласці. Зямельнае пытанне вырашылася без асаблівых праблем. Участак плошчай 14 га быў выдзелены каля аграгарадка Азёры, дзе сапраўды нямала азёраў і наогул маляўнічая зона. Глеба не вельмі ўрадлівая, але ў самы раз пад пашу. Тут і трусам месца знайшлося. Але стаўку фермер робіць усё ж на развіцце авечкагадоўлі. Ёсць пародзісты вытворца, ад якога атрымалі летась прыплод. Пакуль статак невялікі — каля двух дзясяткаў, але ў планах — павялічыць яго да сотні. Тацццяна ўпэўнілася: мясная прадукцыя мае попыт, а вось такія каштоўныя прадукты, як скура і воўна, не запатрабаваныя. Па збыце прадукцыі асноўныя спадзяванні на расійскі рынак.

— Са збытам цяжка, — кажа Чысцякова. — у нас мала хто займаецца перапрацоўкай скуры і воўны, ведаю, што ў Брэсцкай вобласці ёсць вытворчасць па пашыве кожухоў, але ў іх хапае сваіх пастаўшчыкоў, а ў прыватных прадпрыемстваў малыя аб'ёмы. Таму і спадзяёмся на расійскі рынак. Там створаны і развіваюцца пляцоўкі для тавараў беларускіх вытворцаў.

Дарэчы, экспарт фермерскай прадукцыі пакуль не на вышыні, адзначае **генеральны дырэктар абласной асацыяцыі фермераў Уладзімір УШКЕВІЧ.** Акрамя гэтага, сярод асноўных праблем, якія негатыўна ўплываюць на эфектыўнасць работы фермерскіх гаспадарак, — дарагія крэдыты і неразвіты фінансавы рынак, а таксама юрыдычная неабароненасць фермераў. Сутыкнулася з гэтым і Чысцякова.

Рукі не апусціла

Не ўсе фермеры могуць справіцца з праблемамі. Некаторыя адыходзяць ад гэтай справы. Напрыклад, у Гродзенскай вобласці ў мінулым годзе спынілі сваю дзейнасць восем фермерскіх гаспадарак. І хоць зарэгістраваны 21 новы фермер, колькасць іх расце марудна. Для таго каб развіццё вёскі ішло хутчэй, мясцовым уладам і асацыяцыі фермераў неабходна працаваць над павелічэннем колькасці фермерскіх гаспадарак, зазначае Уладзімір Ушкевіч.

Не абышлі бокам праблемы і Тацццяну Чысцякову. І з'явіліся яны ў выглядзе... сучаснай магутнай тэхнікі. Так здарылася, што набыла яна ў лізінг беларускі пагрузчык праз сэрвісную арганізацыю. У нагрузку, праўда, вымушана была ўзяць яшчэ і прэс-падборшчык (бо і ён у гаспадарцы не лішні). Вось толькі пагрузчык ледзь не з першага дня пачаў падводзіць. Можна сказаць, працаваў мала, больш прастойваў.

Замяніць тэхніку вытворцы не згадзіліся, а фермер адмовілася плаціць за няўдалы пагрузчык. Урэшце сэрвісная арганізацыя праз суд пагрузчык забрала, пры гэтым Чысцякову абавязалі вярнуць сродкі за тэрмін карыстання, а гэта ні многа ні мала — 25 тысяч долараў.

— Да гэтага часу праблем з сэрвісным цэнтрам не было, папярэднія лізінгі «пагашала» датэрмінова, — расказвае Чысцякова. — А вось цяпер вымушана аддаваць за няспраўную тэхніку, на якой нават не паспелі папрацаваць, такія грошы. Вядома, прыйшлося вышукваць фінансы, менш пакідаць на развіццё, прадала і свой аўтамабіль — купіла развалюху 86-га года выпуску...

Але Тацццяна рукі не апусціла і ад фермерства не адмовілася, бо многа ўжо ў гэту справу ўкладзена. Тым больш што трэба асвойваць новы ўчастак у Азёрах. Пакуль зямля там не апрацавана, чаму ёсць важная прычына. Гэты ўчастак фермер Чысцякова плануе сертыфікаваць пад арганічнае земляробства. Пад яго ў хуткім часе будзе падведзена і нарматыўная база. Закон аб арганічным земляробстве можа быць прыняты ўжо сёлета.

— Тут доўгі час зямлю не апрацоўвалі, на ўчастку нават сосны выраслі. Ніякіх хімікатаў не ўносілі, гэта натуральная паша, і нашы жывёлы будуць тут пасвіцца, — кажа Тацццяна Чысцякова. — Як толькі прымуць закон, адразу вазьмуся за афармленне дакументаў.

Натуральная гаспадарка — гэта тое, што фермер узяла за аснову сваёй дзейнасці. У яе ўсё натуральнае. Нават грыбы — вешанкі і шыітакі — яна высейвае на драўніне на вуліцы. Пакуль ураджай невялікі, бо справа новая, але, на думку Тацццяны, перспектыўная. Асабліва калі ўлічваць, што наперадзе яшчэ праект па стварэнні агратурыстычнага комплексу. І ўмовы для гэтага спрыяльныя: побач з фермерскім участкам знаходзіцца ландшафтны заказнік «Азёры» і знакамітае Святое балота. Гэта можа прывабіць турыстаў.

Дарэчы, наяўнасць азёр у гэтай мясцовасці падштурхнула Тацццяну да незвычайнага рашэння — завезці сюды шатландскіх кароў пароды хайлэнд. Каровы маюць доўгую поўсць і доўгія рогі. Гэта паўночная парода, якая не баіцца марозу. А яшчэ, па словах Тацццяны, вельмі добра шатландскія каровы пасуцца каля прыбярэжных участкаў азёр, ачышчаюць ад раслін вадаёмы і наогул маюць вельмі экзатычны выгляд.

Праблемы — агульныя

Трэба сказаць, што з Тацццянай Чысцяковай, кіраўніком фермерскай гаспадаркі «Райская даліна», мы пазнаёміліся падчас стварэння Цэнтра фермерскіх ініцыятыў. Гэта было некалькі гадоў таму. Затым на базе яе гаспадаркі часта збіраліся жанчыны, каб навучыцца правільна весці фермерскую справу, пераняць вопыт самой Тацццяны, іншых фермераў. Чысцякова лічыць, што жанчыны могуць не толькі быць памочнікамі сваіх мужоў, але і самі здольны кіраваць гаспадаркай. Ініцыятыўныя бізнесвумен маюць усе падставы, каб удала працаваць на зямлі.

— Наш Цэнтр фермерскіх ініцыятыў — гэта грамадская арганізацыя, накіраваная на жанчын, якія хочуць займацца справай, — расказвае Тацццяна Чысцякова. — Трэба дапамагчы ім аб'яднацца. Фермеры, як вядома, народ спецыфічны, яны больш верацьва ўласныя сілы, чым каму-небудзь. А праблемы ў адзіноце не вырашыш. Цябе проста ніхто не пачуе.

Тое, што фермерства здольна стаць адным з рухавікоў абуджэння вёскі, факт відавочны, лічыць кіраўнік асацыяцыі Уладзімір Ушкевіч. У агульным аб'ёме вытворчасці доля фермерскіх гаспадарак з кожным годам павялічваецца.

Ды і фермерскі корпус у рэгіёне не такі ўжо малы — 367 гаспадарак, за якімі замацавана 24 тыс. га зямлі. Але развіваецца гэты кірунак вельмі нераўнамерна. Напрыклад, у Гродзенскім раёне 55 фермераў, а ў Астравецкім — толькі 5. У Смаргонскім амаль 30, а ў Ваўкавыскім — усяго 7. Што датычыцца выдзялення зямлі, гэты працэс зараз не такі марудны і складаны, як раней, адзначыў спадар Ушкевіч, хоць многае залежыць ад мясцовых чыноўнікаў. На думку кіраўніка асацыяцыі, варта было б штогод папаўняць фонд пераразмеркавання земляў у кожным сельсавеце.

У Гродзенскім раёне, дзе фермераў многа, а зямлі мала, кожная гаспадарка пільна кантралюецца. Не ўсе вытрымліваюць канкурэнцыю. Некаторыя, што называецца, сыходзяць з дыстанцыі.

— Калі чалавек не апрацоўвае зямлю, запусціў, мы яе забіраем. Вось і зараз падрыхтаваны дакументы аб пазбаўленні зямлі аднаго з такіх фермераў, — адзначае **намеснік старшыні Гродзенскага райвыканкама Генадзь АКСАМІТ.** — Чарга на зямлю існуе. Напрыклад, у гэтым годзе выдзелена фермерам дадаткова 30 гектараў. Хто прыходзіць са сваімі бізнес-ідэямі, планамі, той без праблем можа атрымаць зямлю з калгаснага фонду.

Як аказалася, цікавасць да фермерства ўсё больш праяўляюць жанчыны. І калі ўжо бяруцца за справу, то не кідаюць яе. У фермерскім корпусе маль 30 жанчын, якія ўзначальваюць фермерскія гаспадаркі. А многія з іх умеюць арганізаваць працу не горш за мужчын, а можа, нават і лепш. У мінулым годзе менавіта фермерская гаспадарка пад кіраўніцтвам Наталлі Кулікоўскай з Іўеўскага раёна атрымала званне «Гаспадарка высокай культуры земляробства». А Тацццяна Чысцякова лічыць, што наогул ініцыятыўных жанчын-фермераў варта прыцягваць да грамадскай работы, каб ажывіць фермерскі рух.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

КАМЕНТАРЫЙ У ТЭМУ:

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па аграрнай палітыцы Яўген АДАМЕНКА:

— У нашай краіне ёсць фермеры, якія працуюць не адзін дзясятак гадоў. Некаторыя з іх бралі ўдзел у рэспубліканскім семінары-нарадзе аб развіцці вёскі і павышэнні эфектыўнасці аграрнай галіны Беларусі, які адбыўся 3 красавіка з удзелам Прэзідэнта. Кіраўнік фермерскай гаспадаркі «Новы быт» Шклоўскага раёна Аляксандр Канавалаў выступаў на гэтай нарадзе.

Прыклады паспяховага развіцця фермерства ёсць у кожным рэгіёне. На Гомельшчыне адным з лідараў па аб'ёмах вырошчвання яблыкаў з'яўляецца фермерская гаспадарка «Яблыневы сад», якая размешчана ў Калінкавіцкім раёне. З 2016 года там сталі займацца яшчэ і вытворчасцю морквы, капусты і буракоў. Гаспадарка штогод вырабляе 800—900 тон яблыкаў, мае пладасховішча, набыла вытворчы камбінат, у якім мадэрнізавала перапрацоўчыя цэхі.

Каля 2 тысяч гектараў сельгасугоддзяў мае знакамітая сялянская гаспадарка Міхаіла Шрубы ў Тураве. Там займаюцца і жывёлагадоўляй — вырабляюць штогод больш за 1000 тон свініны, маюць статак з 3000 галоў буйной рагатай жывёлы.

У Мінскай вобласці ёсць добры прыклад фермерскай гаспадаркі, якая спецыялізуецца на козагадоўлі — гэта «ДАК» у Дзяржынскім раёне. Вырабляючы сыры і ёгурт з казінага малака, яны не толькі забяспечваюць сталіцу, але і пастаўляюць сваю прадукцыю на экспарт.

Дзяржава стварае аднолькавыя ўмовы і для буйных сельгаспрадпрыемстваў, і для фермераў. Аднак у адрозненне ад краін-суседак мы пасля распаду Савецкага Саюза буйную таварную вытворчасць не развалілі. Таму асноўную долю ў валавой дабаўленай вартасці займаюць менавіта буйныя гаспадаркі, сельгаскааператывы, агрaхолдынгі. Гэта абумоўлівае і выкарыстанне шыроказахопнай тэхнікі на палях, іншыя аспекты працы і жыцця людзей у вёсцы. Сельскагаспадарчая арганізацыя дапамагае насельніцтву апрацоўваць прысядзібныя ўчасткі, падтрымлівае інфраструктуру на вёсцы. Так склалася.

Праблемы ёсць. Іх характар залежыць ад віду прадукцыі, якую вырабляе фермерская гаспадарка, ад яе месцазнаходжання. Ёсць пытанні па выкарыстанні маёмасці, іншыя.

Закон «Аб сялянскай (фермерскай) гаспадарцы» быў прыняты на пачатку 1991 года, апошнія змены ў яго ўносіліся амаль 11 гадоў таму. За гэты час шмат чаго змянілася: сусветныя тэндэнцыі, спецыфіка ў галіне. Жыццё ўвесь час ставіць перад намі новыя пытанні. Зараз актуальнай становіцца арганічная вытворчасць. Мы ўжо разгледзелі адпаведны законапраект у першым чытанні і сёлета павінны прыняць яго ў другім чытанні. Гэты закон створыць перспектыву і для фермераў.

Надышоў час больш дэталёва вывучыць сферу дзейнасці фермерскіх гаспадарак і, калі ёсць патрэба, унесці новыя змены ў заканадаўства.

КРЫНІЦА Ў ГОНАР СВЯТОГА І МОСЦІК — ТАЛАКОЙ

Аб чым турбуюцца старасты дзвюх невялікіх вёсак

У Расненскі сельсавет Камянецкага раёна ўваходзіць 15 населеных пунктаў, дзе абрана дзевяць старастаў. Гэтай вясной зноў пройдуць сходы па іх выбарах. Старшыня Расненскага сельскага Савета дэпутатаў Валерый БЯДУЛЯ сказаў, што ўсе старасты ў іх на сваім месцы, маюць аўтарытэт у вяскоўцаў. Марыя Кмец і Ганна Белавец займаюцца грамадскай работай у вёсках, якія зараз прынята называць неперспектыўнымі, бо і ў адной, і ў другой засталося каля чатырох дзясяткаў жыхароў.

ТУМІН

Марыя Мікалаеўна Кмец старастай у Туміне ўжо даўно. На сходах яе каторы раз аднадушна выбіраюць на гэтую грамадскую пасаду. Бо хто ж яшчэ? Сама яна родам з суседняй вёскі, сюды замуж выйшла. А лідарства, відаць, дасталася ў «спадчыну» ад свёкра. Менавіта Марцін Максімавіч Кмец быў доўгі час самым аўтарытэтным чалавекам у вёсцы. Таму зразумела, што некалі яго абралі першым старшынёй калгаса. Было гэта адразу пасля вайны, калі калгасы толькі ўтваралі і кожная вёска складала асобны калгас. Вось яму і даверылі кіраваць калектыўнай гаспадаркай.

Потым калгасы ўзбуйнілі, Тумін далучылі да іншага. А да Марціна Кмеца людзі па-ранейшаму ішлі параіцца. І ўжо будучы зусім пажылым пенсіянерам, ён выходзіў на лавачку пад ліпу з газетай і праводзіў «палітінфармацыю», сваімі словамі пераказваў і даваў інтэрпрэтацыю падзеям у краіне і свеце. А тая Марцінава ліпа да гэтай пары стаіць. І хоць пасадзіў яе свёкар у 1905 годзе, Марыя Мікалаеўна лічыць, што дрэва яшчэ здаровае, яго чапаць не трэба. А да меркавання старасты тут усе прыслухоўваюцца, старшыня сельскага Савета таксама. Марыя Кмец не проста староста, яна захавальніца галоўнай славутасці вёскі — яе крынічкі. «Паглядзіце, якая наша вадзіца, нібы крышталь, на чайніку і за месяц ніякага накіпу не ўтвараецца».

Спецыялісты праводзілі тут даследаванне і адзначылі, што крыніца ў Туміне размешчана на глыбокай гліне, якая лічыцца вельмі добрым адсарбентам — яна паглынае пахі, таксіны, мікробы, газы, нават абясшкоджвае яды. А вада на гліне, як і сама гліна, танізуе арганізм, заспакойвае нервы. Здаўна Тумін вызначаўся вялікай колькасцю доўгажыхароў. Людзі лічылі, што гэта звязана з вадой, якую яны п'юць. Вось і Марцін Кмец, які пражыў 92 гады, успамінаў, што ў яго дзяцінстве людзі пілі ваду менавіта з яе. Не так даўно ўнучка Марыі Мікалаеўны вазіла ваду ў Мінск і навукоўцы далі ўзору найлепшую характарыстыку.

Старшыня сельскага Савета Валерый БЯДУЛЯ і староста Ганна БЕЛАВЕЦ.

Марыя КМЕЦ.

Крынічку любілі і шанавалі ў вёсцы. Але ў канцы 90-х, калі пра гаючыя ўласцівасці крыніц сталі гаварыць і пісаць, у Тумін паехалі людзі. Вакол крыніцы паявілася смецце, пад'езд стаў разбівацца, тэрыторыя прыйшла ў заняпад. Жыхары пабойваліся, што крыніца наогул можа схавацца ў зямлі. Так часам бывае.

— Аднойчы прыехала да нас тагачасны старшыня раённага Савета Ніна Стасюк, — расказвае Марыя Мікалаеўна. — Мы і папрасілі яе паспрыяць. Ніна Данілаўна ўзняла пытанне ў раёне. Падключыўся калгас — тады яшчэ «Савецкая Беларусь», знайшліся і будаўнічыя матэрыялы, і рабочыя. Правялі добраўпарадкаванне, паставілі калодзежныя кольцы, вакол зацэментавалі. Побач абсталявалі купель. Вось і сёлета на Вадохрышча столькі ахвотных прыехала акунуцца менавіта ў нас. Кожны дзень і з Брэста, і з іншых гарадоў едуць па ваду. Нядаўна з Польшчы госці былі, усім наша вадзіца падабаецца.

Крыніцу — пасля таго, як добраўпарадкавалі — асвяцілі ў гонар святога Панцеляймона. Кожны год 9 жніўня тут праводзяцца набажэнствы. А парадак вакол падтрымлівае староста з дапамогай вясковых жанчын.

— Вой, вы прыехалі, а ў нас не вельмі прыгожа, мы якраз усе ручнікі паздымалі, каб памыць-папрасаваць перад Вялікаднем, — расказвае староста. — На жаль, не ўсе, хто па ваду прыязджае, паводзяць сябе належным чынам. Так што даводзіцца смецце прыбіраць, посуд мяняць. А некаторыя ўзялі за моду катоў хатніх тут пакідаць. Прыедуць нібы вады набраць, а потым, гляджу, кацяня жаласліва мяўкае. Бяру сабе. Вось зараз у мяне на падворку тры каты. Было, і сабачку пакінулі. Потым мы яго прыстроілі... Пакуль расказвае, Марыя Мікалаеўна паспявае стрэсці прыгнаныя ветрам лісткі з пакрывала, якім яна раней захінула купель.

Вядома, у старасты ёсць і іншыя клопаты. Але ўсе суботнікі, кампаніі па добраўпарадкаванні так ці інакш звязаны з крыніцай. З яе цяпер пачынаецца вёска.

МЫКШЫЦЫ

У Мыкшыцах зараз зарэгістравана 43 чалавекі. Калі мы прыехалі, староста Ганна Белавец актыўна прыбірала дом. Ганна Фёдараўна любіць, каб было чыста і ва ўласнай хаце, і ў вёсцы. Старастай яе абіралі ўжо два разы, такім чынам атрымалася восем гадоў. Асноўным клопатам сталі мосцікі. Мыкшыцы з Расной раздзяляе рака Пульва. Тут спакон вякоў людзі пракладвалі праз рэчку пешаходныя мосцікі. Бо гэта значыць «у Расну схадзіць за паўкіламетра», а калі ў абыход — будзе ўсе пяць. Адзін з мастоў, самы трывалы, і прыйшоў у заняпад з часам. Ганна Фёдараўна ўзняла на ногі ўсю грамаду. Сельскі Савет звярнуўся да сельгаспрадпрыемства. Прывезлі дошкі, іншыя будматэрыялы, мост умацавалі. А ўжо даводзілі яго да ладу мясцовыя актывісты, як заўважыў старшыня сельскага Савета, метадам народнай будоўлі.

Такім жа чынам прывялі ў парадак яшчэ два масткі. Вёска Мыкшыцы цягнецца ўздоўж адной вуліцы. Нездарма ж продкі зрабілі пераходы ў трох розных месцах для зручнасці.

Здавалася б, што той мост. А калі мы падышлі да яго, то сустрэлі ўнука Ганны Фёдараўны. Сямікласнік вяртаўся са школы. Вядома, ён мог бы пад'ехаць школьным аўтобусам. Але аўтобус развозіць дзяцей пасля шасці вечара, бо дадому едуць і выхаванцы дзіцячага садка. А так хлопец выйграе дзве гадзіны. Дома ён дапамагае па гаспадарцы, пахвалілася бабуля, і ўжо многае ўмее.

Аўтакрама ў вёску прыходзіць, але ж не ва ўсе дні. А праз масток можна схадзіць у магазін калі хочаш: «Вунь суседка ўжо хлеб нясе».

«Як толькі не заклікала, не прасіла, калі трэба было выйсці падрамантаваць масток! Аднаму кажу, каб прыйшоў, а ён: «А бутэльку ты паставіш у канцы мастка?» Кажу: «Хіба ты не будзеш хадзіць цераз мост?» Усяляк угаворваю, ушчуваю. Галоўнае, каб вынік быў», — усміхаецца Ганна Фёдараўна. На тое ж яна і староста.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Камянецкі раён.

ИЗВЕЩЕНИЕ
об открытом аукционе на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Кобрине Брестской области 10 мая 2018 года в 11.00

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Срок аренды земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1	г. Кобрин, ул. Настасича	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007857	0,0034	Сети газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения и канализации проходят по улице	2000	200	2051,72*
2	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 9)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007850	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
3	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 10)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007851	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
4	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 11)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007852	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
5	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 12)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007853	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
6	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 13)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007854	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
7	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 14)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007855	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1765,65*
8	г. Кобрин, ул. Интернациональная (район торгового павильона «Гурман»)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007858	0,0115	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	4000	400	1824,26*
9	г. Кобрин, ул. Дружбы (район дома № 21)	Строительство и обслуживание здания магазина-кулинарии (для размещения объектов розничной торговли)	20 лет	124350100001007856	0,1021	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	20500	2050	2670,15*

** расходы на публикацию извещения в СМИ*

Организатор аукциона – Кобринский районный исполнительный комитет

Аукцион состоится 10 мая 2018 года в 11.00 по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний, 1-й этаж.
Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу:
г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 403 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.
Последний день приема заявлений – 4 мая 2018 г. до 13.00. Тел. для справок: 8 (01642) 2-28-11, 2-32-82.
Продажа права заключения договора аренды земельного участка осуществляется индивидуальным предпринимателям и юридическим лицам.
К участию в аукционе допускаются индивидуальные предприниматели, юридические лица (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо), подавшие заявления в установленный в извещении срок, предоставившие документ о внесении суммы задатка (задатков) и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Более подробная информация об условиях проведения аукциона размещена на сайте http://kobrin.brest-region.gov.by

НОВЫ ПАДЫХОД

«ЗЯЛЁНЫ» ГОРАД НАВАГРУДАК

ПРА пачатак рэалізацыі ў краіне сумеснага міжнароднага праекта «Зялёныя гарады» ў Навагрудку, а таксама ў Полацку і Наваполацку, «МС» ужо расказвала. Нагадаем, праект мае на мэце фінансавае садзейнічанне (агульны бюджэт $3 091 000) укараненню прынцыпаў «зялёнай» эканомікі ў малых і сярэдніх гарадах краіны.

Вулічнае асвятленне і спажыванне энергарэсурсаў у жылым сектары Навагрудскага раёна — вось два галоўныя кірункі сумеснай работы мясцовай улады і яе партнёраў — прадстаўнікоў праекта Праграмы развіцця ААН. Намаганні сканцэнтраваліся на павышэнні энергаэфектыўнасці жыллёва-камунальнай гаспадаркі. А тут ёсць над чым працаваць. Па словах **кансультанта праекта па пытаннях энергетычнай эфектыўнасці Івана ФІЛЮЦІЧА,** штогод у Беларусі толькі ў сістэме ЖКГ выдаткоўваецца звыш 1,5 мільярда рублёў на набыццё паліва, абсталявання і г. д. Каласальныя сродкі, супастаўныя з выдаткамі на ахову здароўя, адукацыю. Зразумела, што раёны нясуць велізарную нагрузку. Толькі ў Навагрудку летась з мясцовага бюджэту (а гэта каля 55 мільёнаў рублёў) прыкладна 5,5 мільёна рублёў было накіравана на фінансаванне энергетыкі ЖКГ.

На чым можна істотна сэканоміць? Напрыклад, на тым жа вулічным асвятленні. Навагрудак, па словах эксперта, адзін з тых невялікіх і нешматлікіх гарадоў, дзе ўмеюць ужо эканоміць. Але зроблены толькі першыя крокі. З дапамогай сродкаў праекта можна ўкараніць сучасныя сістэмы кіравання асвятленнем вуліц на базе святлодыёдных свяцільняў. Таксама мяркуецца набыць сучасныя сістэмы ўліку спажывання энергарэсурсаў — гэта дазволіць знізіць іх затраты, у прыватнасці ў жыллёвым фондзе. У недалёкай будучыні ёсць намер ажыццявіць у Навагрудку мадэль энергаэфектыўнага квартала.

Дарэчы, рэалізацыю названага праекта актыўна падтрымліваюць Глабальны экалагічны фонд (ён выступае ў ролі фінансавага донара) і Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі. І не толькі таму, што праект накіраваны на паляпшэнне экалагічнай сітуацыі ў раёне. Навагрудак — прыклад таго, як мясцовая ўлада імкнецца выкарыстоўваць усе магчымыя крыніцы набліжэння да «зялёнай» эканомікі. І яшчэ гэта адзіны ў краіне раён, які аддае электраэнергіі з аднаўляльных крыніц больш, чым сам спажывае. Гэтаму ў пэўнай ступені садзейнічалі і прыродна-кліматычныя ўмовы раёна. Яго большую частку займае Навагрудскае ўзвышша, таму невыпадкова ў раёне працуе самы вялікі ветрапарк краіны: аж 14 ветракоў, станцыя сонечных батарэй. Ужо некалькі гадоў запар у раёне праводзяцца тыдні энергаэфектыўнасці.

Як і ў кожнай вялікай справе, падчас работы над гэтым праектам узнік шэраг пытанняў, ад вырашэння якіх у значнай ступені будзе залежаць агульны поспех. У прыватнасці, неаднойчы гаварылася пра важнасць пашырэння тлумачальнай работы сярод насельніцтва раёна. Людзей неабходна вучыць «энергаэфектыўнасці», эканоміі на паслугах ЖКГ. **Алена СЯЛЕВІЧ, першы намеснік старшыні Навагрудскага райвыканкама,** расказвае:

— Мы ўдзячныя дэпутатам раённага Савета, якія актыўна падтрымліваюць ідэю «зялёнай» эканомікі, прапагандуюць яе падыходы і прынцыпы, пераконваюць у перавагах энергаэфектыўнасці. Ужо сфарміравалася група старшынь сельскіх Саветаў, якія працуюць з насельніцтвам, расказваюць пра спосабы энергазберажэння. У даступнай форме тлумачаць аднавяскоўцам, што гэта за паняцце такое, імкнуцца паказаць, якім можа быць іх асабісты ўклад у «азеляненне» эканомікі краіны. Па магчымасці садзейнічаюць рэалізацыі энергазберагальных праектаў.

Алена Леанідаўна прыводзіць у прыклад пасёлак Любча, дзе жыве каля тысячы чалавек. Там правялі замену 150 старых электралямпаў вулічнага асвятлення на больш эканамічныя, святлодыёдныя. Гэта, з аднаго боку, палепшыла жыццё мясцовых жыхароў, а з другога, прынесла значную эканомію бюджэтных сродкаў. А ініцыятарам і рухавіком гэтай актуальнай мадэрнізацыі стаў старшыня Любчанскага пасялковага Савета дэпутатаў Іван Ярмоц.

Прадстаўнікі мясцовай улады, з якімі мы размаўлялі, небеспадстаўна лічаць, што вучыць «зялёнай» эканоміцы, ашчаднасці, энергазберажэнню трэба з дзяцінства. Літаральна з дзіцячых садкоў. Іх выхаванцы, як нам з гумарам казалі мясцовыя жыхары, ужо падказваюць бацькам, у якую скрыню для збору другаснай сыравіны трэба кідаць паперу, шкло ці пластык. Вось ён, вынік выхаваўчай работы, калі «яйкі» вучаць «курыцу» экалогіі.

Дарэчы, скрыні для бытавых цвёрдых адходаў у Навагрудку сапраўды прывабныя і не зусім звычайныя, такіх у Мінску я яшчэ не бачыў. Яны былі пастаўлены гораду ў рамках рэалізацыі іншага міжнароднага праекта. Гэтыя ёмістасці для адходаў носяць і пэўны адукацыйны характар. На кожнай можна прачытаць парады. На скрынках пазначаны рэкамендацыі-ўдакладненні. Скажам, на скрыні для паперы: часопісы, газеты, сшыткі, офісныя паперы, рэкламныя праспекты. На скрыні для шкла: бутэлькі з-пад напояў, посуд, ліставое шкло. Але ёсць і папярэджанне: не кідаць туды фарфор, кераміку, арміраванае шкло. Такія рэкамендацыі-надпісы ёсць на ўсіх скрынях: што кідаць, а што не трэба. Проста і даходліва. Думаецца, досвед варты пераймання.

Летась у Навагрудку прайшоў фестываль «Зялёная эканоміка як беларускі культурны код». Назва на першы погляд здаецца пафаснай. Але калі меркаваць па праграме фестывалю, гэты пафас апраўданы. Падлеткі ўдзельнічалі ў «мабільнай» і «энергаэфектыўнай» віктарынах, пры дапамозе «анлайн-калькулятараў» вучыліся эканоміць на камуналцы, знаёміліся з работай сонечных батарэй і г. д.

Але мала пабудаваць «зялёны» горад, трэба і яго, і навакольнае асяроддзе пастаянна ўтрымліваць у належным стане. У Навагрудку і гэту праблему ўзяліся вырашаць самастойна. У мясцовым аграрным каледжы з 2018 года адкрываецца новая спецыяльнасць — «Ахова навакольнага асяроддзя і рацыяльнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў». Рыхтаваць будуць эколагаў. База для гэтага ёсць. У каледжы створаны навучальны і кансультацыйны цэнтр, у якім моладзь і дарослыя жыхары Навагрудка знаёмяцца з асновамі «зялёнай» эканомікі, выкарыстаннем энергіі сонца, ветра, той жа энергаэфектыўнасцю.

Зразумела, пераход да «зялёнай» эканомікі — шматгранная праца на перспектыву, якая зойме не адзін год. І на гэтым шляху давядзецца шмат чаго змяніць: у краіне — законы, у раёнах паўсюдна, дзе гэта мэтазгодна, — укараніць рэсурсазберагальныя тэхналогіі, шырока задзейнічаць крыніцы альтэрнатыўнай энергіі, навучыць гараджан, жыхароў пасёлкаў і вёсак быць, так бы мовіць, больш экалагічнымі, больш «зялёнымі». А пачынаць лепш з малога: укараненне энергаэфектыўнасці ў нашу гаспадарчую дзейнасць і побыт, істотнага скарачэння выкідаў аўтамабільных газаў, іншых мер паляпшэння камфорту гарадскога асяроддзя.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЗА 2017 год

Организация: **Открытое акционерное общество «Чернавчицкий завод железобетонных изделий»**
Учетный номер налогоплательщика: **200034706**
Вид экономической деятельности: **производство сборных железобетонных и бетонных конструкций и изделий**
Орган управления: **без ведомственной подчиненности**
Единица измерения: **тыс. руб.**
Адрес: **225030, ул. Трудовая, 1Г, д. Чернавчицы, Брестский район, Брестская область**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
I.ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	532	553
ИТОГО по разделу I	**190**	**532**	**553**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	268	259
Расходы будущих периодов	230	5	5
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	161	72
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	19	27
ИТОГО по разделу II	**290**	**453**	**363**
БАЛАНС	**300**	**985**	**916**
Собственный капитал и обязательства			
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	608	608
Резервный капитал	440	**22**	22
Добавочный капитал	450	171	120
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	63	77
ИТОГО по разделу III	**490**	**864**	**827**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	121	89
ИТОГО по разделу V	**690**	**121**	**89**
БАЛАНС	**700**	**985**	**916**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	1 350	1 146
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(1 150)	(984)
Валовая прибыль	030	200	162
Управленческие расходы	040	(182)	(174)
Расходы на реализацию	050	(18)	(17)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	-	(29)
Прочие доходы по текущей деятельности	070	20	31
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(39)	(37)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(19)	(35)
Доходы по инвестиционной деятельности	100	13	15
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(5)	(4)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	8	11
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	(11)	(24)
Налог на прибыль	160	(3)	(1)
Чистая прибыль (убыток)	210	(14)	(25)
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	51	44
Совокупная прибыль (убыток)	240	37	19
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	(0,000829)	(0,001481)
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	(0,000829)	(0,001481)
Данные отчетности подтверждены:	**ИП Климович М. М., свидетельство № 0265315 от 02.03.2011 г.**		

Информация об ОАО

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %)	0

5–6. Информация о дивидендах и акциях

Наименование показателя	Ед. изм.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	114	114
в том числе: юридических лиц	лиц	0	0
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
в том числе: физических лиц	лиц	114	114
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	0	0
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. руб.	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	руб.	0	0
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	руб.	0	0
Обеспеченность акции имуществом общества	руб.	51,2	49,0
Количество простых акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0
8. Среднесписочная численность работающих	человек	67	72
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг	Производство сборных железобетонных и бетонных конструкций и изделий – 97,9 %		

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: **23 марта 2018 г.**
13. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения:
Регламент работы ОАО с реестром владельцев ценных бумаг – утвержден общим собранием акционеров (протокол № 15 от 24.03.2010). Положение об аффилированных лицах – утверждено наблюдательным советом общества (протокол №104 от 02.03.2011).
14. Адрес официального сайта ОАО в глобальной компьютерной сети интернет: www.cpzjbi.brest.by

Директор ОАО С. В. Мороз

Главный бухгалтер Д. Ф. Мануйлович

Коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» сообщает, что **24 апреля 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1** состоится **повторный аукцион** по продаже земельного участка **У-307 микрорайон «Барановичи-5, 6»** для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома с кадастровым номером **440100000003004967** площадью **0,0982 га**.

Начальная цена продажи: **15 535,26 рубля,** сумма задатка – **2 300 рублей.**

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 403, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 **по 18 апреля 2018 года.**

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 720537, 742095.

Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

УНП 590727594

БУДЗЬ У КУРСЕ!

У Правілах палявання — змяненні

21 сакавіка Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь падпісаў Указ № 112 «Аб паляванні і вядзенні паляўнічай гаспадаркі», які афіцыйна апублікаваны 24 сакавіка на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале Рэспублікі Беларусь (pravo.by). У адпаведнасці з указам, з 25 сакавіка ўступілі ў сілу змяненні і дапаўненні ў Правілы вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання (Правілы палявання). Пра іх расказалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

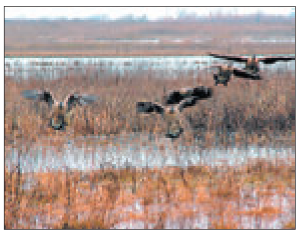

Пералік паляўнічых жывёл дапаўняецца двума новымі відамі птушак — гогаль і качка-свіязь. Іх здабыча дазваляецца ў веснавым (толькі качароў) і летне-восеньскім сезонах палявання.

Таксама ў адпаведнасці са змяненнямі, агульная працягласць веснавога сезона палявання на гусей і качак не можа перавышаць 28 дзён, дазволеных для правядзення ружэйнага палявання на паляўнічых жывёл гэтых ненармаваных відаў, за выключэннем палявання па паляўнічых турах. Такім чынам, у вызначаным карыстальнікам паляўнічых угоддзяў перыядзе палявання на гусей і качароў у веснавым сезоне палявання агульная колькасць фактычна дазволеных для гэтага палявання дзён не можа перавышаць 28. У той жа час паляванне па паляўнічых турах можа праводзіцца на працягу ўсяго тэрміну палявання.

Прадугледжаная ўказам новая рэдакцыя Правілаў палявання ўступае ў сілу праз шэсць месяцаў пасля яго афіцыйнага апублікавання — з 24 верасня.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ІДЭАЛЬНАЯ ПАРКОЎКА ДЛЯ РОВАРА

Якой яна павінна быць і ці ёсць такія ў нашых населеных пунктах?

Хоць зіма сёлета была доўгай, але вясна, а з ёю і адкрыццё новага веласіпеднага сезона, усё роўна на падыходзе. На гарадскіх вуліцах хутка з'явяцца тысячы ровараў. Сёння ўвогуле модна быць спартыўным, мець якасную «машыну» і рэгулярна карыстацца ёй. Нездарма ў сталіцы шырока разгортвае сваю дзейнасць Мінскае роварнае таварыства, а яго эксперт Максім ПУЧЫНСКІ з аптымізмам расказвае пра велаактывістаў.

— Мінскае роварнае таварыства (МРТ) было створана ў 2011 годзе групай актывістаў, неабыякавых да будучыні веласіпеднага руху ў сваім горадзе і Беларусі ў цэлым. Мэта таварыства — зрабіць Мінск горадам, зручным для веласіпедыстаў, пешаходаў і іншых удзельнікаў дарожнага руху. Для гэтага арганізацыя працуе над развіццём веласіпеднай інфраструктуры, займаецца папулярызацыяй веласіпеднага руху і «велакультуры», развівае веласіпедны турызм.

За сем гадоў дзейнасці Мінскае роварнае таварыства стала экспертнай арганізацыяй, да якой прыслухоўваюцца мясцовыя, рэспубліканскія ўлады, ДАІ ды грамадскія арганізацыі. Наша каманда ўдзельнічала ў распрацоўцы Нацыянальнай канцэпцыі развіцця веласіпеднага руху. Таксама мы арганізуем веласіпедныя мерапрыемствы, займаемся развіццём гарадской велакультуры, абараняем інтарэсы веласіпедыстаў.

— Чаму так важна развіваць веласіпедны рух у Беларусі?

— Прычын некалькі. Самае галоўнае, што ровар — гэта добры спосаб падтрымліваць здароўе. Цяпер у многіх людзей сядзячы лад жыцця і недахоп фізічнай актыўнасці. Пры гэтым большасць гараджан працуюць прыкладна за чатыры-сем кіламетраў ад дому і ездзяць на працу на грамадскім транспарце або машыне. На ровары ў спакойным тэмпе гэтую адлегласць можна пераадолець за 30 хвілін. Такія штодзённыя велапрагулкі на працу паляпшаюць работу сэрца і дыхальнай сістэмы, павышаюць прадукцыйнасць мозга, паляпшаюць памяць і ўмацоўваюць мышцы.

Яшчэ адна прычына ў тым, што ровар — аптымальнае рашэнне транспартных праблем. Гэта ідэальны сродак перамяшчэння на кароткія адлегласці. Чым больш людзей перасаджваецца на веласіпеды, тым менш затораў і аварый, тым менш загружаны горад аўтамабільнымі паркоўкамі. Ад гэтага выйграюць усе — аўтааматары, пешаходы, веласіпедысты і людзі, якія карыстаюцца грамадскім транспартам.

> Барацьба з няправільнымі паркоўкамі і прасоўванне зручнай веласіпеднай інфраструктуры сёння назіраюцца ў многіх гарадах Беларусі — Гомелі, Брэсце, Полацку, Оршы.

Таксама ровар вырашае экалагічныя праблемы ў горадзе. Колькасць шкодных выкідаў можна знізіць дзякуючы якраз гэтаму віду транспарту.

Акрамя таго, ровар спрыяе эканамічнаму развіццю дзяржаў. Сродкі, укладзеныя ў веласіпедную інфраструктуру, кампенсуюцца за кошт эканоміі на развіцці аўтамабільнай інфраструктуры, зніжэння колькасці аварый і смерцяў на дарогах.

— Растлумачце, як павінны выглядаць сучасныя велапаркоўкі?

— Адна з пераваг ровара — магчымасць паездак «ад дзвярэй да дзвярэй». Таму велапаркоўкі каля крам, вакзалаў, банкаў, пошты, культурных цэнтраў ствараюць камфорт для выкарыстання ровараў. Пры гэтым веласіпедысты павінны быць упэўнены, што знойдуць свой транспарт непашкоджаным там, дзе яго пакінулі. А ў ідэальным выпадку — пры выкарыстанні крытай велапаркоўкі — ровар будзе яшчэ і сухім.

Сёння ў Беларусі ўстаноўлены самыя разнастайныя велапаркоўкі, але большасць з іх практычна непрыдатная для зручнага і бяспечнага захоўвання ровараў. Добрая велапаркоўка павінна дазваляць прымацоўваць раму і адно або абодва колы, не допускаць падзення ровара, нават калі яго зачэпяць, засцерагаць колы ад выварочвання і выгінання, падыходзіць для розных тыпаў ровараў.

Самы аптымальны варыянт для велапаркоўкі — канструкцыя ў выглядзе літары П. Яна адпавядае ўсім вышэйапісаным патрабаванням, лёгка манціруецца і ўпісваецца ў інтэр'ер вуліц. На адной стойцы можна зафіксаваць два ровары, а форма стойкі дазваляе заблакаваць іх замкамі ў двух месцах.

Велапаркоўкі з мацаваннем аднаго кола неэфектыўныя, незручныя ў выкарыстанні і небяспечныя, бо павялічваюць магчымасць крадзяжу.

— Дзе плануецца ўстанавіць велапаркоўкі ў Мінску?

— Сёлета паркоўкі павінны з'явіцца каля станцый метро «Няміга» і «Барысаўскі тракт». Згодна з мінскім стратэгічным планам развіцця веласіпеднага руху да 2020 года ў кожным раёне з'явіцца не менш за сем новых велагаражоў. 100 % навучальных карпусоў і не менш чым 50 % інтэрнатаў павінны быць забяспечаны дастатковай колькасцю велапарковак.

У канцы 2017 года наша таварыства разаслала ў гандлёвыя сеткі, банкі і на пошту лісты з рэкамендацыямі аб тым, якія велапаркоўкі больш зручныя. Кампаніі, якія адказваюць на нашы лісты, як правіла, абяцаюць усталяваць іх па меншай меры каля новых аддзяленняў і будынкаў гандлёвых сетак. Некаторыя атрымальнікі лістоў практычна адразу патэлефанавалі, каб даведацца, колькі будзе каштаваць правільная веласіпедная паркоўка і дзе яе можна набыць.

— Ці ёсць падобныя ініцыятывы ў іншых гарадах Беларусі і як яны рэалізуюцца?

— Папулярная сваімі кампаніямі гродзенская абласная арганізацыя «ВелаГродна». Яшчэ ў 2012 годзе мясцовыя актывісты распачалі акцыю «Забяспеч сабе паркоўку!» У той час у горадзе было ўсяго 12 велапарковак. Аднак сваімі лістамі, акцыямі, зваротамі велаактывісты дамагліся таго, што ўласнікі будынкаў памянялі стаўленне да веласіпеднай інфраструктуры і зараз у горадзе каля 300 велапарковак.

У цэлым жа барацьба з няправільнымі паркоўкамі і прасоўванне зручнай веласіпеднай інфраструктуры сёння назіраюцца ў многіх гарадах Беларусі — Гомелі, Брэсце, Полацку, Оршы. Цікавую ініцыятыву зараз маем у Салігорску. Там велапаркоўкі для горада вырабляюць навучэнцы мясцовага тэхналагічнага каледжа на практычных занятках.

У цэлым жа аб інфраструктуры ў кожным канкрэтным горадзе можна пачытаць на сайце rovar.info.

Увогуле, у рамках праекта «Гарадскі веларух у Беларусі» пры падтрымцы Еўрасаюза Мінскае роварнае таварыства і «ВелаГродна» праводзілі даследаванне гасцініц і хостэлаў на «веладружалюбнасць», гэта значыць высвятлялі, дзе зручней за ўсё спыніцца велатурыстам. Цяпер у нас ёсць спісы веладружалюбных гасцініц, якія мы рэкамендуем замежным турыстам, паколькі дакладна ведаем, што там веласіпедыстам будуць рады.

Вольга ПРАЛЮК.
Фота з архіва МРТ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А.А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л.А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В.М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А.Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В.В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т.Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 5 красавіка 2018 года.